

philharmonie
zuidnederland

Jaarbericht 2015

Stichting
philharmonie zuidnederland

www.philharmoniezuidnederland.nl
info@philharmoniezuidnederland.nl

Vestiging Maastricht
Statenastraat 5
6211 TB Maastricht

Vestiging Eindhoven
Jan van Lieshoutstraat 5
5611 EE Eindhoven

philharmonie zuidnederland
Postbus 230, 5600 AE Eindhoven
t 088 16 60 700
KvK 54 63 42 10

INHOUDSOPGAVE:

JAARVERSLAG 2015:

Overzicht samenstelling Raad van Toezicht per 1 januari 2016	2
Overzicht samenstelling Bestuur per 1 januari 2016	2
Gezamenlijk verslag 2015 van de Intendant en het Toezichthoudend orgaan:	3

JAARREKENING 2015

Algemene toelichting en waarderingsgrondslagen	25
Balans per 31 december 2015	26
Toelichtingen op de balans per 31 december 2015	30
Categoriale exploitatierekening 2015	32
Toelichtingen op de categoriale exploitatierekening 2015	44
Kasstroomoverzicht	45
WNT-verantwoording	57
Overige gegevens	58
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	60
	61

BIJLAGEN:

1. Specificatie fusie/frictiekosten en vergoedingen
- 2.1. Prestatieverantwoording OCW, -overzicht: aantal concerten en bezoekerijfers 2015
- 2.2. Werkplan activiteitenoverzicht
3. Financieel overzicht: subsidie gemeente Eindhoven 2015
4. Voorwaarden Provincie Limburg 2015
5. Voorwaarden Provincie Noord Brabant 2015
6. Sponsors overzicht
7. Bijlagen educatie

JAARVERSLAG 2015:

Statutaire naam: Stichting philharmonie zuidnederland
 Vestigingsplaats: Eindhoven
 Rechtsvorm: Stichting

Samenstelling Raad van Toezicht per 1 januari 2016

achternaam	voornaam (plus overige initialen)	m/v	geboortjaar	functie	datum aanstelling	termijn	datum aftreden
Kranendonk van	Judith A.	V	1949	Voorzitter	03-10-2012	1e	03-10-2016
's-Gravesande	Adriaan H.	M	1947	Vice-voorzitter	18-09-2012	1e	18-09-2016
Urfings	Leonardus J.	M	1952	Secretaris/penningmeester	01-05-2014	1e	01-05-2018
Kockelkorn	Gerardus M.K.	M	1943	Lid	14-11-2012	1e	14-11-2016
Dona	Carolus L.S.	M	1950	Lid	15-12-2012	1e	15-12-2016
Hierck	Johannes W.	M	1949	Lid	05-02-2013	1e	05-02-2017
Lemkes	Elisabeth P.J.	V	1957	Lid	01-01-2014	1e	01-01-2018

Samenstelling Bestuur per 1 januari 2016

achternaam	voornaam (plus overige initialen)	m/v	geboortjaar	functie	datum aanstelling	termijn	datum aftreden
Ros	Stefan	M	1960	Intendant & Bestuurder	01-10-2013	1e	31-12-2016

Doel:

de bevordering van het muziekleven met name in Limburg, Noord Brabant en Zeeland door het oprichten, instandhouden en beheren van een symfonie-orkest en is (nagenoeg) uitsluitend werkzaam in het kader van het algemeen belang.

Activiteitenverslag:

Zie artistiek- en educatieverslag. Cijfermatig zie bijlage 2 en 7.

Jaarverslag 2015:

Gezamenlijk verslag 2015 van de Intendant en het Toezichthoudend orgaan:

Terugblik en vooruitblik

philharmonie zuidnederland is het symfonie orkest van het zuiden met het grootste speelgebied van Nederland. Het is een belangrijke speler en pleitbezorger van klassieke muziek vanuit traditionele en innovatieve formules. philharmonie zuidnederland staat daarbij voor kwaliteit, cultureel ondernemerschap en toegankelijkheid voor alle groepen in de samenleving.

Organisatie:

Het jaar 2015 is het derde verslagjaar van Stichting philharmonie zuidnederland.

In 2015 is het proces om de identiteit van het orkest te vestigen, intensief voortgezet. Aan de hand van de actiepunten zoals verwoord in het beleidsdocument 'Ambities waarmaken' zijn tal van activiteiten ondernomen. Die hebben er voor gezorgd dat het orkest inmiddels, met name in het speelgebied Zuid-Nederland, een belangrijke rol speelt in artistiek, cultureel, educatief en maatschappelijk opzicht. Er is intensief samengewerkt met andere culturele organisaties in Zuid-Nederland en er zijn nieuwe concertformules ontwikkeld om nieuwe doelgroepen en het bedrijfsleven in Zuid-Nederland aan te spreken.

Er is in 2015 veel aandacht besteed aan het verhogen van de eigen inkomsten. Dit was mede noodzakelijk om te kunnen voldoen aan de entreenorm om in aanmerking te komen voor subsidie van het Ministerie van OCW in de periode 2017 tot en met 2020. Grote inspanningen op marketinggebied en de steun middels éénmalige extra bijdragen van de Stichting Vrienden van philharmonie zuidnederland en Stichting Fafner hebben er voor gezorgd dat het orkest daarin geslaagd is.

Inmiddels is het businessplan 'Verder ontwikkelen' voor de periode 2017-2020 opgesteld en ingediend bij de subsidiënten. Het beleid in genoemde periode is gebaseerd op drie pijlers: De symfonische muziekpraktijk (het verder ontwikkelen van een prachtig spelend en vooraanstaand orkest); Innovatie (de vernieuwing van repertoire, publiek en concertformules); Educatie (scholieren van alle leeftijdsgroepen klassieke muziek laten beleven en het stimuleren en bevorderen van jong talent). Belangrijke speerpunten zijn het vergroten van het publieksbereik, branding van het merk philharmonie zuidnederland en het bieden van maatwerk in de samenwerking met regionale organisaties.

De oprichting van het Institute for the Innovation of Classical Music verdient speciale vermelding. Het orkest doet dit in nauwe samenwerking met de Universiteit Maastricht. Het instituut zal onderzoek verrichten naar de rol van symfonische orkesten in de samenleving en tot aanbeveling komen van nieuwe (presentatie)formules van klassieke muziek. Tevens wordt alle reeds bestaande relevante wetenschappelijke kennis op het gebied van klassieke muziek verzameld. Het instituut wordt hiermee een kenniscentrum voor symfonische muziek en is daarmee waardevol voor (andere) symfonie-orkesten. philharmonie zuidnederland participeert in de onderzoeken en profiteert van de uitkomsten daarvan: het orkest hanteert de uitkomsten als basisinformatiemateriaal voor de ontwikkeling van praktische projecten. De voorbereidingen betreffende de hiervoor genoemde beleidsvoornemens zullen met name in het tweede halfjaar van 2016 starten.

Personeel:

In 2015 zijn 5 nieuwe medewerkers in dienst getreden, het betreft in alle gevallen stafmedewerkers met een contract voor bepaalde tijd.

Verder traden in 2015 7 stafmedewerkers en 2 musici uit dienst.

Per 31 december 2015 is de formatie in fte's als volgt:

Contract	Onbepaalde tijd	Bepaalde tijd
Orkestformatie:	93,40	0
Directie	0,00	1,00
Secretariaat		
HRM	0,78	0,89
Marketing & Communicatie	2,00	5,45
Educatie	1,37	0,50
Financiële administratie	3,00	0,00
Programmering/Artistiek manager	0,00	1,00
Planning en Productie	2,25	0,00
Orkestmanagement	2,00	0,89
Bodes/chauffeurs	1,80	1,67
	<u>106,60</u>	<u>11,40</u>

Jaarverslag 2015:

Gezamenlijk verslag 2015 van de Intendant en het Toezichthoudend orgaan:

Personeel, vervolg:

Om de beleidsvoornemens voor de periode 2017-2020 te realiseren gaat philharmonie zuidnederland uit van een optimale formatie en deze is gebaseerd op een loonruimte van 105 musici (waarvan 10% flexibel) en 24,2 fte staf. Door natuurlijk verloop wordt per 31 december 2020 een formatie van musici in vaste dienst van 87 fte verwacht. De genoemde loonruimte van 105 fte musici biedt perspectief op uitbreiding van het orkest en structurele verjonging. In de loop van 2016 wordt onderzocht wat de ideale samenstelling van de formatie is en hoe hieraan vorm kan worden gegeven.

Het verder professionaliseren van het Human Resource Management is een belangrijk beleidsvoornemen. Naast verfijning en intensivering van de strategische personeelsplanning, arbo-, verzuim- en vitaliteitsbeleid zullen gesprekscycli worden gestart met musici en stafleden. De aanvoerders en afdelingshoofden zullen (na een doorlopen coachingstraject) met medewerkers en groepsleden in overleg gaan betreffende onderwerpen als functioneren, (loopbaan)ontwikkeling, training en scholing. Met name in het tweede halfjaar van 2016 zal dit gaan plaatsvinden.

philharmonie zuidnederland had in 2015 kosten die nog voortvloeiden uit de fusie-transitie van oktober 2013. Deze kosten (met name WWV-uitkeringen als gevolg van eigen-risicodragerschap, opleidings- en outplacementkosten) zijn gefinancierd met middelen die ultimo 2012 door het Ministerie van OCW voor dat doel ter beschikking zijn gesteld (frictiegelden). Ook in 2016 zullen dergelijke kosten nog aan de orde zijn. De raming van de restant frictieverplichting betreft € 71.156. Resteert € 5.090.058 die naar verwachting niet aan frictiekosten zal worden besteed.

Conform hetgeen bepaald is in de verschillende correspondentie van het Ministerie van OCW, te weten de brief van 17 december 2012, met kenmerk 465605, respectievelijk de brief van 29 oktober 2015 met kenmerk 819672, dient het restant van de frictiekostenvergoeding (gedeelte van de subsidie dat naar verwachting niet meer besteed zal worden aan frictie in verband met de overgang naar de periode 2013-2016) te worden opgenomen in een bestemmingsreserve frictiekostenvergoeding OCW.

Fouterstel

In deze jaarrekening heeft fouterstel plaatsgevonden ten aanzien van de post frictiekostenvergoeding die tot en met 2014 werd verantwoord onder de kortlopende schulden. In 2015 is geconstateerd dat op aanwijzing van OCW de post verantwoord had moeten worden als bestemmingsreserve frictiegeldenvergoeding OCW als onderdeel van het eigen vermogen per 1 januari 2014.

Reeds per jaareinde 2013 was duidelijk dat besteding van de frictiekostenvergoeding voor een bedrag van € 5.090.058 niet meer in de lijn der verwachting zou liggen. Conform de bepalingen van fouterstel volgens RJ 150 is de post frictiekostenvergoeding ad € 5 miljoen retrospectief vrijgevallen ten gunste van de exploitatierekening 2013 en vervolgens conform de door OCW voorgeschreven verwerkingswijze als bestemmingsreserve frictiegeldenvergoeding OCW per 1 januari 2014 verantwoord als onderdeel van het eigen vermogen.

De verantwoording m.b.t. de stand van de nog beschikbare frictiegelden per ultimo 2015 alsmede de besteding in 2015 is opgenomen op bladzijde 40 respectievelijk bijlage 1.

Exploitatieresultaat 2015:

Het exploitatieresultaat over 2015 bedraagt € 191.269

Dit positieve exploitatieresultaat is mede het gevolg van:

- de hogere publieksinkomsten en sponsorinkomsten dan geraamd
- de fors hogere bijdragen private partijen van in het bijzonder de Vriendenstichting en Stichting Fafner maar ook ST. Henri Hermans en Kanunnik Salden
- de flexibele inzet van de orkestformatie door middel van het niet invullen van de begrotingsformatie met vaste dienstverbanden maar met de inzet van remplaçanten. Dit leidt tot een financieel voordeel dat wordt overstegen door personele verplichtingen en dotaties aan de voorzieningen (zie categorie 10 en 12 samen in de Categoriele exploitatierekening).
- de hogere activiteitenlasten materieel (11) kunnen verklaard worden door de hogere technische opname en productiekosten die o.a. het gevolg zijn van videopnames en het uitbesteden van de organisatie van de opera op de parade. Daarnaast als gevolg van hogere barteradvertenties, advertenties en websiteonderhoud.

Voor aanvullende informatie verwijzen wij u naar de toelichting op de Categoriele exploitatierekening.

Jaarverslag 2015:

Gezamenlijk verslag 2015 van de Intendant en het Toezichthoudend orgaan:

Resultaatbestemming 2015:

Subsidie Ministerie van OCW 2015	7.139.396
Subsidie provincie Noord-Brabant 2015	1.750.000
Subsidie provincie Limburg 2015	1.750.000
Totale baten 2015	13.579.726

Aandeel van het subsidie van het Ministerie van OCW in de totale baten:	53%
Aandeel van het subsidie van de provincie Noord-Brabant in de totale baten:	13%
Aandeel van het subsidie van de provincie Limburg in de totale baten:	13%
Toevoeging aan de Algemene Reserve:	21%
	<u>100%</u>

De resultaatbestemming 2015 is als volgt verwerkt:

Bestemmingsfonds OCW:	53% x	191.269 =	101.373
Bestemmingsfonds Noord-Brabant:	13% x	191.269 =	24.865
Bestemmingsfonds Limburg:	13% x	191.269 =	24.865
Toevoeging aan de Algemene Reserve:	21% x	191.269 =	40.167
	<u>100%</u>		<u>191.269</u>

Na resultaatbestemming bedraagt de Algemene Reserve € 77.260

Bestemmingsfondsen ontwikkeling:

	primo jaar	bestemming resultaat	ultimo jaar
Bestemmingsfonds OCW:	134.931	101.373	236.303
Bestemmingsfonds Noord-Brabant:	37.456	24.865	62.321
Bestemmingsfonds Limburg:	33.687	24.865	58.552
			<u>357.177</u>

Financiële positie:

Door het exploitatieresultaat over 2015 ad. 191.269
 is het eigen vermogen toegenomen van 5.333.312 per 1/1/2015
 naar 5.524.585 per 31/12/2015.
 Hiervan is € 357.177 niet vrij beschikbaar, dit betreffen de middelen die in de bestemmingsfondsen zijn opgenomen.
 Het financieel beleid van de organisatie is er mede op gericht om de eigen vermogenspositie de komende jaren verder te verbeteren door het behalen van positieve exploitatieresultaten.

De liquiditeit is licht gestegen:

Current ratio (vlottende activa / kortlopende schulden):
 per 1/1/2015 3,91 (na correctie) naar 3,920 ultimo 2015

Voor de solvabiliteit geldt de volgende daling:

Totale activa / vreemd vermogen:
 per 1/1/2015 3,01 (na correctie) naar 2,95 ultimo 2015

Zoals eerder aangegeven heeft het Ministerie van OCW eind 2012 middelen beschikbaar gesteld (frictiegelden) om de financiële gevolgen van de fusie te kunnen dragen. Er wordt verwacht dat per 31 december 2016 ongeveer € 5,1 miljoen niet gebruikte frictiegelden aanwezig zijn. Deze middelen komen daarna vrij voor de exploitatie van philharmonie zuidnederland. Het bestuur heeft genoemde € 5,1 miljoen als volgt geoormerkt:

- € 2,7 miljoen toevoeging aan het eigen vermogen (20% van het jaarlijks budget);
- € 1,4 miljoen ten behoeve van de vorming van een mobiliteitsreserve;
- € 1,0 miljoen ten behoeve van een bestemmingsreserve voor innovatie en ontwikkeling van nieuwe businessmodellen die uit de reguliere begroting niet kunnen worden bekostigd.

Jaarverslag 2015:

Gezamenlijk verslag 2015 van de Intendant en het Toezichthoudend orgaan:

Ondernemerschap/Eigen inkomsten 2015:

Inkomstennorm:

Volgens de categoriale exploitatierekening is er in 2015 aan eigen inkomsten gerealiseerd:

	2015	2014	2013
	€	€	€
1. Publieksinkomsten	1.546.061	1.595.557	1.394.134
2. Sponsorinkomsten	245.308	178.178	126.340
3. Overige inkomsten	45.212	49.992	45.704
Indirecte opbrengsten	0	0	32.902
8. Bijdragen uit private middelen	675.214	334.769	215.865
Eigen inkomsten	A 2.511.795	2.158.496	1.814.945
Structureel subsidie:	€	€	€
4. Subsidie OCW CuNo	7.139.396	7.111.271	7.100.833
5. Subsidie provincies CuNo	3.500.000 *	3.500.000 *	3.750.000
6. Subsidie gemeenten CuNo	296.965	296.965	292.420
B	10.936.361	10.908.236	11.143.253
Subsidie overheid t.b.v. operabegeleiding	1.780.338	1.936.373	2.766.056
Subsidiegrondslag eigen inkomstennorm 2015	9.156.023	8.971.863	8.377.196
Eigen inkomstennorm	27,4%	24,1%	21,7%
Correctiefactor voor de operabegeleidingen:			
Aantal begeleidingen	C 28	30	39
Aantal symfonische uitvoeringen	D 144	139	141
E	172	169	180
Percentage symfonisch	= D/E F 83,7%	82,2%	78,3%
Eigen inkomsten vóór correctie	= A/B G 23,0%	19,8%	16,3%
Eigen inkomsten na correctie	= G/F 27,4%	24,1%	20,8%

Het Ministerie van OCW heeft gesteld dat er op 1 januari 2013 een percentage eigen inkomsten van 21,5% is bereikt. Daarnaast wordt verwacht dat er een groei van 1 procentpunt per jaar wordt gerealiseerd zodat aan het einde van de planperiode 2013 t/m 2016 voldaan wordt aan 25,5% eigen inkomsten. Over de jaren 2013 t/m 2015 moet gemiddeld 23,5% aan eigen inkomsten worden gehaald. philharmonie zuidnederland heeft een gemiddeld percentage eigen inkomsten behaald van $(20,8\% + 24,1\% + 27,4\%) / 3 = 24,1\%$ en voldoet daarmee aan de norm om in aanmerking te komen voor een subsidie van het Ministerie van OCW over de periode 2017-2020.

philharmonie zuidnederland wil een verdere groei van de eigen inkomsten in 2016 en de komende planperiode 2017 t/m 2020 behalen. Het behalen van substantiële sponsorinkomsten uit het bedrijfsleven is de afgelopen jaren moeilijk gebleken en er wordt de komende jaren, gezien de maatschappelijke omstandigheden en trends, ook geen belangrijke verbetering verwacht. Het orkest wil zich daarom concentreren op het verkrijgen van financiële middelen van private fondsen en van particulieren (schenkingen, nalatenschappen en crowdfunding). Er worden momenteel plannen en initiatieven opgezet om op korte termijn met gerichte wervingsacties te beginnen.

Ondernemerschap/Strategie bij tegenvallende inkomsten:

De begroting van de concertopbrengsten is gebaseerd op ervaringsgegevens uit het verleden en op informatie uit de voorverkoop. De inkomstenkant van de begroting vertoont hiermee een realistisch beeld en daarmee is het risico op tegenvallende inkomsten tot een minimum beperkt. Maandelijks worden er financiële rapportages van de volledige exploitatie opgesteld. Bij onverwacht tegenvallende inkomsten kan het bestuur besluiten om programma's te wijzigen zodat er meer garanties ontstaan voor hogere inkomsten, dan wel lagere uitgaven.

Jaarverslag 2015:

Gezamenlijk verslag 2015 van de Intendant en het Toezichthoudend orgaan:

Continuïteitsveronderstelling:

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de continuïteitsveronderstelling van de activiteiten van stichting philharmonie zuidnederland.

De stichting heeft bij het ministerie van OCW een subsidieaanvraag ingediend aangaande de cultuurperiode 2017-2020.

Deze subsidieaanvraag betreft een aanvraag tot continuïtering van de meerjarige exploitatiesubsidie zoals het ministerie van OCW deze ook heeft verleend voor de cultuurperiode 2013-2016.

De subsidie van het ministerie van OCW vormt het overgrote aandeel van de totale baten van de stichting. Het ministerie van OCW heeft op het moment van gereedkomen van deze jaarrekening 2015 nog geen besluit genomen omtrent de continuïtering van de subsidieverlening voor de nieuwe cultuurperiode. Dit besluit is voorzien voor de zomer van 2016. Het onverhoopt niet honoreren van de subsidieaanvraag OCW kan leiden tot onzekerheid over de continuïteitsveronderstelling voor de activiteiten van stichting philharmonie zuidnederland.

De stichting heeft in de cultuurperiode 2013-2016 voldaan aan de eisen gesteld door het ministerie van OCW, te weten het behalen van een gemiddelde eigen inkomstennorm van 23,5% en het voldoen aan de prestatievereisten waaronder bezoekersaantallen. De stichting heeft derhalve positieve verwachtingen over de continuïtering van de subsidie OCW en hanteert derhalve een positieve verwachting ten aanzien van de continuïteitsveronderstelling.

Realisatie van voorgenomen prestaties:

Per 21 december 2012 heeft het ministerie van OCW nieuwe prestatie-eisen opgelegd voor de periode 2013 t/m 2016.

		norm	realisatie 2015	realisatie 2014
Gemiddeld aantal programma's in grote bezetting > 80 musici		4	7	7
Gemiddeld aantal programma's in middelgrote bezetting 40-80		41	30	29
Gemiddeld aantal programma's in kleine bezetting 15-40 musici		3	3	5
Gemiddeld aantal ensemble programma's < 15 musici		7	30	20
Gemiddeld aantal (reguliere) concerten/voorstellingen		149	144	139
Gemiddeld aantal begeleidingen opera (aantal producties)		2	2	2
Gemiddeld aantal schoolvoorstellingen		57	110	103
Gemiddeld aantal jeugduitvoeringen			8	
Gemiddeld aantal educatieve activiteiten		12	102	60
Totaal lezingen en inleidingen		62	74	65
Totaal overige activiteiten			47	19
<i>Bezoekers uitvoeringen</i>				
Gemiddeld aantal bezoeken totaal	(telling *)	128.240	150.155	161.043
Symfonisch groot	*		12.341	
Symfonisch middelgroot	*		77.576	
Symfonisch klein	*		4.302	
Ensembles	*		37.073	20.282
<i>Scholieren/educatie</i>				
Gemiddeld aantal bezoekende scholieren totaal	*	20.300	17.444	16.398
waarvan PO		19.500	16.975	15.926
waarvan VO		800	472	472
Jeugduitvoeringen	*		1.419	
Overige educatieve activiteiten			3.360	3.066
	<i>subtotaal</i>	20.300	22.223	19.464
Lezingen en inleidingen		7.500	12.852	7.552
Overige activiteiten			9.194	2.923

Het aantal programma's in middelgrote bezetting ligt 11 lager dan de norm en 1 hoger t.o.v. de realisatie in 2014.

Dit is met name het gevolg van de uitvoering van een aanzienlijk grotere educatie-praktijk t.o.v. de norm en t.o.v. 2014. Zowel het aantal schoolvoorstellingen als de reguliere voorstellingen nam toe.

Het aantal bezoekers voor "scholieren educatie" nam toe tot ruim 22.000 en lag daarmee boven de norm.

Het aantal bezoekende scholieren en educatieve activiteiten totaal lag in 2015 2.759 hoger dan in 2014, mede vanwege de grote toename van het aantal schoolvoorstellingen. Om het totaalbeeld van de aanzienlijke inspanningen op educatiegebied te geven is het bereik van de Overige educatieve activiteiten (lessen, workshops en repetitiebezoek) opgenomen.

Voor een uitgebreid overzicht van alle activiteiten in 2015 verwijzen wij naar Bijlage 2 Prestatieoverzicht.

Reflectie van Marketing op samenstelling en omvang van het publiek, onderbouwd met publieksonderzoek.

Voor de reguliere abonnementsconcerten is de belangstelling in 2015 licht afgenomen. Alhoewel het beeld natuurlijk per speelstad verschillend is, kan wel worden gesteld dat het lastiger is om een gedeelte van ons publiek aan ons te binden. De voorverkoop heeft weliswaar zijn glans nog steeds niet verloren en veel mensen maken dankbaar gebruik van de vele seriemogelijkheden die wij hen bieden. Maar van de andere kant merken we dat de losse verkoop grilliger wordt en dat er ook meer inspanningen voor verricht moeten worden om dezelfde bezoekersaantallen te blijven halen. Het publiek lijkt steeds scherpere, veiligere keuzes te maken en hetzelfde geldt ook voor de theaters in de keuze of men bereid is inspanningen te verrichten voor een concert.

Voor nieuwe concertformules als Spicy Classics, Symphonic Attraction, Smart Classics (met de Wolfgang app) en Casual Classics XL heeft het orkest relatief grote inspanningen verricht om een ander publiek kennis te laten maken met klassieke muziek in een ander jasje. Deze concertformules zijn samen met het publiek geëvalueerd om ze zo in de toekomst nog beter te maken. Alhoewel deze formules vooralsnog een relatief klein publiek bereiken, is een aantal formules zoals Spicy Classics, Casual Classics XL en het gebruik van de Wolfgang app hoopgevend voor de toekomst en kunnen ze verder uitgroeien.

Verder zijn we in het jaar 2015 doorgeshaan op de ingeslagen weg met als speerpunten: een optimale bezoekersbeleving, een doordacht CRM-beleid en een grotere aanwezigheid op de sociale media.

Rondom de beleving waren we reeds in 2014 in enkele steden gestart met het toevoegen van een aantal extra onderdelen bij de concerten uit de serie Favoriet Klassiek (met een vernieuwde concertinleiding, welkom op het podium, ensemble na afloop, drankje en meet&greet). Dit is zo'n succes geworden dat we dit in 2015 hebben uitgebreid naar alle speelsteden, waar gemiddeld zo'n 2 à 3 keer per jaar op deze manier het concert extra feestelijk gepresenteerd wordt.

Naar aanleiding van een kwalitatief onderzoek eind 2014, kwam een beeld naar voren dat het publiek hecht aan een persoonlijke, authentieke manier van communicatie met het liefst veel verhalen van(uit) het orkest. We zijn mede daarom in 2015 gestart met een experiment met 2 audio- en 2 video-inleidingen, gemaakt door musici van het orkest, ter vervanging/aanvulling van de traditionele fysieke inleiding een uur voor aanvang van het concert. Op ons YouTube kanaal kunnen de inleidingen nog worden teruggekeken. Deze inleidingen zijn erg enthousiast ontvangen door ons publiek (90% goed tot zeer goed bij de video-inleiding), maar bovenal nam het bereik spectaculair toe. Wisten we met de traditionele inleidingen ongeveer 20% van ons publiek te bereiken, met de digitale inleidingen is dit ruim verdriedubbeld met een bereik van 65%.

Op het gebied van online aanwezigheid en social media is het orkest inmiddels heel actief geworden.

Het aantal facebook volgers van het orkest is gestegen in 2015 van 1440 naar 2201. Het organische bereik van de berichten (geeft het aantal personen weer waaraan de geplaatste berichten zijn getoond), is gestegen van gemiddeld 500 naar 1200. Op twitter is het bereik gestegen van 684 volgers naar 929 volgers en is het aantal geplaatste berichten gestegen van 98 naar 190 berichten.

Last but not least, wordt het orkest regelmatig door ons publiek beoordeeld. Bijgaand een totaaloverzicht van de gegeven beoordelingen in de diverse speelsteden.

Jaarverslag 2015:

Gezamenlijk verslag 2015 van de Intendant en het Toezichthoudend orgaan:

Reflectie van Marketing op samenstelling en omvang van het publiek, onderbouwd met publieksonderzoek, vervolg

Beoordeling van concerten door bezoekers in 2015

Plaats	aantal reacties	gemiddelde waardering*
Heerlen		
Nieuwjaarsconcert	39	8,1
een gestolen kus, een kroning en een onmogelijke liefde	19	8,2
vasteloavendconcert	27	8,6
vier jaargetijden en een contrabas	27	8,6
lamsma en mendez: jong, dynamisch, enthousiast	21	8,9
een ijzig warme kerst	18	8,8
<i>totaal per stad</i>	<i>151</i>	<i>8,5</i>
Tilburg		
een gestolen kus, een kroning en een onmogelijke liefde	45	8,6
de raadsels van de contrabas	28	8,5
<i>totaal per stad</i>	<i>73</i>	<i>8,6</i>
Breda		
Nieuwjaarsconcert	66	9,1
bruckners hemel	14	8,1
capricieux koper	14	9,4
lamsma en mendez: jong, dynamisch, enthousiast	25	8,9
een revolutionaire eroica	25	9,1
<i>totaal per stad</i>	<i>144</i>	<i>9</i>
Eindhoven		
klinkende sprookjes	68	8,5
klank van de natuur	182	9,3
van beethoven naar beethoven	120	8,6
toekomstvisie en liefdesbrief	47	9,2
matthäus passion	329	8,9
casual classics	108	8,7
smart classics	85	9
lamsma en mendez: jong, dynamisch, enthousiast	152	9,5
<i>totaal per stad</i>	<i>1091</i>	<i>9</i>

*waardering loopt van 1 t/m 10, behalve in Breda en Eindhoven, daar wordt gewaardeerd van 1 t/m 5 en zijn verdubbeld weergegeven

Leeswijzer Artistiek- en educatie verslag

1 Serieprogrammering	11
- 1.1 Een nieuwe chef-dirigent: Dmitri Liss	
- 1.2 Debutanten bij het orkest	
- 1.3 Een nieuwe programmeringslijn	
- 1.3.1 Groots & Avontuurlijk	
- 1.3.2 De Meesterwerken	
- 1.3.3 De Klassieken	
2 Tradities & Binding met de regio	14
- 2.1 Nieuwjaar en Carnaval	
- 2.2 Stabat Mater Oirschot	
- 2.3 Mattheus Passion	
- 2.4 Muziek op de Dommel	
- 2.5 Jeker Klassiek	
- 2.6 Hafa-concerten	
- 2.7 Opera op de Parade	
- 2.8 Gratis (openlucht-)concerten	
- 2.9 Solisten van philharmonie zuidnederland	
- 2.10 Memorialconcert Margraten	
- 2.11 Musica Sacra	
- 2.12 November Music	
- 2.13 Limburgse Kerst	
3 Vernieuwing & Bijzondere Projecten	16
- 3.1 Spicy Classics	
- 3.2 Symphonic Attraction	
- 3.3 Casual Classics XL	
4 Overige Projecten	17
- 4.1 High Potential Classics	
- 4.2 Robeco Summernight	
- 4.3 Samenwerking Stage Entertainment	
- 4.4 Familieconcert Peter en de Wolf	
- 4.5 Leading the South	
- 4.6 Kamermuziek	
5 Talentontwikkeling	18
- 5.1 Orkestacademie Conservatoria Maastricht en Tilburg	
- 5.2 Nationale Master Orkestdirectie	
- 5.3 Opera Zuid	
- 5.4 Amateurs	
- 5.5 Solo-optredens	
6 Educatie	18

Gezamenlijk verslag 2015 van Intendant en het Toezichthoudend orgaan

1 Serieprogrammering

De serieprogrammering vormt het artistieke hart van philharmonie zuidnederland. Het geven van klassieke concerten in de 23 zalen in Zuid-Nederland ziet het orkest als één van zijn voornaamste kerntaken. Met ingang van september 2015 voerde het orkest onder de artistieke leiding van intendant en artistiek directeur Stefan Rosu enkele wijzigingen in het programmeringsbeleid door. De eerste helft van 2015 maakte deel uit van de seizoenprogrammering 2014-2015 en werd samengesteld door voormalig artistiek leider Jan Zekveld in afstemming met Stefan Rosu. Zekveld kreeg de beschikking over een orkest dat na de fusie in grote bezettingen het vrijwel volledige symfonische repertoire op eigen kracht kon spelen.

De opdracht die Zekveld van Rosu kreeg, was tweeledig. Op de eerste plaats werd hij geacht met herkenbare programmeringen het na de fusie verloren publiek terug te winnen. De concertganger moest zich weer thuis gaan voelen bij het nieuwe orkest. Het programmeren van bekend repertoire werd gezien als een probaat middel.

De tweede opdracht aan Zekveld luidde het uitnodigen van potentiële nieuwe chef-dirigenten. Dit in de hoop om op zo kort mogelijke termijn een chef-dirigent te kunnen benoemen.

1.1 Een nieuwe chef-dirigent: Dmitri Liss

Zaterdag 17 en zondag 18 januari dirigeerde Dmitri Liss het Celloconcert nr. 2 en de Symfonie nr. 7 van Shostakovich. Het werden twee memorabele concerten in Maastricht en Eindhoven. "Gaaf, groots en meespelend gaf het orkest dit document vorm en de inhoud karakter" schreef het Eindhovens Dagblad over de uitvoering van de 'Leningrad'-symfonie. Vanaf de eerste repetitie onder leiding van Liss was er de zo magische click tussen musici en dirigent. Liss bleek met zijn jarenlange ervaring en groot internationaal netwerk de man die het orkest zocht. Tevens toonde Liss de bereidheid om de omvangrijke klus de twee voormalige orkesten verder tot een geheel te vormen en artistiek te laten groeien, aan te gaan.

Met ingang van september 2016 heeft Dmitri Liss zich voor de duur van drie seizoenen aan het orkest verbonden.

Gedurende 10 tot 12 weken per jaar zal hij de ingezette artistieke groei van het orkest gaan leiden.

1.2 Debutanten bij het orkest

Waar Liss al eerder met Het Brabants Orkest had gewerkt, presenteerde zich een hele reeks debutanten voor het orkest tijdens de daaropvolgende serieconcerten.

Van 22 t/m 29 januari werden onder leiding van Daniel Smith Stravinsky's Le Baiser de Fee en de Ouverture Romeo en Julia van Tchaikovsky gecombineerd met het Pianoconcert nr. 26 en de 'Haffner'-symfonie van Mozart. Ronald Brautigam soleerde en zette zo zijn 60e verjaardag luister bij. 30 januari werden tijdens de Vrijdag van Vredenburg de twee meesterwerken van Mozart opgenomen in een speciaal programma als hommage aan Jan van Vlijmen. Mozarts muziek werd gecombineerd met Van Vlijmens Omaggio a Gesualdo met solistische medewerking van violist Joe Puglia en de Passacaglia en Gigue voor piano en orkest van Henk Henkemans.

De jonge Oostenrijker David Danzmayr leidde het orkest tussen 26 februari en 6 maart tijdens zeven concerten met als hoofdmoot de Enigma Variaties van Elgar en de Falla's suites uit El Sombrero de Tres Picos. Contrabassist Rick Stotijn soleerde tijdens de concerten in Eindhoven, Breda en Maastricht in het Divertimento Concertante van Nino Rota. De concerten in Sittard, Tilburg, Heerlen en Den Bosch deelde Stotijn de solo-rol samen met violiste Catherine Ribes in Piazzolla's Vier jaargetijden van Buenos Aires.

Brucknerspecialist Mario Venzago gaf 12, 13 en 15 maart zijn geheel eigen visie op Bruckners Symfonie nr. 9. Met vlotte tempi en vloeiende lijnen ontleedde Venzago Bruckners 'Onvoltooide' volgens het Eindhovens Dagblad "tot op het bot" en liet hij "de hogere artistieke waarde van deze muziek prachtig uitkomen". Voorafgaand klonken Beethovens Ouverture Egmont en het Violoncelloconcert van Stravinsky met als soliste onze concertmeester Adelina Hasani.

De Trompetvirtuozen Gabor Boldoczki en Sergei Nakariakov wisselden elkaar af tussen 2 en 10 april tijdens de vijf concerten onder leiding van Stefan Blunier. Het Zondagochtendconcert op 5 april in het Concertgebouw Amsterdam soleerde Boldoczki in het Trompetconcert van Haydn en Variaties op Carnaval de Venise van Arban. De Nacht op de Kale Berg van Mussorgsky en het Groot Russisch Paasfeest van Rimsky-Korsakov maakten het programma – dat live door Het Concertgebouw werd gestreamd - compleet. De overige concerten in Tilburg, Breda, Eindhoven en Den Bosch werd het programma aangevuld met Symfonie nr. 8 van Dvorak.

De jonge Pool Lukasz Borowicz nam voor de concerten van 16 t/m 19 april in Eindhoven, Maastricht, Breda en Den Bosch muziek van zijn landgenoten Moniuszko en Szymanowski mee naar het orkest. In Szymanowski's Symfonie Concertante werd de veeleisende pianopartij gespeeld door publiekslieveling Severin von Eckardstein. Het programma eindigde met Rimsky-Korsakovs Scheherazade.

Kees Bakels is een vaste waarde bij het orkest die telkens het beste bij de musici naar boven weet te halen. Van 21 t/m 24 april stonden Mahlers Symfonie nr. 1 en de Nocturnes van Debussy op de lessenaar. De vrouwenstemmen van Studium Chorale gaven extra kleur aan Nuages, het derde deel van Debussy's Nocturnes, tijdens de concerten in Maastricht, Eindhoven en Den Bosch.

Maar liefst acht concerten dirigeerde oude muzikspecialist Andreas Spering het orkest met als hoofdmoot de Symfonie nr. 6 van Beethoven. Soliste Lena Neudauer wisselde gedurende de concertreeks tussen het Violoncelloconcert van Haydn en het Vijfde Violoncelloconcert van Mozart. Het concert in Eindhoven op 12 mei werd door Brava TV geregistreerd en zal vanaf het voorjaar 2016 worden uitgezonden.

Als voormalig primarius van het Takacs Kwartet en assistent-dirigent van het Budapest Festival Orchestra ging Gabor Takacs-Nagy op geheel eigen wijze te werk. Tijdens de repetities vaak de viool bij de hand nemende om voor te spelen, bracht hij zijn muzikale visie op de musici over. Het programma met Tchaikovsky's 4^e Suite 'Mozartiana' en de Dansen uit Galanta van Kodaly kreeg extra glans door de medewerking van cellist Jean Guihen-Queyras. Zijn spel in het Celloconcert van Dvorak getuigde van een persoonlijke visie op de vaak gespeelde noten tijdens het laatste serieconcert van het seizoen 2014-2015.

1.3 Een nieuwe programmeringslijn

Vanaf het seizoen 2015-2016, ingaande september 2015, zijn voor het eerst de programmalijnen van intendant Stefan Rosu en artistiek programmeur Jos Roeden voortkomend uit het beleidsplan Ambities Waarmaken in de serieprogrammering zichtbaar.

Drie programmalijnen met elk zes serieprogramma's verbinden de artistieke ambities van het orkest met de wensen van het publiek. Naast de artistieke wensen wordt getracht met een aantal praktische aspecten rekening te houden:

- De akoestische mogelijkheden en zaalgrootte van de diverse speelplekken;
- Het zoveel mogelijk laten aansluiten van het gekozen repertoire op de orkestbezetting van philharmonie zuidnederland met als doel een efficiënte inzet van de musici.
- Het herhalen van bewezen succesfactoren uit het verleden in repertoire-, solisten- en dirigentenkeuze.

Zo ontstaat een serieprogrammering die de volledige symfonische orkestliteratuur bestrijkt. Van Rameau tot Hosokawa en van een klein bezette Schubert tot een imposante Mahler.

1.3.1 Groots & Avontuurlijk

Groots & Avontuurlijk vormt het artistieke paradepaardje van het orkest en is een mix van groots bezette werken met avontuurlijk en bewezen hedendaags. Het draait bij Groots & Avontuurlijk om de nieuwe inhoud en draagt in belangrijke mate bij aan het artistieke profiel van het orkest.

Het eerste programma in deze nieuwe opzet opende op vrijdag 25 en zaterdag 26 september met de Europese première van Quilting van Bryce Dessner. Publiekslieveling Roger Muraro soleerde in het Pianoconcert in G van Ravel, gevolgd door de Chairman Dances van John Adams. De uitvoering van de suite De Vuurvogel van Stravinsky (versie 1945) werd visueel versterkt door de film The Firebird van cineast Lucas van Woerkum die op groot scherm boven het orkest werd vertoond. De Poolse dirigent Lukasz Borowicz verving Kees Bakels die door ziekte moest afzeggen. Het tweede concert binnen deze programmalijn opende met Lumen Ad Finem Cuniculi van Theo Verbey. Het orkest gaf samen met Parkstad Limburg Theaters en Het Jaar van de Mijnen aan Verbey de opdracht tot het schrijven van een nieuw orkestwerk dat de neergang en opleving van de Mijnstreek verklankt. Het werk ging op 22 oktober in wereldpremière in Theater Heerlen, de plek waar toenmalig minister van Economische Zaken Joop den Uyl 50 jaar eerder de sluiting van de Mijnen had aangekondigd. Toekomstig chef-dirigent Dmitri Liss was al voor zijn aanstelling voor dit project gecontracteerd en leidde (nu nog als gastdirigent) het orkest door Verbey's première en de Vijfde Symfonie van Gustav Mahler. Het publiek en de pers reageerden enthousiast; "Fusieorkest weet ook in het zware werk te overtuigen" kopte de Volkskrant in haar 4 sterren recensie. "De aanstaande chef straalt een geestdrift uit die hij merkbaar meedeelt aan de musici" aldus recensent Frits van der Waa. En volgens Dagblad De Limburger "heeft philharmonie zuidnederland met Liss een ras-performer van kaliber aangesteld. Liss verandert in een draaikolk wanneer hij plaats neemt op het dirigentschavot, en heeft bovenal het charisma om de musici spontaan in zijn wereld mee te slepen". Na Heerlen werd het programma in Maastricht en Eindhoven herhaald.

1.3.2 De Meesterwerken

De tweede programmalijn van philharmonie zuidnederland heet De Meesterwerken en focust op het hart van het symfonisch repertoire.

De Spanjaard Antonio Mendez leidde tussen 1 en 11 oktober acht concerten waarbij Simone Lamsma soleerde in het Violoncelloconcert van Brahms. Mendez leidde na de pauze op meeslepende wijze de Vijfde Symfonie van Tchaikovsky. Nieuw in het rijtje speelsteden was Veere, waar de tot concertzaal omgevormde Grote Kerk een akoestisch uitstekende en sfeervolle speelplek is.

Eveneens nieuw tijdens deze concertreeks was de introductie van Smart Classics op zaterdag 3 oktober. Een concert van een uur waarbij het publiek door middel van de applicatie Wolfgang tijdens het concert via smartphone of tablet van inhoudelijke informatie over de gespeelde Vijfde Symfonie van Tchaikovsky werd voorzien.

In de week voor kerst speelde het orkest onder leiding van Per Otto Johansson in Breda, Heerlen, Eindhoven en Den Bosch de Helios Overture van Carl Nielsen en de Suite Kerstavond van Rimsky Korsakov. Nelson Goerner soleerde in het Pianoconcert van Grieg.

1.3.3 De Klassieken

Het doel van deze derde en laatste programmalijn is tweeledig. Het programmeren van repertoire van de Weense Klassieken draagt bij aan de verfijning van het orkestspel. En doordat het klassieke repertoire een kleiner orkest vereist is, is het uitermate geschikt voor de bespeling van kleinere zalen zoals Venray, Cuyk, Middelburg en Oss. Daarnaast bevat deze programmalijn met De Klassieken Plus een avontuurlijke variant waarbij spannende verbindingen worden gelegd tussen de Weense Klassieken met barok- en hedendaags repertoire.

Andreas Spering en de vlak van tevoren tot Gramophone's Young Artist of the year 2015 uitgeroepen pianist Joseph Moog gaven tussen 8 en 16 oktober zes concerten in Sittard, Maastricht, Heerlen, Venray, Breda en Eindhoven. Op het programma stonden de Symfonie nr. 94 van Haydn, Pianoconcert nr. 23 van Mozart en de 'Eroica'-Symfonie van Beethoven.

In het streven zo goed mogelijk aan te sluiten bij lokale behoeften werd het concert op zaterdag 10 oktober in Theater Heerlen aangepast en in samenwerking met zorginstelling Sevagram op maat gemaakt van de 500 aanwezige Alzheimer-patiënten.

Violist Alexander Janiczek leidde eind november zeven concerten vanaf de concertmeesterplek. Zijn inhoudelijke kennis en het feit dat hij het orkest niet als dirigent dicteerde, leidde tot intense uitvoeringen van Haydns 'Abschied'-symfonie en Mozarts Symfonie nr. 40. In het Rondo voor viool en orkest van Schubert soleerde Janiczek.

Gezamenlijk verslag 2015 van Intendant en het Toezichthoudend orgaan

De pas 24-jarige Jamie Phillips leidde in Maastricht, Eindhoven en Middelburg het orkest door een Klassieke Plus programma met een avontuurlijke mix van Widmann, Dean en Beethoven. Beethovens Pianoconcert nr. 2 en zijn Symfonie nr. 7 werden omlijst met op Beethoven geïnspireerd hedendaags repertoire. In Con Brio borduurt Jorg Widmann voort op motieven uit Beethovens 7^e en 8^e Symfonie, waar Brett Dean met zijn Pastoral Symphony een eigentijdse versie van Beethovens 'Pastorale' heeft gecreëerd. Pianosolist Hannes Minnaar speelde als Zeeuw in Middelburg een thuiswedstrijd.

2 Tradities & binding met de regio

philharmonie zuidnederland hecht grote waarde aan de binding met haar omgeving en het aanhaken op lokale tradities. Het geeft philharmonie zuidnederland in belangrijke mate haar identiteit en ontsluit klassieke muziek voor mensen die niet naar de concertzaal komen. Een orkest dat hierin een zichtbare rol speelt, schept tegelijk draagvlak voor zijn bestaan. philharmonie zuidnederland probeert dan ook veel aandacht te schenken aan regionale behoeftes vanuit de overtuiging dat het een regio attractief en leefbaar maakt.

2.1 Nieuwjaar en Carnaval

2015 begon met maar liefst 11 Nieuwjaarsconcerten. Pieter-Jelle de Boer dirigeerde zes concerten in Brabant met solistische medewerking van violiste Lisa Jacobs. De 5 concerten in Limburg werden geleid door Ulrich Windfuhr. De Maastrichtse pianist Wouter Bergenhuizen en de Limburgse singer-songwriter Suzanne Seegers soleerden daar met het orkest.

Nog zo'n niet weg te denken happening vormen de Carnavalsconcerten, in beide provincies met een geheel eigen inslag en traditie. In Den Bosch en Breda hielden de rasartiesten Sven Ratzke en Claron McFadden het publiek in hun greep. In Limburg gaven dirigent Roger Niese en regisseur Peter Noten een totaal andere draai aan het programma en reisden ze langs acht theaters met het Vastelaovendconcert dat als thema 'Carnaval is Euveral' droeg.

2.2 Stabat Mater Oirschot

Al meer dan vijftien jaar luistert de Stichting Stabat Mater in Oirschot het begin van de Passietijd op met een hoogstaand Stabat Mater uit de muziekhistorie. Van 20 t/m 22 maart voegde het orkest samen met het Brabant Koor een nieuw hoofdstuk toe aan deze mooie traditie. Arjan Tien dirigeerde in de plaatselijke Petruskerk de zelden gehoorde, maar prachtige werken Miroir de Peine van Andriessen en de Stabat Maters van Mul, Strategier en De Klerk.

2.3 Matthäus Passion

Waar de Vastentijd begint met de Carnavalsconcerten, eindigt het met de Passieweek traditiegetrouw met de Matthäus Passion van Johann Sebastian Bach. De Engelse oude muziekspecialist Matthew Halls tekende voor een heldere en energieke interpretatie. De Engels-Nederlandse solistencast, het Philips' Philharmonisch Koor en de Schola Cantorum Sint Jan stonden het orkest bij tijdens de vier uitvoeringen in Eindhoven, Maastricht en Venlo.

2.4 Muziek op de Dommel

Het Eindhovense festival Muziek op de Dommel nodigde het orkest op 7 juni uit voor een concert op het over de rivier de Dommel gebouwde hoofdpodium. Jong en oud genoten deze zonnige zondagochtend van de muzikale vertelling Peter en de Wolf van Prokofiev door acteur René Groothof en het orkest onder leiding van Frans-Aert Burggraaf.

2.5 Jeker Klassiek

De bewoners en ondernemers van het Jekerkwartier in de historische binnenstad van Maastricht namen het initiatief voor een nieuw kamermuziekfestival in hun buurt. Op zes locaties – variërend van terras tot woonkamer en van kapel tot hotellobby – musicerden op zondag 14 juni ensembles van philharmonie zuidnederland en lieten zo de bezoekers in deze informele en niet alledaagse setting genieten van muziek.

2.6 Hafa-concerten

Van woensdag 24 t/m zondag 28 juni gaf het orkest acht concerten in Schimmert, Beesel, Haelen, Bocholtz, Helmond, Haaren, Teteringen en Overloon samen met lokale harmonieën en fanfares. Het Hafa-project bracht het orkest veelal naar plaatsen waar het nooit eerder had gespeeld. De winnaars van de provinciale solistenconcoursen van de Brabantse en Limburgse muziekbonden soleerden met philharmonie zuidnederland, terwijl musici van philharmonie zuidnederland op hun beurt met de plaatselijke harmonie of fanfare soleerden. En elke dirigent van harmonie of fanfare kreeg een masterclass aangeboden en dirigeerde tijdens de concerten een werk bij philharmonie zuidnederland. In de weken voorafgaand aan het concert bezochten musici van het orkest de amateurverenigingen en gaven workshops. De afdelingen marketing en productie voorzagen de verenigingen van advies bij het organiseren en verkopen van de concerten en stimuleerden zo een stukje cultureel ondernemerschap. Het concert met de plaatselijke fanfare in Schimmert op 24 juni werd door L1 live via hun website gestreamd.

2.7 Opera op de Parade

Op de warme dinsdagavond 30 juni speelde het orkest samen met Opera Zuid op het misschien wel mooiste plein van Nederland tijdens Opera op de Parade Den Bosch. Onder aanvoering van Per Otto Johansson en met mezzosopraan Karin Strobos in de glansrijke titelrol van Assepoester kregen de meer dan 10.000 bezoekers Rossini's La Cenerentola te horen.

Gezamenlijk verslag 2015 van Intendant en het Toezichthoudend orgaan

2.8 Gratis (openlucht-)concerten

Tijdens een drietal evenementen speelde het orkest in september voor een groot publiek. Zo was het orkest op 4 september traditiegetrouw aanwezig in het Provinciehuis Den Bosch voor het Lionsconcert voor zieken en bejaarden. De 16-jarige cellist Jan Oppelaar, winnaar van het Prinses Christina Concours 2015 regio Zuid, soleerde in Tchaikovsky's Pezzo Capriccioso. Peter Biloen leidde het orkest in Dvoraks Carnival Overture en Carnaval des Animaux van Saint-Saens in een orkestratie van Steven Verhaert. Het programma werd een dag later voor 1500 bezoekers herhaald tijdens Viva Classic Live op de Oude Markt van Venlo.

Vrijdag 11 september gaf het orkest twee concerten in de historische Lingeaven van Gorinchem. 's Middags bezochten 2000 schoolkinderen het Kinderlingeavenconcert waarbij het orkest onder leiding van Arjan Tien het educatieve concert Musica! op muziek van De Falla's El Amor Brujo speelde. Mezzo-Sopraan Karin Strobos en dirigent Vincent de Kort voegden zich 's avonds bij het orkest. Met onder meer de Overture Egmont van Beethoven en de 7 Canciones Populares van De Falla kregen Strobos en het orkest de handen van de duizenden bezoekers op elkaar.

2.9 Solisten van philharmonie zuidnederland

Onder de noemer Solisten van philharmonie zuidnederland presenteerden de aanvoerders van het orkest zich in een kamermuziekprogramma. Het doel van het project was om het artistieke peil van het orkest door een kamermuziekprogramma van binnenuit te vergroten. En bovendien kon het orkest zo aanwezig zijn op plekken waar het in volledige bezetting niet kan komen. Het programma met kamermuziek van Beethoven, Ravel en Wagner was toegespitst op Vincent van Gogh en werd onder meer op 5 september in zijn geboorteplaats Nuenen gespeeld. Datzelfde weekend speelde het ensemble het programma als opening van de Kunstdagen in de monumentale Kloosterbibliotheek in het Zuid-Limburgse Wittem en tijdens Hallo Cultuur! Eindhoven.

Zondag 13 september vormde de uitvoering van de Siegfried Ydille van Wagner samen met acteur Michel Sluysmans van Toneelgroep Maastricht de opening van het culturele seizoen in Maastricht.

2.10 Memorialconcert Margraten

Met de uitvoering van Elegies van Richard Danielpour werd het oorlogsverleden tijdens de 10^e editie van het Memorialconcert Margraten op 13 september zeer tastbaar. Danielpour schreef dit werk op verzoek van de beroemde Amerikaanse mezzosopraan Frederica von Stade op brieven van haar vader – Charles S. von Stade – die vlak voor de bevrijding als soldaat sneuvelde en in Margraten begraven ligt. De brieven aan zijn vrouw over hun toekomstige kind zijn de enige tastbare herinnering die Frederica aan haar vader heeft en vormde de basis voor dit werk dat enkele meters van Von Stade's graf werd uitgevoerd door mezzosopraan Cora Burggraaf, bariton Thomas Oliemans en het orkest onder leiding van Kevin John Edusei.

2.11 Musica Sacra

Vrijdag 19 september opende het orkest onder leiding van Etienne Siebens het festival Musica Sacra in het Theater aan het Vrijthof Maastricht. Het groots bezette Orion over Farne van John Casken kreeg zijn Nederlandse première en Istvan Vardai soleerde in Caplets Epiphanie voor cello en orkest.

2.12 November Music

In de Grote Kerk Den Bosch presenteerde het orkest op donderdag 5 november een bijzonder programma tijdens November Music. Op uitnodiging van het festival werkte het orkest een week lang samen met de 80-jarige vooruitstrevende componist Helmut Lachenmann aan de uitvoering van zijn Accanto voor klarinet, tape en orkest. Rondom flarden van Mozarts Klarinetconcert componeerde Lachenmann een microkosmos aan fluisterzachte en opwindende samenklanken. Een pittige partituur die samen met dirigent Bas Wiegers en soliste Nina Jansen-Deinzer onder toezicht oog van de componist tot klinken werd gebracht. De Grieks-Nederlandse componist Yannis Kiriakides schreef als groot bewonderaar van Lachenmann voor deze gelegenheid het orkestwerk Der Komponist waarin hij op minutieuze wijze citaten van Lachenmann verwerkte.

Met dit project nam philharmonie zuidnederland als enige Nederlandse orkest deel aan het prestigieuze Europese project 'Lachenmann Perspektiven' waarbij het gehele oeuvre van Lachenmann ter ere van zijn 80^e verjaardag door heel Europa wordt uitgevoerd.

2.13 Limburgse Kerst

Zondag 21 december vond de tweede editie van het familieconcert Limburgse Kerst in Maastricht plaats. De middag begon met een voorprogramma in de Onze Lieve Vrouwe Basiliek met kerstliederen door het koor Studium Chorale. Daarna ging het gezelschap in stoet naar het Theater aan het Vrijthof voor het hoofdprogramma met de uitvoering van de kerstopera Amahl and the Night Visitors van Gian Carlo Menotti, een productie die tot stand kwam in samenwerking met de Nederlandse Reisopera. Maastrichtse kerstverhalen van Phil Dumoulin werden na de pauze afgewisseld met kerstliederen.

Gezamenlijk verslag 2015 van Intendant en het Toezichthoudend orgaan

3 Vernieuwing & Bijzondere programmering

Naast serieprogramma's en binding met de regio dient een symfonieorkest anno 2015 meer te bieden. De tijdgeest vraagt van philharmonie zuidnederland om zich binnen haar concertaanbod op een meer adequate manier te profileren en daartoe hun presentatievormen te vernieuwen. Het accentueren van de muzikale verbeelding door middel van een verrassende dramaturgie, thematiek, verdieping of verbinding met andere genres en disciplines zijn daarin belangrijke inhoudelijke elementen. De activiteiten binnen het stramien vernieuwende programmering omvatten een drietal concepten voor elk een op maat van de doelgroep gemaakt programma.

3.1 Spicy Classics

Belangrijkste pijler binnen de innovatieve projecten van het orkest is de studentenreeks Spicy Classics; een op maat gesneden kennismaking met de klassieke muziek voor studenten. Tijdens drie reeksen per seizoen krijgt het publiek een prikkelende, levendige en eigentijdse concertvorm aangeboden. Bewust wordt de concertzaal verlaten en worden de plekken die passen bij de leefwereld van de studenten opgezocht. De vaste concertlocaties voor Spicy Classics zijn Strijp S Eindhoven, het Koepelhal Tilburg en de Muziekgieterij Maastricht.

Samen met blokfluitist Erik Bosgraaf, geluidskunstenaar Jorrit Tamminga en de cineasten Paul & Menno Meyer verplaatste philharmonie zuidnederland Vivaldi's Vier Jaargetijden op woensdag 14 en donderdag 15 oktober door middel van improvisaties en film naar de leefwereld van de studenten.

Tijdens de opening van het Academisch Jaar van de Universiteit Maastricht op 30 augustus gaf het orkest in het Theater aan het Vrijthof alvast een preview van deze door het orkest ontwikkelde productie.

3.2 Symphonic Attraction

Op donderdag 5 en vrijdag 6 februari presenteerde het orkest in de poptempels De Effenaar Eindhoven en 013 Tilburg het Clubnightconcert Symphonic Attraction; een op maat gesneden kennismaking met klassieke muziek voor een 'jong stedelijke publiek' van 30-45 jaar. Het betreft een jonge hoog opgeleide klasse waarbij het 'in' is om interesse te hebben in klassieke muziek. Zo vlak voor Valentijn stond de relatie tussen man en vrouw centraal. Het broeierige M is for Man Music Mozart van Louis Andriessen met film van Peter Greenaway en solistische medewerking van sopraan Nora Fischer gaat over de schepping van de mens, de man-vrouw relatie die daaruit voortkwam en haar voortbestaan dat in feite niet zonder muziek kan. Het jazzy La Creation du Monde van Milhaud en liefdesmuziek uit Glucks Orfeo et Euridice maakten het programma - onder leiding van Karel Deseure - compleet.

3.3 Casual Classics XL

In samenwerking met Muziekgebouw Eindhoven en het Theater aan het Vrijthof organiseerde het orkest op vrijdag 19 en zaterdag 20 juni Casual Classics XL. De avond had als doel een nieuw publiek in een festivalsetting kennis te laten maken met klassieke (film-)muziek. Klassieke werken zoals de Dance Macabre van Saint-Saens, Verdi's Ouverture La Forza del Destino en het Adagio uit Spartacus van Khachaturian werden toegelicht door actrice Hadywich Minis. Harpiste Lavinea Meijer speelde met het orkest muziek van Einaudi, Glas en Tiersen.

4 Overige projecten

4.1 High Potential Classics

Op zaterdag 14 februari speelde het orkest op uitnodiging van de Folkwang Hochschule für Musik in het Duitse Essen onder leiding van Conrad van Alphen. Drie laureaten van het plaatselijke conservatorium voerden samen met het orkest Beethovens Tripel Concert uit. Na de pauze klonk de Vijfde Symfonie van Beethoven.

4.2 Robeco Summernight

Tijdens de zomermaanden speelde het orkest vier keer in het Concertgebouw Amsterdam tijdens de Robeco Summer Nights. Samen met Opera Zuid klonk op 5 juli Rossini's La Cenerentola.

Zaterdag 11 juli presenteerde het orkest onder leiding van Bas Wiegers met Summer Classics at the Movies een breed palet van klassieke muziek uit films. Hadewich Minis presenteerde, de Belgische klarinettiste Annelien van Wauwe soleerde in het Adagio uit het Klarinetconcert van Mozart, bekend van de film Out of Africa.

De dag erna ging Honorair Dirigent Ed Spanjaard het orkest en organist Leo van Doeselaar voor in de imposante 'Orgelsymfonie' van Saint-Saens. De Italiaanse pianist Federico Colli opende het programma voor een uitverkocht Concertgebouw met het Pianoconcert nr. 3 van Rachmaninov.

Zaterdag 30 augustus vertelde Jacques Vriens samen met het orkest het muzikale verhaal De Kindertemmer tijdens het familieconcert onder leiding van Lucas Vis.

4.3 Samenwerking Stage Entertainment

Onder leiding van Arjan Tien nam het orkest eind augustus de orkestband op voor de nieuwste productie van Stage Entertainment; De Disney-klassieker Beauty and the Beast die in december in het Circustheater Scheveningen in première is gegaan.

4.4 Familieconcert Peter en de Wolf

Maastricht, Den Bosch, Tilburg en Eindhoven werden tussen 26 en 30 oktober aangedaan met het muzikale sprookje Peter en de Wolf. In deze versie voor blaaskwintet brengen acteur Michiel Bijmans en de musici het verhaal al spelend en acterend tot leven. De productie wordt normaal als educatief project op scholen gespeeld, maar tijdens de herfstvakantie met veel succes als familieconcert aangeboden.

Gezamenlijk verslag 2015 van Intendant en het Toezichhoudend orgaan

4.5 Leading the South

Leading the South is een nieuw initiatief van philharmonie zuidnederland om de economische en culturele positie van Zuid-Nederland te verstevigen. Het orkest presenteert een exclusief cultureel programma waar ondernemers uit Brabant, Zeeland en Limburg elkaar kunnen ontmoeten. Zo draagt het orkest zorg voor het muzikale, culturele erfgoed in Zuid-Nederland en wil het tevens de banden met het bedrijfsleven aanhalen. Leading the South bestaat uit twee onderdelen. Het eerste onderdeel vormde het Philharmonisch Festijn, een sponsordiner dat op vrijdag 6 november bij Piet Hein Eek in Eindhoven plaats vond en door het orkest met De Falla's El Amor Brujo onder aanvoering van Arjan Tien muzikaal werd opgeluisterd. Vervolgens organiseerde het orkest op vrijdag 28 november in Maastricht een leiderschapscursus voor het bedrijfsleven. Met zijn jarenlange ervaring als dirigent en medewerker bij Boston Consulting Group bleek Graaf Raphael von Hoensbroeck de juiste man om op deskundige wijze de link te leggen tussen managen in een bedrijf en het leiden van een orkest. Tijdens de sessie kregen managers de kans om het orkest te dirigeren en te ondervinden hoe ze groepsprocessen kunnen sturen.

4.6 Kamermuziek

Gedurende het hele jaar vertegenwoordigen musici in ensembles het orkest. Vast onderdeel zijn de after-concertjes door orkestmusici bij serieconcerten. Doel is om op een informele manier het publiek kennis te laten maken met het orkest en de banden met publiek aan te halen. Noemenswaardig zijn verder de Navenant Culinaire diners die door hoofdsponsor Holbox Echt maandelijks worden georganiseerd en door diverse ensembles muzikaal werden opgeluisterd.

Het ondertekenen van de sponsorovereenkomst met Brightlands, de hightech campus op het Chemelot terrein in Geleen, werd op 26 mei muzikaal luister bij gezet met een lunchconcert door het koperkwintet van philharmonie zuidnederland. Orkest en Brightlands gaan een langdurige relatie aan en ondersteunen elkaar op het gebied van innovatie en cultuur.

Eind november verleenden ensembles uit het orkest hun medewerking aan de opnames van de zes afleveringen van het TV-programma Lef van regionale omroep L1.

5 Talentontwikkeling

philharmonie zuidnederland wil meer zijn dan alleen een goed spelend orkest en beschouwt talentontwikkeling als een van haar belangrijkste taken. Het stimuleren en bevorderen van jong talent in Zuid-Nederland leidde in 2015 tot de volgende projecten.

5.1 Orkestacademie Conservatoria Maastricht en Tilburg

In samenwerking met de Conservatoria in Maastricht en Tilburg startte philharmonie zuidnederland in september met een Orkestacademie. Studenten die zich verder willen bekwamen in orkestspel, kunnen auditeren en tijdens een of meerdere projecten stage lopen bij het orkest. Elke student krijgt een musicus van philharmonie zuidnederland als coach toegewezen voor het instuderen van de orkestpartijen en de begeleiding tijdens de repetities en concerten. Vanaf september speelden de eerste Academisten mee in philharmonie zuidnederland. De Orkestacademie sluit aan bij het vak Orkestspel dat met ingang van het schooljaar 2015-2016 opnieuw deel uitmaakt van het curriculum van het Conservatorium Maastricht en hoofdzakelijk wordt onderwezen door musici uit het orkest.

5.2 Nationale Master Orkestdirectie

philharmonie zuidnederland neemt als praktijkorkest actief deel aan de Nationale Master Orkestdirectie van de Conservatoria van Amsterdam en Den Haag. Geregeld volgden de studenten de orkestrepetities of hielpen als assistent-dirigent bij het repetitieproces.

5.3 Opera Zuid

Als vaste samenwerkingspartner droeg philharmonie zuidnederland in belangrijke mate bij aan de talentontwikkeling van de zangers van Opera Zuid in de producties La Cenerentola en Rigoletto.

5.4 Amateurs

Op diverse manieren zette het orkest zijn expertise in om amateurmusici te inspireren en enthousiasmeren. In Eindhoven en Maastricht werd in samenwerking met de Faso een Strijkersdag georganiseerd. Een belangrijk element van het Hafa-project vormde de workshop waarbij orkestmusici de leden van de deelnemende verenigingen groepslessen gaven.

Op zaterdag 25 oktober bood het orkest in samenwerking met Adams Music BV een workshop bandcoaching en individuele lessen aan voor ensembles en leden van de Bond voor Limburgse Tamboerkorpsen. Tenslotte zijn de samenwerkingen met het semiprofessionele Brabant Koor en Philips' Philharmonisch Koor een inspirerende vorm van kennisoverdracht en kruisbestuiving tussen professionals en amateurs.

5.5 Solo-optredens

De winnaars van het Prinses Christina Concours Regio Zuid en de regionale solistenconcoursen van de Limburgse en Brabantse Bond van Muziekgezelschappen kregen in 2015 de kans om met het orkest te soleren. In het voortraject worden ze intensief begeleid door onze musici en getraind in het soleren met orkest.

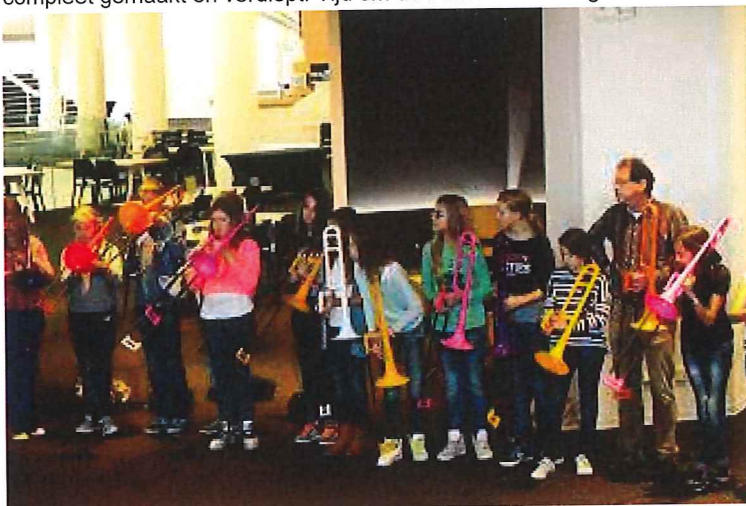
6. Educatie

philharmonie zuidnederland wil de magie van muziek op jonge gasten overbrengen. Muziek heeft een onmiskenbare uitwerking op kinderen. Ze luisteren, laten zich meeslepen en willen meedoen. Muziek bevordert bovendien hun leerprestaties, welbevinden en sociale vaardigheden. Wie naar muziek leert luisteren, leert beter luisteren in het algemeen. Wie samen muziek leert maken, leert samenwerken. Maar bovenal gaat het erom kinderen te raken met live uitgevoerde muziek.

philharmonie zuidnederland biedt educatieve programma's voor alle leeftijdsgroepen tussen 4 en 18 jaar, geeft concerten in de zalen maar komt ook op scholen in het gehele speelgebied. De projecten zijn gevormd naar de laatste ontwikkelingen op het gebied van cultuureducatie: de leerdoelen passen in de huidige leerplankaders zoals de culturele ladekast en de cultuurloper; competenties uit deze kaders komen allemaal aan bod. Hiermee kan het orkest een structurele bijdrage leveren aan de ontwikkeling van sociale, cognitieve, creatieve en emotionele vaardigheden van kinderen.

Enthousiaste orkestmusici met aanleg voor educatie zijn betrokken bij de programma's. Gaandeweg leren de scholieren diverse musici beter kennen, waardoor ze zich meer verbonden voelen met het orkest als ze de musici op het podium terugzien.

De inspiratie van de musici laat de vonk van de muziek naar de kinderen overspringen, die door hun enthousiasme en creativiteit de musici weer inspireren. Door deze wederzijdse inspiratie ervaren kinderen de magie van muziek. Zo vormt educatie één van de pijlers van het aanbod van philharmonie zuidnederland. In 2015 is aanbod voor alle leeftijden compleet gemaakt en verdiept. Tijd om de buitenwereld nog beter te laten weten dat we er zijn.

De projecten

Het brede aanbod van het orkest in 2015 bestond uit de volgende programma's:

Ensembleprojecten op school: Het kleine Nachtorkest groep 1-2, Alles in de Wind groep 3-4, Peter en de Wolf groep 4-7.

Orkestprojecten: Alice in Wonderland groep 7-8, Vol Verwachting groep 5-6

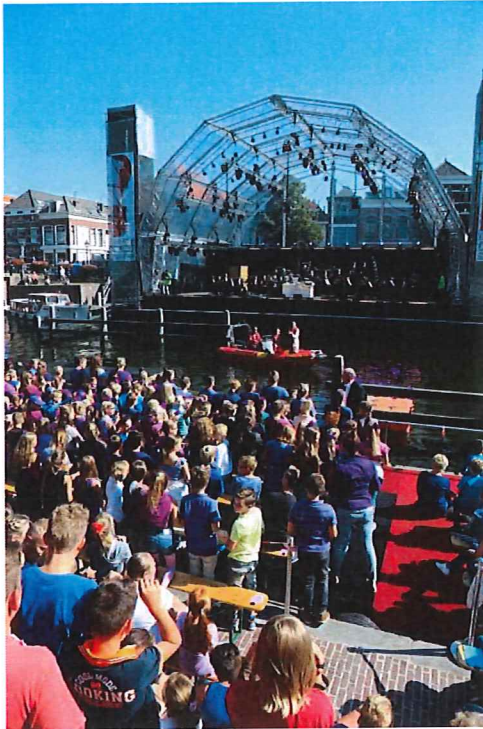
Workshops: Componeren in de klas en Pbones

VO projecten: Join the Beat en Tussen Kunst en Klank en Repetitiebezoek

Een nieuw project was Alles in de Wind, dat na een korte en intensieve repetitieperiode in januari de eerste try-out beleefde. Het jaar 2015 was het jaar om afscheid te nemen van de voorstelling Música!. In april heeft het orkest dat moment gevierd, maar in september stond nog een heel bijzondere versie van Música! op het programma. In Gorinchem werd een openluchtuitvoering gespeeld tijdens de Lingehavenconcerten. Meer dan tweeduizend scholieren bezochten deze voorstelling in de zonnige haven van deze prachtige stad. Leerlingen waren hierop voorbereid door aangepast lesmateriaal en enkele klassen kregen vooraf een workshop.

Verdieping van de muzikale voorstelling Het kleine Nachtorkest is gevonden in het ontwikkelen van aanvullende lessen in de klas door musici van het orkest. Zo krijgen de kleuters van dichtbij te maken met één van de instrumenten uit het orkest. Deze extra lessen zijn ontwikkeld naar aanleiding van de vraag van de culturele marktplaats Cultuurpunt uit het Land van Heusden en Altena. Inmiddels biedt het orkest de lessen in het hele speelgebied aan. In 2015 hebben daar 11 scholen met 336 leerlingen gebruik van gemaakt.

Extra lessen in de klas waren ook voorzien bij het schoolconcert Alice in Wonderland en bij het ensembleproject Alles in de Wind.

Blijven werken aan kwaliteit

Scholing

Het orkest hecht er belang aan dat educatie van de hoogste kwaliteit is. Dat betekent dat het orkest aandacht besteedt aan de scholing van musici.

Voor de extra lessen in de klas behorend bij Het kleine Nachtorkest heeft het orkest twee musici laten opleiden door Karin van Hengel.

Voor het geven van de workshop Componeren in de klas waren dringend nieuwe musici nodig. Een opleidingstraject hiervoor heeft het orkest ingezet vanaf oktober. De musici ronden in 2016 het traject af, waarbij ook de bestaande workshopmusici weer worden bijgeschoold. Voor de scholing is Renee Jonker van PuntComp aangetrokken.

Als onderdeel van het programma Cultuureducatie met kwaliteit is het orkest in samenwerking met Kunstbalie en de Vincent van Goghschool uit Etten-Leur een scholingstraject gestart op het gebied van de competentie Reflectie. Onder leiding van coach/trainer Monique Fischer is nader ingezoomd op dit belangrijke aspect van cultuureducatie, tijdens een sessie waarbij zowel medewerkers van philharmonie zuidnederland als docenten van de school aanwezig waren. De theorie rondom de competentie reflectie is direct in praktijk gebracht door een bezoek aan het schoolconcert Vol Verwachting in Breda.

Voor het geven van extra lessen voorbereidend op de schoolconcerten Alice in Wonderland zijn musici bijgeschoold op inhoudelijk en didactisch vlak door docenten van de opleiding Docent Muziek van het Conservatorium in Maastricht, Yolande Eymael en Vivian Knols.

In 2014 is een begin gemaakt met de scholing van de afdeling Educatie op het gebied van projectmatig werken en in 2015 is dit met een volgende sessie gecontinueerd. Inmiddels begint de manier van werken in de afdeling en ook elders in de organisatie een plek te krijgen.

Leerplankaders met culturele competenties

Voor het orkest is het van belang het educatieve aanbod goed af te stemmen op de leerplankaders die de scholen in het speelgebied hanteren. Om scholen adequaat te informeren hierover is extra informatie toegevoegd op de website: bij elk project is te lezen op welke manier aan de verschillende culturele competenties wordt gewerkt. In de evaluaties van de projecten vraagt het orkest ook aan de scholen of de competenties voldoende en op de juiste wijze aan bod komen.

We laten zien dat we er zijn

De maand van de educatie

In maart speelde philharmonie zuidnederland ruim 50 educatieprojecten in 17 steden in Zuid-Nederland en bereikte daarmee meer dan 6200 leerlingen. Reden om deze maand uit te roepen tot de maand van de Educatie en op deze wijze extra aandacht voor het volledige educatieve aanbod als één van de pijlers van philharmonie zuidnederland te genereren. Tijdens de maand van de Educatie maart 2015 heeft het orkest de focus gelegd op al deze onderdelen. Leerlingen uit het basis- en voortgezet onderwijs bezochten het orkest in de concertzalen voor een schoolconcert of repetitiebezoek, musici hebben scholen bezocht voor workshops of kleine educatieprojecten en leerlingen uit het voortgezet onderwijs kregen in musea privé-concertjes van ensembles.

Belangrijke relaties zoals culturele marktplaatsen, sponsors, partners, gemeenten, provincies, (vrienden)bestuur hebben een uitnodiging ontvangen voor de educatieprojecten. Hier is boven verwachting op gereageerd, uit alle bovenstaande categorieën is respons gekomen en vele projecten zijn bezocht.

Persrelaties zijn actief benaderd met de vraag verslag te doen van maart-educatiemaand of specifiek een project. Dat resulteerde in de volgende uitingen:

- L1 Radio én TV deden verslag van *Tussen Kunst en Klank* in het Bonnefantenmuseum Maastricht.
- RTV Roermond maakte een verslag van *Tussen Kunst en Klank* in de ECI Cultuurfabriek.
- Het Eindhovens Dagblad schreef over *Componeren in de klas* en interviewde Adeline van Campen over maart educatiemaand / educatie bij philharmonie zuidnederland. Dit artikel is met foto geplaatst op 10 maart 2015.
- Studio 040 maakte opnames bij *Tussen Kunst en Klank* in het van Abbemuseum Eindhoven en interviewde Patrick Letterle over maart educatiemaand.
- Streekomroep Start vermeldde maart-educatiemaand in het nieuws
- AD Rivierland plaatste een artikel over Alice in Wonderland in Breda (op uitnodiging van de Rotary Altena)

Gezamenlijk verslag 2015 van Intendant en het Toezichthoudend orgaan

Overige relaties, zoals Omroep Brabant, RTV Maastricht/MosaLira TV en KidZ Online (onderdeel van Zuiderlucht) gaven aan op een later tijdstip aandacht aan educatie te willen besteden.

De website en social media zijn actief ingezet tijdens maart-educatiemaand. Via een nieuwsbericht op de homepage van de website konden bezoekers doorklikken naar een speciale pagina over maart, met daarbij de links naar persuitingen. Op social media werden zoals standaard gebeurt foto's geplaatst, tevens werd elke week een musicus 'gevolgd' als kijkje achter de schermen

In de maand maart zijn foto's gemaakt voor de nieuwe educatiebrochure en de website. Tevens zijn er opnames geweest van een promotiefilm voor educatie Muziek voor Jonge Gasten.

Communicatie in het gehele seizoen

In 2015 is verder gewerkt aan het verstevigen van de relatie met de stakeholders, de presentatie van het orkest in het educatieve veld en bij scholen. De maand van de Educatie is daarvoor van groot belang geweest. Verder heeft de afdeling educatie zich online beter gemanifesteerd op website, social media, de interne en externe nieuwsbrief van het orkest en nieuwsbrieven van culturele marktplaatsen. Tevens zijn de relaties met stakeholders, scholen en klanten versterkt via een weloverwogen genodigdenbeleid.

Bijzondere vermelding verdient de promotiefilm Muziek voor jonge gasten. Deze is opgenomen in de maand van de educatie en geeft een ontroerend en indringend beeld van de visie en doelstellingen van educatie bij philharmonie zuidnederland. Tevens laat deze film zien hoe divers het aanbod van het orkest is. Inmiddels is de promotiefilm circa 1000 keer via de website bekeken.

Samenwerking

philharmonie zuidnederland kan als orkest niet zelfstandig educatie ontwikkelen en programmeren en bij de scholen afzetten. Om dat succesvol te laten plaatsvinden vinden op diverse gebieden intensieve samenwerkingen plaats: met andere artistieke gezelschappen, met culturele intermediairs voor de afzet bij scholen, met samenwerkingspartners in het kader van de regeling Cultuureducatie met kwaliteit en met docentenopleidingen.

Alice in Wonderland is voor de leerlingen van groep 7 en 8 in mei 2015 hernomen. De schoolvoorstelling is ontstaan in samenwerking met Jeugdtheatergezelschap Het Laagland. Regisseur Lise-Lott Kok heeft de voorstelling een nog duidelijkere richting gegeven en aangepast aan de iets oudere doelgroep dan waar de voorstelling oorspronkelijk voor gemaakt was.

In november speelde philharmonie zuidnederland voor de groepen 5 en 6 van het primair onderwijs de muzikale voorstelling Vol Verwachting samen met Jeugdtheatergezelschap Hetpaarddatvliegt. In 2012 heeft regisseur Loek Beckers, samen met programmeur en trompettist van philharmonie zuidnederland, Raymond Vievermanns deze voorstelling gemaakt als familieconcert. Voor de reeks schoolconcerten is de voorstelling herzien en samen met de jonge dirigent Karel Deseure verder ontwikkeld en verdiept.

Het lesmateriaal voor deze muzikale voorstelling is vervaardigd in samenwerking met studenten Docent Muziek van Hogeschool Zuyd Conservatorium Maastricht.

Kennis over het symfonieorkest is niet meer vanzelfsprekend. Om ook jonge docenten een warm pleitbezorger van het orkest te laten zijn is het goed hen in hun opleiding al kennis te laten maken met het symfonieorkest. Daarvoor is met de Fontys Pabo Eindhoven en Veghel in 2015 een langjarige samenwerking overeen gekomen. Die houdt in dat zowel tweede jaars als derde jaarsstudenten een korte introductie krijgen over het orkest en de visie op educatie, dat de studenten het orkest ontmoeten in een repetitiebezoek, schoolconcert en workshop. Nadrukkelijk wordt gezocht naar een inhoudelijke verbinding met het curriculum van de studie.

In 2015 is voor het eerst een ensembleproject (in dit geval Peter en de Wolf) opgenomen in het KunstSelectmenu van Kunstbalie. Kunstbalie heeft na scouting besloten de voorstelling aan te bieden aan scholen en heeft nieuw lesmateriaal vervaardigd met het bestaande lesmateriaal van het orkest als uitgangspunt. Peter en de Wolf is afwisselend op scholen en in kleine theaters gespeeld, waardoor een nieuw en groter achterdoek is vervaardigd. Hierdoor wordt de voorstelling podiumwaardig en voor de musici inspiratievol om te spelen. Behalve Kunstbalie heeft ook Bureau Babel op deze manier het ensembleproject geprogrammeerd.

Gezamenlijk verslag 2015 van Intendant en het Toezichthoudend orgaan

Verder hebben tal van kleinere scholengroepen aanbod van het orkest afgenomen, zoals: schoolbrede afname van de scholen uit Bergeijk e.o., Bs De Duinsprong in Drunen, Kindcentrum De Troubadour in en 's-Hertogenbosch (regeling Cultuureducatie met Kwaliteit), Bs De Rietvink in Breda, Bs De Triangel in Ulestraten en Bs De Regenboog in Eindhoven. Daarnaast hebben talloze scholen meer dan één project van het orkest afgenomen. Met de culturele marktplaats in Roosendaal is samenwerking voor afname door de groepen 3 en 4 overeengekomen (Vol Verwachting en Het kleine Nachtorkest in februari 2016).

Voor de Strijkersdagen werkte het orkest samen met de CKE muziekschool Eindhoven en voor het eerst ook met Kumulus Muziekschool in Maastricht.

In het kader van de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit werkt het orkest opnieuw intensief samen met Cultuurstation Eindhoven en Kaleidoscoop Maastricht. Door een toevoeging van extra lessen aan de muzikale voorstellingen bereikte het orkest met deze instellingen een verdiepingsslag op de scholen.

In het kader van de Crosslinxschool van het Muziekgebouw Eindhoven, verzorgde een ensemble van het orkest een optreden met het opmerkelijke programma: *Jesus is Coming* van Jacob Ter Veldhuis. Dit werd backstage gespeeld in het Muziekgebouw. Aansluitend verdiepten de leerlingen van het Joriscollege zich verder in muziek middels de workshop Join the Beat.

Talentontwikkeling

In 2015 vond de vijfde editie van de Brabantse Strijkersdag plaats. Dit jubileum werd gevierd met een optreden van een orkest gevormd uit deelnemers aan de strijkersdag, in Theater aan de Parade op 19 april, voorafgaand aan een concert van philharmonie zuidnederland. Voor veel jonge deelnemers was het een eerste kennismaking met deze concertlocatie van het orkest. Musici uit het orkest leverden een bijdrage aan de Strijkersdagen als coach van de stemgroepen.

Slagwerkers van philharmonie zuidnederland speelden mee tijdens het concert op 19 april.

Voor het eerst organiseerde philharmonie zuidnederland in Maastricht samen met Kumulus en de Faso de Limburgse strijkersdag op 17 oktober 2015.

Jaarverslag 2015:

Gezamenlijk verslag 2015 van de Intendant en het Toezichthoudend orgaan:

Governance:

Voor de samenstelling van het Toezichthoudend orgaan (thans Raad van Toezicht) van Stichting philharmonie zuidnederland en de wijzigingen gedurende 2015 verwijzen wij naar pagina 2.

Het Toezichthoudend orgaan van philharmonie zuidnederland heeft in 2015 de aanbevelingen betreffende de Code Cultural Governance toegepast:

Het Toezichthoudend orgaan heeft periodiek overleg gehad over ondermeer de artistieke, financiële en organisatorische ontwikkelingen, de liquiditeit, de tussentijdse financiële rapportages en de begroting 2016. Daarnaast is in een vergadering van het Toezichthoudend orgaan het functioneren van de Intendant besproken.

Het Toezichthoudend orgaan heeft in 2015 zeven maal vergaderd.

In 2015 vonden er negen overlegvergaderingen met de Ondernemingsraad plaats waarvan twee in aanwezigheid van het Toezichthoudend orgaan. Verder vergaderde de Ondernemingsraad één maal met het Toezichthoudend orgaan alleen.

De Raad van Toezicht van de Stichting Philharmonie Zuidnederland heeft de nevenfuncties van haar leden besproken en ziet geen bedreiging voor de uitoefening van haar onafhankelijke, toezichthoudende functie voor het orkest.

Het model voor het Toezichthoudend orgaan, de planning en controlcyclus en de budgettering zijn bedoeld om te komen tot een adequaat risicobeheersings- en controlesysteem.

Per 17 december 2015 is philharmonie zuidnederland middels een statutenwijzing overgegaan van het Bestuursmodel naar het Raad van Toezicht-model. Per 1 januari 2016 zijn alle aanwezige leden van het Toezichthoudend orgaan overgegaan naar de Raad van Toezicht met behoud van hun functie.

Intendant Stefan Rosu vormt sedert 1 januari 2016 het Bestuur van philharmonie zuidnederland in de functie van bestuurder met de bevoegdheid 'alleen/zelfstandig'.

De Raad van Toezicht heeft in 2015 een zelfevaluatie gehouden. Hierbij heeft zij zich laten bijstaan door een extern bureau.

De zelfevaluatie vond plaats op de volgende dimensies:

- Rolvervulling Raad van Toezicht
- Aanwezige expertise
- Psychologische veiligheid
- Functioneren van de voorzitter van de raad van toezicht
- Onderling vertrouwen versus onderlinge spanningen
- Functioneren van commissies
- Voorbereiding van vergaderingen
- Gang van zaken tijdens vergaderingen
- Afwegen belangen interne en externe stakeholders

De bevindingen uit de rapportage zijn tijdens een vergadering van de raad van toezicht met de intendant besproken. Er zijn conclusies getrokken over de huidige stand van zaken en daarnaast zijn enkele mogelijkheden voor verdere vormgeving en ontwikkeling van de governance functie binnen de organisatie in gang gezet.

Verantwoordelijkheden in de twee modellen

	RvT-model		Bestuur-model	
	Bestuur	RvT	Bestuur	Directie*
Beleid	●		●	
Uitvoering	●		●	○
Toezicht		●	●	
Verantwoording	●		●	

* Het bestuur kan de uitvoering delegeren aan een directie.
Het bestuur blijft echter verantwoordelijk.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT):

Conform de verplichtingen van de WNT vermeldt philharmonie zuidnederland de verplichte gegevens betreffende bezoldigingen Topfunctionarissen en uitkeringen einde dienstverband voor Topfunctionarissen en overige functionarissen.

Het verantwoordingsoverzicht WNT is vóór de overige gegevens opgenomen.

Stichting philharmonie zuidnederland

Jaarverslag 2015:

Gezamenlijk verslag 2015 van de Intendant en het Toezichthoudend orgaan:

Goedkeuring Jaarrekening/Jaarverslag 2015:

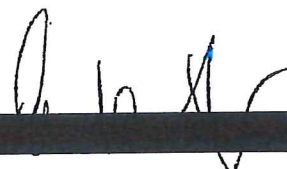
De Raad van Toezicht van philharmonie zuidnederland verleent goedkeuring aan de Jaarrekening/Jaarverslag 2015.

Wij danken de besturen van de Stichting Vrienden van philharmonie zuidnederland en Stichting Fafner, Vrienden, musici, stafmedewerkers en vrijwilligers voor hun steun en grote inzet in het afgelopen jaar.

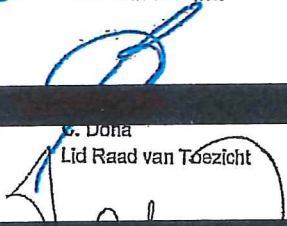
Eindhoven, 24 maart 2016

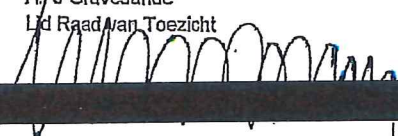

J.A. van Kranendonk
Voorzitter
Raad van Toezicht

L. Urlings
Penningmeester/Secretaris
Raad van Toezicht

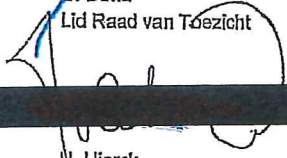

S. Rosu
Intendant & Bestuurder

L. Eekmans
Lid Raad van Toezicht

G. Dohä
Lid Raad van Toezicht

A. 's-Gravesande
Lid Raad van Toezicht

G. Kockelkorn
Lid Raad van Toezicht

H. Hierck
Lid Raad van Toezicht

Jaarrekening 2015
Stichting
philharmonie zuidnederland

Algemene toelichting:

Activiteiten:

Binnen het kader van de statutaire doelstelling tot bevordering van het muzikale leven - met name binnen de Provincies Limburg, Noord-Brabant en Zeeland - verricht de stichting philharmonie zuidnederland activiteiten die voornamelijk bestaan uit het uitvoeren van symfonische concerten, begeleidingen en educatieve projecten.

De statutaire vestigingsplaats van de Stichting is Eindhoven.
De feitelijke vestigingsplaatsen van de Stichting zijn Maastricht (Statenlaan 5) en Eindhoven (Jan van Lieshoutstraat 5).

Schattingen:

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt RvT en Bestuurder/intendant zich verschillende oordelen en maakt schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Begrotingskolom:

De in de resultatenrekening opgenomen begrotingskolom betreft de door het Bestuur vastgestelde begroting 2015. Aangezien er geen sprake is van een wezenlijke beleidswijziging ten opzichte van het Businessplan van 30 juni 2014 is de begroting 2015 niet ingediend bij het Ministerie van OCW; dit is conform de geldende gedragsregel.

Indiening heeft wel plaatsgevonden bij de beide provincies en de gemeente Maastricht aangezien dit specifiek werd gevraagd bij het aanvragen van de subsidies 2015.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva:

Algemeen:

De Stichting philharmonie zuidnederland is per 1 januari 2013 ontstaan uit de juridische fusie van de Stichtingen Limburgs Symfonie Orkest en Het Brabants Orkest als gevolg van bezuiniging van de rijksoverheid. De subsidie van de rijksoverheid is van ruim € 11,5 miljoen jaarlijks gereduceerd naar ruim € 6 miljoen met € 1 miljoen extra voor de samenwerking. De teruggang is deels gecompenseerd door de beide provincies. De schaal waarop nu geacteerd wordt is kleiner en niet vergelijkbaar met voorheen.

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Handboek verantwoording cultuursubsidies instellingen 2013-2016 van het Ministerie van OCW waarbij de in de paragraaf "Wetgeving en richtlijnen" genoemde wet- en regelgevingsbepalingen uitgangspunt zijn. Derhalve is rekening gehouden met RJ 640 van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving en BW:2 Titel 9.

De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs.

De jaarrekening is opgesteld op basis van het going-concern uitgangspunt.
Wij verwijzen tevens naar het Bestuursverslag: pagina 7 onderdeel Continuïteitsveronderstelling.

Consolidatie:

Per 28-12-2014 zijn de voormalige remplaçantenstichtingen Het Brabants Orkest en Limburgs Symfonie Orkest gefuseerd tot de stichting remplaçanten philharmonie zuidnederland. Net als in 2014 worden in 2015 de stichting - en de remplaçantenstichting philharmonie zuidnederland geconsolideerd. De feitelijke zeggenschap (power to control) van de remplaçantenstichting bevindt zich bij bestuurs(RvT)leden die ook bestuurslid zijn van de stichting philharmonie zuidnederland.

Vergelijking met voorgaand jaar en vergelijkende cijfers in de exploitatierekening:

De indeling van de exploitatierekening, inclusief vergelijkende cijfers, is zodanig dat er volledig wordt voldaan aan de richtlijnen zoals gesteld in het Handboek verantwoording cultuursubsidies instellingen 2013-2016 van het Ministerie van OCW.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva, vervolg:

Materiële vaste activa:

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa:

De Stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. De opbrengstwaarde is bepaald met behulp van de actieve markt. Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Indien wordt vastgesteld dat een in het verleden verantwoorde bijzondere waardevermindering niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorderingen:

Vorderingen worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen:

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen:

De algemene reserve is het gedeelte van het eigen vermogen waarover zonder belemmering kan worden beschikt, binnen de doelstellingen van de stichting. Onder de bestemmingsreserve wordt verantwoord het deel van het eigen vermogen waarvan de besteedbaarheid beperkt is tot specifieke bestemmingen die door het bestuur zijn vastgesteld. Onder het bestemmingsfonds wordt verantwoord het deel van het eigen vermogen waarvan de besteding slechts mogelijk is binnen de voorwaarden die door derden zijn opgelegd. Het overschot frictiekostenvergoeding is op aanwijzing van OCW verantwoord onder de bestemmingsreserve.

Voorzieningen:

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd op de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen.

Een uitzondering daarop is de jubileum- en reïntegratievoorziening. Deze voorzieningen zijn gewaardeerd tegen de contante waarde van de toekomstige verplichtingen.

Langlopende schulden:

Langlopende schulden worden (bij de eerste verwerking) gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat:

Algemeen:

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten.

De baten bestaan uit de opbrengsten uit hoofde van subsidies, sponsorinkomsten, donaties en recette/partage-inkomsten.

De lasten worden bepaald op historische basis en verantwoord in het jaar waarop ze betrekking hebben.

De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd; verliezen reeds zodra zij voorzienbaar zijn.

Opbrengstverantwoording:

Opbrengsten uit de levering van diensten worden verantwoord naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Baten omvatten de opbrengsten uit levering van diensten onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen.

Lasten:

De lasten worden verantwoord op basis van historische kosten en toegerekend aan het verslagjaar / activiteiten waarop zij betrekking hebben.

Afschrijvingen op materiële vaste activa:

De materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

De afschrijvingstermijnen van de activa zijn gebaseerd op de economische levensduur.

Personeelsbeloningen:

Periodiek betaalbare beloningen:

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de exploitatierekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen:

Stichting philharmonie zuidnederland heeft een toegezegd-pensioenregeling voor zijn werknemers afgesloten bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds.

Hierbij is een pensioen toegezegd aan personeel op de pensioengerechtigde leeftijd, afhankelijk van de leeftijd, salaris en dienstjaren.

philharmonie zuidnederland heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect daarvan in de vorm van toekomstige hogere premies.

De pensioenregeling wordt daarom verwerkt als een toegezegde bijdrageregeling. Uitsluitend de over het boekjaar verschuldigde premies worden in de jaarrekening verantwoord.

Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Overheidssubsidies:

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de exploitatierekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt, opbrengsten zijn gederfd of een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de Stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.

Frictiekosten en vergoedingen:

De vrijval uit de frictievergoeding (voor de dekking van de frictiekosten) is verantwoord onder de post Overige (niet-structurele) subsidies/bijdragen conform resultaatsbepalingsgrondslagen van het Ministerie van OCW.

Grondslagen voor de opstelling van het geconsolideerde kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

Deze methode gaat uit van een weergave van kasstromen onderverdeeld naar activiteiten. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen operationele-, investerings- en financieringsactiviteiten.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

Voor de weergave van kasstromen wordt het gerapporteerde resultaat aangepast voor posten van de winst- en verliesrekening die geen kasstroom tot gevolg hebben in de verslagperiode.

Stichting philharmonie zuidnederland
JAARREKENING 2015:

BALANS (debet) in €

Geconsolideerd

Deze balans is opgesteld na resultaatbestemming.

	31-12-2015	31-12-2014
ACTIVA		
<u>I Vaste activa</u>		
Materiële vaste activa		
1. Inventaris en inrichting		
Automatiseringsapparatuur en software	74.429	73.309
Kantoormeubilair	7.029	8.333
Muziekinventaris	2.627	4.445
2. Andere vaste bedrijfsmiddelen		
Muziek- en bibliotheekwerken	8.748	9.759
Muziekinstrumenten	78.115	77.867
3. Vervoermiddelen		
Vervoermiddel	8.810	11.747
Totale Materiële Vaste activa	179.758	185.460
Financiële vaste activa		
<u>I Financiële vaste activa</u>		
1. Leningen aan musici voor instrumenten	4.218	12.032
Totale Vaste activa	183.976	197.493
 <u>II Vorderingen</u>		
1. Debiteuren	369.911	209.122
2. Belastingen	25.094	65.374
3. Overige vorderingen	523.140	97.284
4. Vooruitbetaalde activiteiten	64.357	8.740
5. Overlopende activa	37.191	109.590
6. Subsidieverstrekkers	442.021	4.521
 <u>III Liquide middelen</u>		
philharmonie zuidnederland	6.711.728	7.283.049
remplaçanten stichting	6.398	5.137
Totale Vlottende activa	8.179.840	7.782.818
TOTALE ACTIVA	8.363.816	7.980.310

KOENEN EN CO

Controle B.V.

Postbus 1722 • 6201 BS Maastricht

T +31(0)43 3219080

F +31(0)43 3253646

Beconnummer 385232

30 MAART 2016

JAARREKENING 2015:

BALANS (credit) in €

Geconsolideerd

	31-12-2015	31-12-2014
PASSIVA		
<u>I Stichtingskapitaal</u>	90	90
<u>II Algemene reserve</u>	77.260	37.089
<u>III Bestemmingsreserve</u>	5.090.058	5.090.058
<u>III Bestemmingsfondsen</u>	357.177	206.074
Totaal eigen vermogen	5.524.585	5.333.312
<u>IV Voorzieningen</u>		
1. Voorziening Re-integratie, Suppletie en Outplacement	130.615	60.000
2. Voorziening langdurig zieken	108.818	117.447
3. Voorziening jubileumuitkeringen	138.444	129.931
4. Voorziening eigenrisicodragers Z.W./W.W.	321.681	40.163
Totaal voorzieningen	699.558	347.541
<u>V Langlopende schulden</u>		
1. Subsidieverstrekkers	51.737	303.465
2. St. FAFNER	2.500	5.833
Totaal langlopende schulden	54.237	309.298
<u>VI Kortlopende schulden</u>		
1. Schulden aan leveranciers: Crediteuren	441.194	406.629
2. Belastingen/premies sociale verzekeringen	388.975	374.603
3. Overige schulden	904.451	874.736
4. Overlopende passiva	279.660	169.532
5. Subsidieverstrekkers	71.156	164.659
Totaal kortlopende schulden	2.085.436	1.990.159
TOTALE PASSIVA	8.363.816	7.980.310

KOENEN EN CO

Controle B.V.

Postbus 1722 • 6201 BS Maastricht

T +31(0)43 3219080

F +31(0)43 3253646

Beconnummer 385232

30 MAART 2016

Stichting philharmonie zuidnederland
JAARREKENING 2015:

Verloopoverzicht Materiële vaste activa

Stand per 31 december 2014

Aanschafwaarde									
Cumulatieve afschrijvingen									
Boekwaarde	1.388.408	387.128	128.065	154.591	250.898	452.955	14.771		
	1.202.948	313.819	119.732	150.146	241.139	375.088	3.024		
	185.460	73.309	8.333	4.445	9.759	77.867	11.747		

Mutaties in de boekwaarde

Aanschaffingen	54.845	25.759	0	0	4.055	25.031	0		
Desinvesteringen	-1.136	0	0	0	0	-1.136	0		
Afschrijvingen	-60.547	-24.639	-1.304	-1.818	-5.066	-24.783	-2.937		
Terugboeking afschrijvingen	1.136	0	0	0	0	1.136	0		
	-5.702	1.120	-1.304	-1.818	-1.011	-2.937	-2.937		

Stand per 31 december 2015

Aanschafwaarde	1.442.117	412.887	128.065	154.591	254.953	476.850	14.771		
Cumulatieve afschrijvingen	1.262.359	338.458	121.036	151.964	246.205	398.735	5.961		
Boekwaarde	179.758	74.429	7.029	2.627	8.748	78.115	8.810		

Stichting philharmonie zuidnederland
JAARREKENING 2015:

TOELICHTINGEN OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2015:

	31-12-2015	31-12-2014
Vaste activa:		
I Materiële vaste activa:	179.758	185.460

Gehanteerde afschrijvingspercentages:

Automatiseringsapparatuur en software	20-33,3 %
Kantoormeubilair	10 %
Overige inventaris	20 %
Verbouwingskosten kantoor	50 %
Muziek- en bibliotheekwerken	20 %
Muziekinstrumenten:	
- Slagwerk	20 %
- Overige instrumenten	10 %
Transportmiddelen (city-trailer)	20 %

De materiële vaste activa van beide voormalige stichtingen zijn per 1 januari 2014 tegen de boekwaarde samengevoegd.

	2015	2014
<u>Financiële vaste activa</u>	4.218	12.032
Leningen aan musici voor instrumentarium		
Saldo per 1 januari	12.032	21.844
Bij: verstrekkingen	0	0
	12.032	21.844
Af: Aflossingen	7.814	9.812
Saldo per 31 december	4.218	12.032

Viottende activa:	31-12-2015	31-12-2014
--------------------------	------------	------------

II Vorderingen:

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar.

<u>1. Debiteuren</u>		369.911	209.122
van:	2015	2014	
philharmonie zuidnederland	369.911	209.122	
vml HBO	0	13.871	
vml LSO	0	24.006	
Af: Voorziening	-1.349	-37.876	
	368.562	209.122	
<u>2. Belastingen</u>	25.094	25.094	65.374

Dit betreft per saldo te vorderen Omzetbelasting (november, december en de suppletie) per ultimo boekjaar.

Stichting philharmonie zuidnederland
JAARREKENING 2015:

TOELICHTINGEN OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2015, vervolg:

		31-12-2015	31-12-2014
<u>3. Overige vorderingen</u> bestaat uit:	523.140		
Rekening courant Stichting Brabant Koor		6.088	6.088
Rek. crt. St. Vrienden pzn en St. Fafner		450.462	0
Te ontvangen rente		66.590	91.196
		<u>523.140</u>	<u>97.284</u>
<u>4. Vooruitbetaalde activiteiten</u>		64.356	8.740
<u>5. Overlopende activa</u>	37.191	37.191	109.590
Een specificatie ligt ter inzage op kantoor.			
<u>6. Subsidieverstrekkers</u>	442.021		
Specificatie:			
Provincie Limburg		437.500	0
Gemeente Eindhoven: te ontvangen restant subsidie Bijzondere concerten 2015		4.521	4.521
respectievelijk 2014		<u>442.021</u>	<u>4.521</u>
<u>III. Liquide middelen</u>			
Stichting philharmonie zuidnederland		6.711.728	7.283.049
Stichting remplaçanten philharmonie zuidnederland		6.398	5.137
De liquide middelen zijn vrij aanwendbaar behoudens	€ 71.156		

TOELICHTINGEN OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2015, vervolg:

	31-12-2015	31-12-2014
Eigen vermogen:		
<u>I Stichtingskapitaal</u>	90	90

Het stichtingskapitaal is conform samenvoeging van de voormalige stichtingen € 90.

II Algemene reserve

Conform de voorwaarden van het Ministerie van OCW en de beide provincies dient het exploitatieresultaat, naar rato van het aandeel van de verschillende subsidies (OCW, Provincie Noord-Brabant en Limburg) ten opzichte van de totale opbrengsten, aan een bestemmingsfonds (respectievelijk geoordeelde egaliseringsreserve) te worden toegevoegd.

Subsidie Ministerie van OCW 2015	7.139.396
Subsidie provincie Noord-Brabant 2015	1.750.000
Subsidie provincie Limburg 2015	1.750.000
Totale opbrengst 2015	13.579.726

Aandeel van het subsidie van het Ministerie van OCW in de totale opbrengst:	53%
Aandeel van het subsidie van de provincie Noord-Brabant in de totale opbrengst:	13%
Aandeel van het subsidie van de provincie Limburg in de totale opbrengst:	13%
Toevoeging aan de Algemene Reserve:	21%

Het exploitatieresultaat over 2015 bedraagt € 191.269

De resultaatbestemming 2015 is cf. de voorwaarden van de subsidiënten als volgt verwerkt:

Toevoeging aan			
Bestemmingsfonds OCW:	53%	191.269 =	101.373
Bestemmingsfonds Noord-Brabant:	13%	191.269 =	24.865
Bestemmingsfonds Limburg:	13%	191.269 =	24.865
Toevoeging aan de Algemene Reserve:	21%	191.269 =	40.166
	100%		

<u>II Algemene reserve</u>	77.260	2015	2014
Stand per 1 januari		37.089	-8.761
Toevoeging: volgens resultaatbestemming		40.166	45.850
Af: Correctie i.v.m. verdeling naar bestemmingsfondsen provincies		4	0
Stand per 31 december		77.260	37.089

III Bestemmingsreserves

<u>Frictiegeldenvergoeding OCW</u>	2015	2014
Stand per 1 januari vóór herstel van een materiële fout	5.090.058	0
Foutcorrectie per 1-1	0	5.090.058
Stand per 1 januari na herstel van een materiële fout	5.090.058	5.090.058
Mutaties boekjaar	0	0
Stand per 31 december	5.090.058	5.090.058

Fouterstel

Conform hetgeen bepaald is in de verschillende correspondentie van het Ministerie van OCW, te weten de brief van 17 december 2012 met kenmerk 465605, respectievelijk de brief van 29 oktober 2015 met kenmerk 819672, dient het restant van de frictiekostenvergoeding (gedeelte van de subsidie dat naar verwachting niet meer besteed zal worden aan frictie in verband met de overgang naar de periode 2013-2016) te worden opgenomen in een bestemmingsreserve 'frictiekostenvergoeding OCW'.

In deze jaarrekening heeft fouterstel plaatsgevonden ten aanzien van de post frictiekostenvergoeding die tot en met 2014 werd verantwoord onder de kortlopende schulden. In 2015 is geconstateerd dat op aanwijzing van OCW de post verantwoord had moeten worden als bestemmingsreserve frictiegeldenvergoeding OCW als onderdeel van het eigen vermogen per 1 januari 2014.

Reeds per jaareinde 2013 was duidelijk dat besteding van de frictiekostenvergoeding voor een bedrag van € 5.090.058 niet meer in de lijn der verwachting zou liggen. Conform de bepalingen van fouterstel volgens RJ 150 is de post frictiekostenvergoeding ad € 5 miljoen retrospectief vrijgevallen ten gunste van de exploitatierekening 2013 en vervolgens conform de door OCW voorgeschreven verwerkingwijze als bestemmingsreserve frictiegeldenvergoeding OCW per 1 januari 2014 verantwoord als onderdeel van het eigen vermogen.

TOELICHTINGEN OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2015, vervolg:

		31-12-2015	31-12-2014
<u>IV Bestemmingsfondsen</u>	357.177		
<u>OCW 2009-2012</u>		0	0

Het Ministerie van OCW heeft toestemming verleend om het saldo van het fonds ad € 478.295 per 31-12-2012 in 2013 te gebruiken ter dekking van de extra kosten c.q. fusiekosten. De gelden zijn ingezet om de eenmalige lasten te dekken.

	2015	2014
<u>OCW 2013-2016</u>		
Stand per 1 januari	134.931	26.557
Toevoeging: volgens resultaatbestemming	101.373	108.374
Af: onttrekking ten gunste van exploitatie	0	0
Stand per 31 december	236.303	134.931

<u>Provincie Noord-Brabant</u>		
Stand per 1 januari	37.456	10.363
Toevoeging: volgens resultaatbestemming	24.865	27.093
Af: onttrekking ten gunste van exploitatie	0	0
Stand per 31 december	62.321	37.456

<u>Provincie Limburg</u>		
Stand per 1 januari	33.687	6.594
Toevoeging: volgens resultaatbestemming	24.865	27.093
Af: onttrekking ten gunste van exploitatie	0	0
Stand per 31 december	58.552	33.687

IV Voorzieningen

<u>1. Voorziening Reïntegratie, Suppletie en Outplacement</u>	130.615	60.000
Stand primo jaar	60.000	60.000
<u>Mutatie</u>	70.615	0
Stand ultimo jaar	130.615	60.000

Deze voorziening is per ultimo 2006 gevormd teneinde eventuele toekomstige kosten, uitkeringsverplichtingen en/of schade-uitkeringen te financieren. De vorming van de voorziening is gebaseerd op een lopende (door een voormalig orkestmusicus aangespannen) juridische procedure waarvan de uitkomst nog onzeker is. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde.

<u>2. Voorziening langdurig zieken</u>	€ 108.818	
Stand primo jaar	117.447	157.387
Per saldo dotatie	0	0
Af: mutatie/betaling	-8.629	-39.940
Stand ultimo jaar	108.818	117.447

In het kader van langdurig zieken die blijvend niet kunnen terugkeren in het arbeidsproces is een voorziening gevormd. Het betreft drie medewerkers.

3. Voorziening jubileumuitkeringen € 138.444

Deze voorziening is gevormd op grond van de in de CAO Nederlandse Orkesten opgenomen verplichting tot het betalen van jubileumuitkeringen aan werknemers bij een onafgebroken duur van het dienstverband van 25 respectievelijk 40 dienstjaren.

Stand per 1 januari	129.931	88.177
Bij: Dotatie/vrijval/onttrekking	22.759	58.021
Af: Jubileumuitkeringen/kosten	-14.246	-16.267
Stand per 31 december	138.444	129.931

Uitgangspunten: GBM sterftetabellen 2005-2010; per saldo 1% inflatie minus salarisstijging; algemene blijfkansen.

Stichting philharmonie zuidnederland
JAARREKENING 2015:

TOELICHTINGEN OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2015, vervolg:

4. Voorziening eigen risicodragers Z.W./ W.W.

€ 321.681

	2015	2014
Stand primo jaar	40.163	0
Bij: dotatie	327.450	45.040
Af: uitkeringen boekjaar	-45.932	-4.877
Af: vrijval	0	0
Stand ultimo jaar	<u>321.681</u>	<u>40.163</u>

De stichting is eigen risicodragers in het kader van de Ziekte- en Werkloosheidswet (Z.W./W.W.). De huidige verplichtingen per ultimo boekjaar komen in deze jaarrekening-post, behoudens het frictiegedeelte, tot uitdrukking.

	31-12-2015	31-12-2014
<u>V Langlopende schulden</u>		

1. Subsidieverstrekkers

€ 51.737

Vooruit ontvangen subsidie Ministerie OCW langlopend deel	0	200.000
Achtergestelde lening gemeente Maastricht	<u>51.737</u>	<u>103.465</u>
	<u>51.737</u>	<u>303.465</u>

	2015	2014
Verloopoverzicht		
Oorspronkelijk	Min OCW	Gemeente Maastricht
naar kortlopend	200.000	155.193
primo langlopend	<u>200.000</u>	<u>51.728</u>
	0	103.465
aflossing boekjaar		-51.728
ultimo	<u>0</u>	<u>51.737</u>

De schuld aan het Ministerie van OCW betreft het langlopende deel van het door de Stichting philharmonie zuidnederland in 2013 ontvangen renteloze voorschot (ad. € 0,6 miljoen) dat vanaf 2015 in drie jaren via kwartaalverrekeningen van het subsidie terugbetaald dient te worden. Het aflossingsdeel 2015 is opgenomen bij 3. Overige schulden, onderdeel F.

De renteloze achtergestelde lening van de gemeente Maastricht, groot € 206.983,- dient als gevolg van een nieuwe aanvullende afspraak vanaf 1 juli 2015 in vier jaarlijkse termijnen te worden afgelost. Het aflossingsdeel 2015 ad. € 51.737,- is opgenomen bij 3. Overige schulden, onderdeel F.

TOELICHTINGEN OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2015, vervolg:

	31-12-2015	31-12-2014
<u>2. St. FAFNER</u>		
<u>Leningen o.g. instrumentenfinanciering van Stichting FAFNER</u>	2.500	5.833
<u>1. Persoonlijke leningen musici (zie Financiële Vaste Activa)</u>	2.500	5.833

Hier is opgenomen de door Stichting FAFNER aan Stichting philharmonie zuidnederland verstrekte renteloze lening ter financiering van leningen aan orkestmedewerkers voor de aanschaf van muziekinstrumenten in hun eigendom (opgenomen bij Financiële Vaste Activa).

Er zijn voor deze leningen geen zekerheden gesteld.

VI Kortlopende schulden:

	31-12-2015	31-12-2014
De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan een jaar.		
<u>1. Schulden aan leveranciers: Crediteuren</u>	441.194	
Crediteuren van:		
Stichting philharmonie zuidnederland	435.000	401.891
Stichting remplaçanten philharmonie zuidnederland	6.194	4.738
	<u>441.194</u>	<u>406.629</u>
<u>2. Belastingen/premies sociale verzekeringen</u>	388.975	
Belastingdienst; af te dragen btw		0
Belastingdienst; af te dragen btw, St. Remplaçanten	28.539	
Belastingdienst; af te dragen Loonheffing en premies wn-verzekeringen dirigenten	15	331
Belastingdienst; af te dragen Loonheffing en premies St. Remplaçanten	21.600	20.785
Belastingdienst; af te dragen Loonheffing en premies werknemersverzekeringen	250.146	250.951
ABP; af te dragen pensioenpremies St. Remplaçanten	9.067	9.349
ABP; af te dragen pensioenpremies Stichting philharmonie zuidnederland	79.608	93.187
	<u>388.975</u>	<u>374.603</u>

TOELICHTINGEN OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2015, vervolg:

		31-12-2015	31-12-2014
<u>3. Overige schulden</u>	904.451		
Specificatie:			
A. Te betalen salarissen, e.d.		11.471	17.481
Te betalen honoraria		0	63.069
Te betalen remplaçantenstichting		11.475	26.054
B. Verplichting tegoed vakantiedagen stafpersoneel:			
Stand primo boekjaar	55.094		
Mutaties vakantiedagen staf	<u>-3.764</u>		
		51.330	55.094
C. Verplichting tegoed vakantiegelden:			
Stand primo boekjaar	257.614		
Mutaties vakantiegelden	<u>27.800</u>		
		285.414	257.614
D. Verplichting persoonlijk budget:			
Stand primo boekjaar	47.970		
Mutaties persoonlijk budget	<u>34.964</u>		
		82.935	47.970
E. Verplichting ontwikkelingsbudget:			
Stand primo boekjaar	91.722		
Mutaties ontwikkelingsbudget	<u>65.558</u>		
		157.280	91.722
F. Kortlopend deel			
Vooruit ontvangen subsidie 2015-2016 OCW		200.000	200.000
Onderhandse lening gemeente Maastricht		51.737	51.746
G. Schuld ST. FAFNER		0	63.986
H. Overige schulden		52.809	
Muziekgebouw	46.410		
Huurindexering Maastricht	6.000		
Overige schulden	<u>399</u>		
<u>Totaal 3. Overige schulden</u>		<u>904.451</u>	<u>874.736</u>

D. Verplichting persoonlijk budget:

82.935 47.970

Met ingang van 1 januari 2013 krijgt de werknemer conform de CAO de beschikking over een persoonlijk budget. Dit persoonlijk budget bestaat uit de voormalige werkgeversbijdrage aan de levensloopregeling (0,3%) en een extra werkgeversbijdrage van 0,5% van het bruto jaarsalaris. Eventuele meeruren kunnen ondergebracht worden in het persoonlijk budget.

Het persoonlijk budget kan aangewend worden voor een aanvulling op de vergoeding voor studie en scholing of voor andere maatregelen die een optimale en duurzame inzetbaarheid bevorderen. De werknemer kan ook een verzoek indienen voor het opnemen van betaald verlof gefinancierd uit het persoonlijk budget. De werkgever beslist na overleg met de werknemer of dit verlof kan worden verleend. Alleen bij zwaarwegende bedrijfsbelangen kan toestemming worden geweigerd.

E. Verplichting ontwikkelingsbudget:

157.280 91.722

Op basis van de CAO stelt de werkgever faciliteiten beschikbaar voor persoonlijke ontwikkeling. Deze faciliteiten kunnen betrekking hebben op het instroom-, het doorstroom- en het uitstroombeleid binnen het orkest. Vanaf 1 augustus 2013 reserveert de werkgever hiervoor jaarlijks een ontwikkelingsbudget van 1,5% van de bruto loonsom van alle musici.

Stichting philharmonie zuidnederland

JAARREKENING 2015:

TOELICHTINGEN OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2015, vervolg:

	<u>31-12-2015</u>	<u>31-12-2014</u>
<u>4. Overlopende passiva</u>		
	279.660	
Stichting philharmonie zuidnederland	279.610	169.479
Stichting remplaçanten philharmonie zuidnederland	49	54
	<u>279.660</u>	<u>169.533</u>

Een specificatie ligt ter inzage op het kantoor.

<u>5. Subsidieverstrekkers</u>	71.156	164.659
--------------------------------	--------	---------

Conform de vaststellingsovereenkomst d.d. 14 december 2012 (kenmerk 465235) heeft het Ministerie van OCW aan de voormalige stichtingen, die gefuseerd zijn tot Stichting philharmonie zuidnederland, een eenmalige lumpsumvergoeding ad. € 5.647.882 + € 3.912.324 verstrekt. Deze lumpsumvergoeding betreft een vergoeding voor optredende frictiekosten ten gevolge van de overgang naar de periode 2013-2016 waarin een verminderd aandeel structurele subsidie ten laste van de rijkscultuurbegroting wordt ontvangen.

Volgens de voorwaarden was deze post als vooruit ontvangen projectsubsidie opgenomen onder VI Kortlopende schulden.

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Verloopoverzicht		
primo voor foutcorrectie	164.659	688.150
foutherstel	0	0
gecorrigeerd stand 1-1	<u>164.659</u>	<u>688.150</u>
mutaties boekjaar	<u>-93.503</u>	<u>-523.491</u>
ultimo	<u>71.156</u>	<u>164.659</u>

De mutaties worden nader toegelicht in bijlage 1.

Bij besluit van 17 december 2012 met kenmerk 465640 en 465605, is door OCW een vergoeding verstrekt als tegemoetkoming in de kosten die redelijkerwijs gemaakt zijn moeten worden in de overgang naar de periode 2013-2016. Voor de volledigheid wijst OCW bij de bevestiging van de jaarverantwoording 2014 er ons op het restant in een "bestemmingsreserve frictiekostenvergoeding" op te nemen. Het restant mag aan de kernactiviteiten worden besteed waarvoor een instellingssubsidie ten laste van de rijkscultuurbegroting wordt ontvangen.

In het business plan 2017-2020 heeft het bestuur deze gelden deels geoormerkt voor innovatieve projecten.

De materiële fout is teruggecorrigeerd in 2013.

JAARREKENING 2015:

TOELICHTINGEN OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2015, vervolg:

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen:

Meerjarige verplichtingen:

Huur-/samenwerkingsovereenkomst Muziekgebouw Frits Philips:

De kantoren, stage en backstage faciliteiten worden gehuurd van het Muziekgebouw Frits Philips te Eindhoven. Aangezien per 1 september 2010 geen opzegging door één van de partijen heeft plaatsgevonden is conform de geldende voorwaarden de huidige tot 1 september 2012 lopende huurovereenkomst stilzwijgend met vijf jaar verlengd tot 1 september 2017. De huurprijs wordt jaarlijks per 1 september geïndexeerd. Genoemde bedragen zijn op basis van prijspeil 1/9/2012.

Verplichting die na 1 jaar vrijvalt:	352.343	
Verplichting die vrijvalt tussen 1 en 5 jaar in jaren:	0,67	236.070

In de huur-/samenwerkingsovereenkomst met Muziekgebouw Frits Philips is tevens een afnameplicht van 35 concerten per jaar opgenomen. Deze verplichting van zaalhuur is als volgt te kwantificeren:

Verplichting die na 1 jaar vrijvalt: 35 x € 1.772,- =	62.020	
Verplichting die vrijvalt tussen 1 en 5 jaar in jaren	0,67	41.553

Huur Statenlaan 5 Maastricht van gemeente Maastricht:

Het contract met de gemeente Maastricht voor de huur (jaarlijks ruim € 217.500 excl. btw) van het theater aan het Vrijthof en de repetitiezaal wordt stilzwijgend verlengd met periodes van 4 jaar. De huurperiode loopt stilzwijgend tot en met 31 december 2016. Jaarlijks wordt de huur geïndexeerd.

Verplichting die na 1 jaar vrijvalt:	217.500	
Verplichting die vrijvalt tussen 1 en 5 jaar in jaren:	0,00	0

Leasecontract Mercedes 1632 Axor en oplegger bij Mercedes Charterway

De Mercedes-truck en oplegger zijn geleased met een looptijd van 96 maanden, de vrachtwagen tot 17 november 2016 bij Mercedes Charterway. De verschuldigde maandelijkse leasetermijn bedraagt € 2.773,79 ex btw.

Verplichting die na 1 jaar vrijvalt:	29.125	
Verplichting die vrijvalt tussen 1 en 5 jaar in jaren:		0

Leasecontract Renault Megane DCI Estate bij Stern Lease

Het leasecontract van de Renault personenwagen met een contractduur van 54 maanden vanaf 30 september 2013 tot 31 maart 2018. De leaseprijs bedraagt € 702,34 per maand ex btw.

Verplichting die na 1 jaar vrijvalt:	8.428	
Verplichting die vrijvalt tussen 1 en 5 jaar in maanden:	15	10.535

Leasecontract Volvo V 40 1.6 D bij Volvo Car Lease

Het leasecontract van de Volvo personenwagen is afgesloten 21 september 2013 en kent een contractduur van 40 maanden tot 21 januari 2017. De leaseprijs bedraagt € 698,31 per maand ex btw.

Verplichting die na 1 jaar vrijvalt:	8.380	
Verplichting die vrijvalt tussen 1 en 5 jaar in maanden:	1	698

Stichting philharmonie zuidnederland

JAARREKENING 2015:

TOELICHTINGEN OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2015, vervolg:

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen vervolg

Huurcontract kopieerapparatuur OCE via Muziekgebouw Frits Philips:

Dit huurcontract liep tot 1 mei 2015 met een maandbedrag van € 1.427 ex btw.

Huurcontract frankeerapparaat Pitney Bowes:

Dit huurcontract loopt tot 15 september 2016 met een kwartaalbedrag van € 343 ex btw.

Verplichting die na 1 jaar vrijvalt:	3,00	maanden	1.029
Verplichting die vrijvalt tussen 1 en 5 jaar in jaren:	0,00	maanden	0

Huurcontract kopieerapparatuur RICOH/Scando:

De oorspronkelijke huurcontracten liepen respectievelijk tot 1 mei 2015 en 31 oktober 2015.

In 2014 is een hernieuwd contract opgesteld met een looptijd tot 31 mei 2019. Het maandbedrag bedraagt € 2.495 ex btw.

Verplichting die na 1 jaar vrijvalt:	12	maanden	29.940
Verplichting die vrijvalt tussen 1 en 5 jaar in jaren:	3,42	jaar	102.295

Samenwerking, abonnementen, licenties e.d.:

Verplichting per 31 december 2015 t.a.v. abonnementen, licenties e.d. overlopend in 2016: naar schatting	83.000
--	--------

Overige niet verwerkte verplichtingen:

Personeel:

Vaste medewerkers:

Stichting philharmonie zuidnederland heeft per 31 december 2015 93,4 fte musici en 13,2 fte stafleden voor onbepaalde tijd in dienst. In het kader van de transitie liepen er in 2015 nog WW-verplichtingen, opleidingen en begeleiding van werk naar werk. We verwijzen naar bijlage 1 voor een nadere specificatie.

Er zijn geen medewerkers werkzaam buiten Nederland.

Pensioenregeling vaste medewerkers:

Stichting philharmonie zuidnederland heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid een toegezegd-pensioenregeling te verwerken als een toegezegde-bijdrageregeling. Dientengevolge zijn de risico's verbonden aan deze pensioenregeling niet tot uitdrukking gebracht in de balans.

Concerten:

Stichting philharmonie zuidnederland is verplichtingen aangegaan voor uit te voeren concerten in het eerste halfjaar 2016.

Het betreft met name contracten met dirigenten, solisten, zalen en leveranciers van diensten.

Per 31 december 2015 is de verplichting voor de concertkosten en concertbaten voor het eerste halfjaar 2016 gekwantificeerd op € 1.170.000,- (exclusief salariskosten) respectievelijk ca € 1.145.000,-

Stichting philharmonie zuidnederland

JAARREKENING 2015:

TOELICHTINGEN OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2015, vervolg:

Overige niet verwerkte rechten:

Subsidietoekenningen meerjarig:

Het Ministerie van OCW

Bij brief van 18 september 2012 van het Ministerie van OCW is een subsidie van € 28.369.572,- voor de periode 2013-2016 verleend onder een aantal voorwaarden. In dit bedrag zit ook de jaarlijkse samenwerkingssubsidie van € 1 miljoen. De subsidie wordt gelijk verdeeld over de jaren.

De Provincie Limburg

In de brief van 18-12-2012 van de Provincie Limburg wordt het volgende aangegeven: Bij besluit van 12 oktober 2012 hebben Provinciale Staten besloten het LSO/Orkest voor Zuid-Nederland ingaande 1 januari 2013 op te nemen in de provinciale begroting voor de periode 2013-2016, waarbij tevens besloten is dat de provinciale subsidie van maximaal € 1,75 miljoen per jaar door Gedeputeerde Staten beschikbaar wordt gesteld aan het LSO als functioneel flexibele orkestkern op basis van de voorwaarden voor de verbinding met de haarvaten in Limburg en in aansluiting bij het orkest voor Zuid-Nederland (ZNO/philharmonie zuidnederland). Voor de jaren 2014, 2015 en 2016 zal separaat jaarlijks worden besloten en beschikt.

De Provincie Noord Brabant

In de brief van 20-12-2012 van de Provincie Noord-Brabant, zijnde de subsidiebeschikking voor 2013, is aangegeven dat de provincie voor de jaren 2014, 2015, 2016 jaarlijks € 1.750.000 heeft gereserveerd voor de subsidiëring van Stichting philharmonie zuidnederland. Jaarlijks zal een afzonderlijke aanvraag dienen te worden gedaan. Op basis van monitorings-gesprekken en activiteitenplannen zal worden beschikt. Aan de subsidie liggen een aantal voorwaarden ten grondslag.

CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING:

		2015 werkelijk €	2015 begroot €	2014 werkelijk €
BATEN				
<u>Directe opbrengsten:</u>				
1. Publieksinkomsten totaal:		1.546.061	1.507.140	1.595.557
Buitenlandse inkomsten		0	0	0
Binnenlandse inkomsten		1.546.061	1.507.140	1.595.557
Waarvan: <i>Recette</i>		687.494	731.866	810.142
<i>Uitkoop</i>		338.041	296.291	327.171
<i>Partage</i>		371.415	288.750	276.447
<i>Overige publieksinkomsten</i>		149.111	190.233	181.797
Indirecte opbrengsten		0	0	0
2. Sponsorinkomsten		245.308	232.500	178.178
3. Overige inkomsten		45.212	25.825	49.992
Totale Opbrengsten		1.836.581	1.765.465	1.823.727
4. Subsidie OCW CuNo		7.139.396	7.111.271	7.111.271
5. Subsidies provincies CuNo		3.500.000	3.500.000	3.500.000
6. Subsidie gemeente CuNo		296.965	296.965	296.965
Subsidie/bijdrage niet structureel		93.795	0	523.491
<u>Overige Subsidies/Bijdragen:</u>				
7. Subsidies/Bijdragen uit publieke middelen		37.775	44.357	40.847
8. Bijdragen uit private middelen:		675.214	280.000	334.769
Totale Subsidies/Bijdragen		11.743.145	11.232.593	11.807.342
TOTALE BATEN		13.579.726	12.998.058	13.631.069
LASTEN				
	Fte's			
10. Beheerlasten personeel		1.469.751	1.330.147	1.497.947
wv contract onbepaalde tijd	7,15	812.984	0	553.639
wv contract bepaalde tijd	8,61	482.566	0	495.036
wv ingeleend/inhuur	2,16	174.201	0	449.273
11. Beheerlasten materieel		840.059	840.590	787.466
Totale Beheerlasten		2.309.810	2.170.737	2.285.413
12. Activiteitenlasten personeel		8.955.379	8.939.541	8.776.432
wv contract onbepaalde tijd	99,45	6.874.138	0	6.660.336
wv contract bepaalde tijd	2,89	163.582	0	126.290
wv ingeleend/inhuur		1.917.659	0	1.989.807
13. Activiteitenlasten materieel		2.085.976	1.953.667	1.856.927
Totale Activiteitenlasten		11.041.355	10.893.208	10.633.359
TOTALE LASTEN		13.351.165	13.063.945	12.918.773
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING		228.561	-65.887	712.297
Financiële baten en lasten		-23.204	0	-75.696
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen		81.082	77.500	96.621
Rentelasten en soortgelijke lasten		-1.374	2.040	1.320
Saldo rentebaten/-lasten		56.504	75.460	19.605
Eenmalige baten			0	0
Eenmalige lasten		93.795	0	523.491
		-93.795	0	-523.491
EXPLOITATIESALDO		191.269	9.573	208.411
Bestemming resultaat				
Bestemmingsfonds OCW:		101.373	5.033	108.374
Bestemmingsfonds Noord-Brabant:		24.865	1.234	27.093
Bestemmingsfonds Limburg:		24.865	1.234	27.093
Toevoeging aan de Algemene Reserve:		40.166	2.072	45.851
		191.269	9.573	208.411

KOENEN EN CO

Controle B.V.

Postbus 1722 • 6201 BS Maastricht

T +31(0)43 3219080

F +31(0)43 3253646

Beconnummer 385232

30 MAART 2016

Stichting philharmonie zuidnederland
JAARREKENING 2015:

CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING:

BATEN

Opbrengsten:

Publieksinkomsten

Publieksinkomsten buitenland:

1. Publieksinkomsten binnenland:

1.1 Kaartverkoop:

Recette	687.494	731.866	810.142
Uitkoop	338.041	296.291	327.171
Partage	371.415	288.750	276.447
Gedeclareerde kosten/coproducties	141.627	169.418	176.739
	<u>1.538.577</u>	<u>1.486.325</u>	<u>1.590.499</u>

1.2 Opbrengst radio en televisie

	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>2.832</u>
--	----------	----------	--------------

1.3 Verkoop van programma's, beeld- en geluid dragers:

Programmatijdschrift Klank	1.936	14.915	1.756
Compact Discs	8	900	470
Abonnementen tijdschrift Vrienden	5.540	5.000	0
	<u>7.484</u>	<u>20.815</u>	<u>2.226</u>

Indirecte opbrengsten

Vergoeding personeel	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

1. Totaal publieksinkomsten

	<u>1.546.061</u>	<u>1.507.140</u>	<u>1.595.557</u>
--	------------------	------------------	------------------

2. Sponsorinkomsten:

Sponsoring in natura	0	0	0
Algemene sponsoring	156.908	160.000	92.178
Partnerprogramma	0	0	18.000
Directe sponsoring t.b.v. concerten	88.400	72.500	68.000

2. Totaal sponsorinkomsten

	<u>245.308</u>	<u>232.500</u>	<u>178.178</u>
--	----------------	----------------	----------------

3. Overige inkomsten:

Advertentie-opbrengsten seizoensprospectus	10.030	3.750	12.065
Parkeerabonnementen personeel	6.334	7.075	5.505
Overige baten	28.848	15.000	32.422

3. Totaal Overige inkomsten:

	<u>45.212</u>	<u>25.825</u>	<u>49.992</u>
--	---------------	---------------	---------------

Stichting philharmonie zuidnederland
JAARREKENING 2015:

CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING:

	2015 werkelijk €	2015 begroot €	2014 werkelijk €
BATEN			
Subsidies/Bijdragen:			
<i>Structurele subsidie</i>			
<u>4. Subsidie Ministerie van OCW: Cultuurnotasubsidie</u>			
Basis	5.939.396	5.911.271	5.911.271
Samenwerkingsubsidie	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Idem, vooruitbetaling	200.000	200.000	200.000
	<u>7.139.396</u>	<u>7.111.271</u>	<u>7.111.271</u>
 <u>5. Subsidie Provincies: Cultuurnotasubsidie</u>			
Subsidie Provincie Noord-Brabant	1.750.000	1.750.000	1.750.000
Subsidie Provincie Limburg	1.750.000	1.750.000	1.750.000
	<u>3.500.000</u>	<u>3.500.000</u>	<u>3.500.000</u>
 <u>6. Subsidie gemeente Eindhoven: Cultuurnotasubsidie</u>			
Subsidie Gemeente Eindhoven	90.420	90.420	90.420
Subsidie Gemeente Maastricht	206.545	206.545	206.545
	<u>296.965</u>	<u>296.965</u>	<u>296.965</u>
 <i>Overige (niet-structurele) subsidies/bijdragen</i>			
Ministerie van OCW (frictiegeld vrijval tbv dekking kosten)	93.795	0	523.491
	<u>93.795</u>	<u>0</u>	<u>523.491</u>
 Overige Subsidies/Bijdragen:			
<u>7. Subsidies/Bijdragen uit publieke middelen:</u>			
Bijdrage Stichting Fonds vergoedingen orkestmusici	12.775	12.857	16.347
Subsidie publieke fondsen:			
Scholing / workshops	0	0	0
Educatie; basisschoolconcerten	0	0	0
HAFA	0	16.500	0
Subsidies gemeente en provincie:			
's-Hertogenbosch project Opera op de Parade	25.000	15.000	24.500
Subsidies overige	0	0	0
<u>7. Totaal Subsidies/Bijdragen uit publieke middelen:</u>	<u>37.775</u>	<u>44.357</u>	<u>40.847</u>

Stichting philharmonie zuidnederland
JAARREKENING 2015:

CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING:

	2015 werkelijk €	2015 begroot €	2014 werkelijk €
<u>8. Overige bijdragen uit private middelen:</u>			
Bijdragen Vrienden:			
Stichting Vrienden van philharmonie zuidnederland	450.200	250.000	300.046
 Bijdrage St. Fafner	160.000	0	0
	<u>610.200</u>	<u>250.000</u>	<u>300.046</u>
 Schenken van particulieren	260	0	9.050
 Bijdragen van private fondsen:			
Brabantse Bond van Muziek, Lionsclub, Kanunnik Salden Fonds, Stichting Henri Hermans, Prins Bernard Cultuur Fonds Limburg	64.754	30.000	25.673
	<u>64.754</u>	<u>30.000</u>	<u>25.673</u>
 Goede doelenloterijen	0	0	0
<u>Totaal 8. Bijdragen uit private middelen:</u>	<u>675.214</u>	<u>280.000</u>	<u>334.769</u>

CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING:

LASTEN

10. Beheerlasten personeel:

		2015 werkelijk €	2015 begroot €	2014 werkelijk €
10.1.1 Directie	fte's onbepaald	0,0	0,0	0,0
	fte's bepaald	1,0	1,0	1,0
	Salarissen, sociale lasten en pensioenlasten			
	fte's onbepaald	0	0	0
	fte's bepaald	158.392	163.735	162.992
		<u>158.392</u>	<u>163.735</u>	<u>162.992</u>
10.1.2 Secretariaat	fte's onbepaald	0,0	1,0	0,0
	fte's bepaald gem	0,77	0,0	1,0
	Salarissen, sociale lasten en pensioenlasten			
	fte's onbepaald	0	0	0
	fte's bepaald gem	40.873	48.879	48.743
	Ingeleend personeel	30.510		11.429
		<u>71.383</u>	<u>48.879</u>	<u>60.171</u>
10.1.3 HRM	fte's onbepaald	0,78	1,17	0,67
	fte's bepaald	0,89	0,0	0,0
	inhuur	0,50	0,5	1,0
	Salarissen, sociale lasten en pensioenlasten			
	fte's onbepaald	96.290	81.085	46.434
	Ingeleend personeel	43.234	81.140	156.134
		<u>139.524</u>	<u>162.225</u>	<u>202.568</u>
10.1.4 Marketing en Communicatie	fte's onbepaald	2,0	2	2,0
	fte's bepaald	5,45	4,28	4,28
	inhuur	0,44	0,0	0,44
	Salarissen, sociale lasten en pensioenlasten			
	fte's onbepaald	157.271	408.164	131.563
	fte's bepaald	258.722	0	258.722
	Ingeleend personeel	16.599	17.930	58.208
		<u>432.591</u>	<u>426.094</u>	<u>448.493</u>
10.1.5 Educatie	fte's onbepaald	1,37	1,57	1,57
	fte's bepaald	0,5	0,5	0,5
	inhuur	0,22	0,22	0,22
	Salarissen, sociale lasten en pensioenlasten			
	fte's onbepaald	91.612	106.393	78.672
	fte's bepaald	24.580	0	24.580
	Ingeleend personeel	13.500	8.965	15.397
		<u>129.691</u>	<u>115.358</u>	<u>118.649</u>

CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING:

LASTEN

10. Beheerlasten personeel, vervolg:

		2015 werkelijk €	2015 begroot €	2014 werkelijk €
10.1.6 Financiële zaken	fte's onbepaald	3,00	3,89	3,89
	inhuur	1,0	1,5	1,8
	Salarissen, sociale lasten en pensioenlasten			
	fte's onbepaald	368.189	257.634	254.294
	correctie salaris	-28.309	0	0
	Ingeleend personeel	70.359	101.560	208.105
		<u>410.239</u>	<u>359.194</u>	<u>462.400</u>
10.1.7 Fondsenbeheer en werving	fte's onbepaald	0	0	0
	Salarissen			
	fte's onbepaald	0	0	0
		<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
	<i>subtotaal personeel</i>	<u>1.341.819</u>	<u>1.275.485</u>	<u>1.455.273</u>
10.2 Overige personeelslasten				
	Medische controle/ARBO-zaken	9.143	3.100	5.024
	Verhuiskosten directie	0	0	0
	Wervingskosten personeel	1.260	1.000	125
	Vergoedingen woon-/werkverkeer	0	23.859	0
	Zakelijke reis en verblijfkosten belast	17.046	0	16.610
	Zakelijke reis en verblijfkosten onbelast	0	0	339
	Fietsvergoeding	337	0	336
	Geschenken personeel	4.179	0	0
	Studiekosten	6.304	7.500	2.458
	Recreatie personeel	386	1.200	91
	Parkeerabonnementen	1.640	503	491
	Parkeerkosten	0	0	0
	Dotatie Voorziening Jubileumuitkeringen	14.973	0	836
	Dotatie voorziening Re-integratie	70.615	0	0
	Dotatie Verplichting inzake tegoed vakantiedagen	2.050	17.500	12.263
	Toevoeging beheer oud personeel	0	0	4.101
		<u>127.932</u>	<u>54.662</u>	<u>42.674</u>
10. Totaal beheerlasten personeel		<u>1.469.752</u>	<u>1.330.147</u>	<u>1.497.947</u>

Ingedeeld volgens model

Beheerlasten personeel

fte's onbepaald

Salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

Overige personeelslasten

subtotaal

fte's bepaald

Salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

Ingeleend personeel

685.052	853.276	510.964
127.932	54.662	42.674
<u>812.984</u>	<u>907.938</u>	<u>553.639</u>
482.566	212.614	495.036
174.201	209.595	449.273
<u>1.469.752</u>	<u>1.330.147</u>	<u>1.497.947</u>

CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING:

LASTEN

11. Beheerlasten materieel:

11.1 Huisvesting

	2015 werkelijk €	2015 begroot €	2014 werkelijk €
Huur Eindhoven	370.053	373.140	363.242
doorbelast ten behoeve van activiteitenlasten 50%	-185.027	-186.570	-181.621
Huur Maastricht kantoor	11.000	11.000	4.298
Overige huisvestingskosten	2.116	3.000	11.275
Onderhoud inventaris	191	0	0
	<u>198.335</u>	<u>200.570</u>	<u>197.193</u>

11.2 Kantoorkosten

Kantoorbenodigdheden	23.876	22.000	32.983
Kopieerkosten	32.171	29.940	15.041
Afkoop contract Canon	0	0	20.720
Porti	98.572	62.250	69.075
Telefoon	25.708	20.600	24.617
Verzekeringen	6.680	8.250	4.448
Administratieve servicekosten	14.927	13.728	19.047
Juridische advisering	27.851	18.500	32.973
Accountantskosten	43.506	34.900	30.714
Fiscale advisering	5.278	0	11.849
Bestuurskosten	10.661	23.500	12.992
Representatiekosten	9.833	16.100	12.690
Contributies en abonnementen	10.369	8.640	10.158
Contributie NAPK	5.600	38.626	39.155
Reis- en verblijfkosten	97.564	80.000	83.830
Onderhoud apparatuur/programmatuur	93.157	77.000	94.351
Overige bureaunkosten	0	0	2.280
Kosten Stichting Remplaçanten	3.669	7.650	7.456
Onderhoud kleine investeringen	293	3.900	172
Diverse overige kosten	62.052	100.240	154
	<u>571.768</u>	<u>565.824</u>	<u>524.707</u>

11.3 Algemene publiciteitskosten

Sponsorwervingskosten	<u>42.196</u>	<u>52.250</u>	<u>38.525</u>
-----------------------	---------------	---------------	---------------

11.4 Afschrijvingskosten

Afschrijving automatiseringsapparatuur en software	24.639	19.705	19.131
Afschrijving kantoormeubilair	1.304	2.241	1.305
Afschrijving muziekinventaris	1.818	0	6.606
	<u>27.761</u>	<u>21.946</u>	<u>27.041</u>

11. Totaal beheerlasten materieel

	<u>840.059</u>	<u>840.590</u>	<u>787.466</u>
--	----------------	----------------	----------------

CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING:

LASTEN

12. Activiteitenlasten personeel:

12.1.1 Artistieke leiding, honoraria, sociale lasten en overige personeelskosten:

Gastdirigenten	424.090	494.200	506.456
	<u>424.090</u>	<u>494.200</u>	<u>506.456</u>

12.1.2 Uitvoerend Personeel	fte's onbepaald	93,40	104,60	94,61
	fte's bepaald	0	10,6	0,5

Salarissen, sociale lasten en pensioenlasten	5.466.818	5.615.840	5.584.498
wv fte's onbepaald	5.466.818		5.552.522
fte's bepaald			31.976

TV-, Radio-, CD- en overige concert/cao toelagen orkest			
fte's onbepaald	0	99.110	-3.523
	0	0	8.488

Honoraria en sociale lasten solisten	346.978	376.655	450.671
--------------------------------------	---------	---------	---------

Remplaçanten

Honoraria en sociale lasten orkestversterkingen	197.449	260.000	179.952
Honoraria en sociale lasten vervanging ziekte	226.974	270.000	254.142
Honoraria en sociale lasten vervanging verlof/overig	65.431	100.000	66.202
Honoraria en sociale lasten flex	490.223	450.000	101.925
Honoraria en sociale lasten vervanging vacatures	102.277	0	20.265
Honoraria en sociale lasten educatie	18.632	0	357.960

	<u>6.914.782</u>	<u>7.171.605</u>	<u>7.020.580</u>
--	------------------	------------------	------------------

12.1.3 Ondersteunend personeel

Programmering/Artistiek manager	fte's bepaald	1,00	1,00	1,00
Planning en Productie	fte's onbepaald	2,25	2,25	2,26
Orkestmanagement	fte's onbepaald	2,00	2,80	2,80
Orkestmanagement	fte's bepaald	0,89	0,00	0,00
Muziekmateriaalbeheer	fte's onbepaald	1,00	1,00	1,00
Bodes/chauffeurs	fte's onbepaald	0,80	1,55	1,55
Bodes/chauffeurs	fte's bepaald	1,00	0,83	0,83

uitgesplitst in €

Programmering/Artistiek manager		106.687	87.788	104.095
waarvan fte's bepaald	87.856			
ingeleend	18.831			
Planning en Productie		148.772	148.019	147.620
Orkestmanagement		312.913	258.134	214.087
waarvan fte's bepaald	7.397			
Muziekmateriaalbeheer		58.531	56.396	56.665
Bodes/chauffeurs		123.050	127.718	122.886
waarvan fte's bepaald	68.329			
Ingeleend personeel		26.775	45.000	27.355

	<u>776.728</u>	<u>723.055</u>	<u>672.708</u>
--	----------------	----------------	----------------

<i>subtotaal personeel</i>	<u>7.691.510</u>	<u>7.894.660</u>	<u>7.693.289</u>
----------------------------	------------------	------------------	------------------

CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING:

LASTEN

12. Activiteitenlasten personeel, vervolg:

12.2 Overige personeelslasten

	2015 werkelijk €	2015 begroot €	2014 werkelijk €
Kleding	22.039	32.500	39.331
Contracttoelage/koffiegeld	28.033	37.107	28.720
Vergoeding onderhoud instrumenten	105.917	84.871	82.508
Uitkeringen bijdrage St. Fonds Vergoedingen orkestmusici	17.429	12.857	18.312
Medische controle/ARBO-zaken/HRM	45.796	47.000	30.237
Wervingskosten personeel	4.597	15.000	5.238
Vergoedingen woon-/werkverkeer	116.226	124.574	120.121
Studiekosten	20.993	22.500	15.316
Vakliteratuur	4.230	0	0
Recreatie personeel	5.631	17.500	12.257
Ondernemingsraad	36.527	29.300	28.047
Dotatie/onttrekking Voorziening Jubileumuitkeringen	7.786	15.347	58.021
Dotatie/onttrekking Voorziening Reïntegratie	0	0	0
Dotatie/onttrekking Voorziening ZW/WW-eigen risico	327.450	0	45.040
Dotatie/onttrekking Voorziening Langdurig zieken	-8.629	0	-39.940
Parkeerabonnementen	5.233	7.075	5.238
Toevoeging 3 mnd. oud-HBO personeel Activiteiten	0	0	46.187
Persoonlijk budget	34.964	35.009	33.795
Ontwikkelingsbudget	65.558	65.641	42.577
Bijdrage convenanten NAPK/Sociaal Fonds	0	4.400	5.682
Overige personeelslasten	0	0	0
	<u>839.780</u>	<u>550.681</u>	<u>576.688</u>

12. Totaal activiteitenlasten personeel

<u>8.955.379</u>	<u>8.939.541</u>	<u>8.776.432</u>
------------------	------------------	------------------

Ingedeeld volgens model

Activiteitenlasten personeel

fte's onbepaald

Salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

Overige personeelslasten

subtotaal

fte's bepaald

Salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

Ingeleend personeel

6.034.359	6.083.648
<u>839.780</u>	<u>576.688</u>
<u>6.874.138</u>	<u>6.660.336</u>
163.582	126.290
<u>1.917.659</u>	<u>1.989.807</u>
<u>8.955.379</u>	<u>8.776.432</u>

CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING:

LASTEN

13. Activiteitenlasten materieel

13.1 Materieel voorbereiding

	2015 werkelijk €	2015 begroot €	2014 werkelijk €
Huur muziekinstrumenten	17.382	13.545	24.348
Onderhoud muziekinstrumenten	12.946	20.000	15.414
Verzekering muziekinstrumenten	31.443	31.265	27.969
Verzekering muziekbibliotheek	1.615	1.650	1.615
Huur muziekmetaal	83.335	89.515	63.075
Aanschaf bladmuziek	0	0	0
Aanschaf muziekinventaris	0	0	0
Orkest- en koormedewerking	72.373	50.750	52.524
Huur repetitieruimte, Eindhoven	186.253	186.570	182.385
Huur repetitieruimte, Maastricht	104.963	107.000	100.267
Samenwerking ONE	0	0	0
Productontwikkeling educatieve projecten	55.413	67.216	26.441
Composities	0	0	8.400
	<u>565.721</u>	<u>567.511</u>	<u>502.439</u>

13.2 Materieel uitvoering

Vervoerskosten	227.825	230.360	208.740
idem: kosten citytrailer	7.536	0	5.046
Verblijfkosten	161.502	156.934	154.224
Zaalkosten 1	216.190	300.946	114.865
Zaalkosten 2	28.958	0	82.403
Huur theater	117.715	120.000	114.000
Huur theater: garantie Muziekgebouw huur 35 concerten	0	0	29.769
Auteursrechten	44.205	49.847	46.114
Technische opname- en productiekosten	128.811	0	108.554
Overige uitvoeringskosten	0	22.245	4
Nagekomen lasten voorgaand jaar	0	12.000	0
	<u>932.742</u>	<u>892.332</u>	<u>863.719</u>

13.3 Specifieke publiciteit

Advertenties, affiches, websiteonderhoud e.d.	176.722	157.000	132.808
idem Opera op de Parade 's-Hertogenbosch	9.244	8.000	7.343
Registratie Brava-TV incl. DVD-productie	11.590	25.000	26.091
Programmatijdschrift	75.505	73.000	82.576
Seizoensprospectus 2015/2015	76.766	80.000	84.215
Ontwikkeling/onderhoud digitale marketing	57.918	30.000	27.899
Kosten tegenprestatie "Partner	0	0	500
Barter advertenties	129.408	85.000	69.752
Overige marketing- en publiciteitskosten	17.574	0	26.823
	<u>554.726</u>	<u>458.000</u>	<u>458.006</u>

13.4 Afschrijvingen

Afschrijving muziek- en bibliotheekwerken	5.066	5.942	7.713
Afschrijving muziekinstrumenten	24.783	25.040	22.025
Afschrijving muziekinventaris	0	1.658	0
Afschrijving transportmiddelen	2.937	3.184	3.024
	<u>32.786</u>	<u>35.824</u>	<u>29.739</u>

13. Totaal activiteitenlasten materieel

	<u>2.085.976</u>	<u>1.953.667</u>	<u>1.853.903</u>
--	------------------	------------------	------------------

Analyse op hoofdlijnen baten werkelijk-begroot (afgezien van de frictielasten)
(positieve bedragen zijn voordelig en negatieve bedragen zijn nadelig t.o.v. de begroting)

	2015 t.o.v. begroot	2015 t.o.v. 2014	
Hogere opbrengsten dan			
Publieksinkomsten	39.000	-49.000	
Subsidie OCW indexering	28.000	28.000	
Sponsor en overige inkomsten	32.000	62.000	
Bijdrage private partijen	395.000	340.000	
<i>subtotaal</i>	<u>494.000</u>	<u>381.000</u>	
Hogere lasten dan begroot			
Personeelslasten	155.000	151.000	
Beheerslasten	0	53.000	
Activiteitenlasten	132.000	229.000	
<i>subtotaal</i>	<u>287.000</u>	<u>433.000</u>	
<i>per saldo</i>	<u>207.000</u>	<u>-52.000</u>	
 Nagekomen lasten	-19.000	37.000	
Afrondingen/overig	3.000	4.000	
 Resteert het resultaat	<u>191.000</u>	<u>-11.000</u>	
	<u>2015</u>	<u>2015</u>	<u>verschil</u>
	<u>werkelijk</u>	<u>begroot</u>	<u>€</u>
	€	€	€
<u>1. Publieksinkomsten: t.o.v. de begroting:</u>	1.546.061	1.507.140	38.921
Reeds in de tussentijdse rapportages werden tegenvallende bezoekcijfers gemeld tot het laatste kwartaal aan toe. In het laatste kwartaal is een flinke inhaalrace ingezet door met name extra inspanningen op marketinggebied. De trend van meer uitkoopsomafspraken in plaats van receptie-afspraken zet zich voort in 2015. Het risico wordt daarmee een stuk lager. Het aantal uitvoeringen lag daarnaast hoger dan voorgaand jaar. Verder zijn in 2015 de inkomsten bruto weergegeven ontdaan van theatertoelagen, zaalkosten en verblijfkosten.			
<u>2. Sponsorinkomsten: t.o.v. de begroting:</u>	245.308	232.500	12.808
Algemene sponsoring en bartering: De realisatie overschrijdt de begroting. De algemene sponsoring blijft achter, de bartersponsoring compenseert dit grotendeels. De marktsituatie blijft moeilijk om sponsoren te werven. Sponsoring t.b.v. concerten: Aan deze post is de opbrengst ad € 27.400 toegevoegd van het nieuwe marketinginitiatief "Leading the South". Een specificatie van de sponsoren is opgenomen in bijlage 5.			
<u>3. Overige inkomsten: t.o.v. de begroting:</u>	45.212	25.825	19.387
Hogere opbrengsten advertenties programma- en seizoensbrochures.			
<u>4. Subsidie OCW, Cultuurnotasubsidie: t.o.v. de begroting:</u>	7.139.396	7.111.271	28.125
De Overheidsbijdragen in de loonkosten- en prijsontwikkeling zijn niet opgenomen in de begroting aangezien op grond van de richtlijnen hier niet op geanticipeerd mag worden. Er is over 2015 een verrekening ontvangen.			
<u>5. Subsidie Provincies, Cultuurnotasubsidie: t.o.v. de begroting</u>	3.500.000	3.500.000	0
De subsidies van de provincies Noord-Brabant en Limburg zijn conform de ontvangen beschikkingen verantwoord.			
<u>6. Subsidie Gemeenten, Cultuurnotasubsidie: t.o.v. de begroting</u>	296.965	296.965	0
De subsidies van de gemeenten Maastricht en Eindhoven zijn conform de ontvangen beschikkingen verantwoord.			

Analyse op hoofdlijnen baten werkelijk-begroot (afgezien van de frictielasten), vervolg

	2015 werkelijk €	2015 begroot €	verschil €
<u>7. Subsidies/Bijdragen uit publieke middelen: t.o.v. de begroting</u>	37.775	44.357	-6.582

Er is minder subsidie ontvangen voor projecten.

<u>8. Bijdragen uit private middelen: t.o.v. de begroting:</u>	675.214	280.000	395.214
--	---------	---------	---------

De bijdrage van de Vrienden is fors hoger dan begroot en is buitengewoon belangrijk voor het orkest. Daarnaast zijn schenkingen van de Brabantse Bond van Muziek Verenigingen, St. Henri Hermans, St. Lionsclub, PCBFL, St. Kanunnik Salden, Stichting FSI en Jaar van de Mijnen ontvangen. Deze bijdragen worden zeer gewaardeerd!
Stichting philharmonie zuidnederland

<u>10. Beheerlasten personeel: t.o.v. de begroting:</u>	1.469.752	1.330.147	-139.605
---	-----------	-----------	----------

De verdere vormgeving van de organisatie en de processen leiden incidenteel op onderdelen tot extra lasten en overstijgt daarmee de begroting.

<u>11. Beheerlasten materieel: t.o.v. de begroting:</u>	840.059	840.590	531
---	---------	---------	-----

De realisatie van de materiële beheerlasten blijft binnen de begroting. Op postniveau zijn grotere over- en onderschrijdingen te onderkennen bij de porti door extra mailings, de accountantskosten, automatisering, reis- en verblijfskosten, respectievelijk de contributie werkgeversvereniging, overige kosten en sponsorwervingskosten.

<u>12. Activiteitenlasten personeel: t.o.v. de begroting:</u>	8.955.379	8.939.541	-15.838
---	-----------	-----------	---------

12.1.1 Artistieke leiding; dirigenten

Deze post onderschrijdt de begroting ondanks een iets aantal groter uitvoeringen t.o.v. de begroting.

12.1.2 Uitvoerend personeel

Per saldo is de post uitvoerend personeel fors voordeliger door een meer doelmatige programmering, planning en inzet. De kosten van de vaste formatie vallen fors mee ondanks de tegenvallende overuren. De kosten voor solisten blijven onder de begroting ten gevolge van goede onderhandelingen betreffende honoraria.

12.1.3 Ondersteunend personeel

Door afkoopverplichtingen t.o.v. van twee personeelsleden wordt de begroting overschreden.

12.2 Overige personeelskosten

De forse dotatie aan de ww-voorziening verklaart de overschrijding van deze post. De hogere vergoeding onderhoud instrumenten wordt gecompenseerd door de lagere reis- en verblijfskosten.

<u>13. Activiteitenlasten materieel: t.o.v. begroting:</u>	2.085.976	1.953.667	-132.309
--	-----------	-----------	----------

<u>13.1 Materieel voorbereiding</u>	565.721	567.511	1.790
-------------------------------------	---------	---------	-------

De lasten blijven binnen de begroting. De niet begrote kosten van het samenwerkingsverband met de Nationale Reisopera bij Limburgse Kerst 2015 worden gecompenseerd door de meevallende kosten voor de productontwikkeling educatieve projecten, onderhoud muziek instrumenten en huur muziekmateriaal als gevolg van een scherpe inkoop en goede planning.

Stichting philharmonie zuidnederland
JAARREKENING 2015:

Analyse op hoofdlijnen baten werkelijk-begroot (afgezien van de frictielasten), vervolg

	2015 werkelijk	2015 begroot	verschil
13.2 Materieel uitvoering	932.742	892.332	-40.410

Door de bruto verantwoording van de omzet vallen de zaalkosten en verblijfskosten hoger uit dan begroot.

13.3 Specifieke publiciteit	554.726	458.000	-96.726
-----------------------------	---------	---------	---------

De post advertenties, affiches, website, programma's, brochures en digitale marketing overschrijdt de begrote post fors door extra inspanningen in het laatste kwartaal teneinde meer bezoekers naar de zalen te trekken. Ook de barterkosten zijn hoger. Deze post volgt de post "sponsoring via barthers".

13.4 Afschrijvingen	32.786	35.824	3.038
---------------------	--------	--------	-------

De afschrijvingskosten zijn ongeveer gelijk aan de begrote kosten.

<u>Financiële baten en lasten</u>	23.204	0	23.204
-----------------------------------	--------	---	--------

Dit betreffen nagekomen lasten van voorgaand jaar inzake nagekomen te betalen posten over 2014.

Stichting philharmonie zuidnederland
JAARREKENING 2015:

Kasstroomoverzicht	indirecte methode	2015	2014
<i>Exploitatieresultaat</i>		191.269	208.411
Aanpassingen voor:			
Afschrijvingen	60.547		56.780
Bestemmingsreserve OCW, fout-correctie	0		0
Mutatie voorzieningen	<u>352.017</u>		<u>41.977</u>
		603.833	307.168
Mutaties in werkkapitaal			
kortlopende vorderingen	-967.082		-497.080
voorraden			
kort vreemd vermogen	95.280		1.113.287
		<u>-871.802</u>	<u>616.207</u>
<i>kasstroom uit bedrijfsoperaties</i>		<u>-267.969</u>	<u>923.375</u>
Ontvangen rente			
Betaalde rente			
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Investeringsactiviteiten			
Investeringen in activa	<u>-47.030</u>		<u>-130.979</u>
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>		<u>-47.030</u>	<u>-130.979</u>
Financieringsactiviteiten			
Opname en aflossingen leningen			
Aflossingen leningen	-255.061		-315.758
Verstrekte leningen			
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>		<u>-255.061</u>	<u>-315.758</u>
Mutatie geldmiddelen		<u><u>-570.060</u></u>	<u><u>476.638</u></u>

WNT-verantwoording 2015 Stichting philharmonie zuidnederland

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting philharmonie zuidnederland van toepassing zijnde regelgeving: Het algemene WNT-maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2015 voor philharmonie zuidnederland is € 178.000.
Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van het Bestuur; dit bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen

bedragen x € 1	S. Rosu
Functie	Intendant
Duur dienstverband in 2015	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee
Echte of fictieve dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning	138.925
Belastbare onkostenvergoedingen	-
Beloningen betaalbaar op termijn	15.909
Totaal bezoldiging	154.834
Toepasselijk WNT-maximum	178.000
Motivering indien overschrijding:	n.v.t.
Gegevens 2014	
Duur dienstverband in 2014	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2014 (in fte)	1,0
Bezoldiging 2014	
Beloning	134.511
Belastbare onkostenvergoedingen	-
Beloningen betaalbaar op termijn	22.528
Totaal bezoldiging 2014	157.039
Individueel WNT-maximum 2014	230.474

WNT, vervolg:

Toezichthoudende topfunctionarissen

<i>bedragen x € 1</i>	J. van Kranendonk	A. 's-Gravesande	L. Urlings
Functie(s)	Voorzitter	Vice-Voorzitter	Secretaris/ penningmeester
Duur dienstverband	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Beloning	1.672	1.272	1.472
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Totaal bezoldiging	1.672	1.272	1.472
Toepasselijk WNT-maximum	26.700	17.800	17.800
Motivering indien overschrijding: zie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2014			
Duur dienstverband in 2014	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging 2014			
Beloning	1.600	2.000	1.800
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Totaal bezoldiging 2014	1.600	2.000	1.800
Individueel WNT-maximum 2014	11.524	11.524	11.524

Toezichthoudende topfunctionarissen

<i>bedragen x € 1</i>	E. Lemkes	G. Kockelkorn	C. Dona	H. Hierck
Functie(s)	Bestuurslid	Bestuurslid	Bestuurslid	Bestuurslid
Duur dienstverband	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging				
Beloning	1072	1.672	872	1.672
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	1072	1.672	872	1.672
Toepasselijk WNT-maximum	17.800	17.800	17.800	17.800
Motivering indien overschrijding: zie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2014				
Duur dienstverband in 2014	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging 2014				
Beloning	672	2.072	1.472	1.872
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-
Totaal bezoldiging 2014	672	2.072	1.472	1.872
Individueel WNT-maximum 2014	11.524	11.524	11.524	11.524

OVERIGE GEGEVENS:

Resultaatbestemming:

Resultaatbestemming 2015:

Het resultaat wordt bestemd op basis van de voorschriften in de beschikkingen van de subsidiegevende overheden. Het resultaat dient nl. naar rato van de verstrekte subsidie ten opzichte van de totale baten te worden verdeeld.

Subsidie Ministerie van OCW 2015	7.139.396
Subsidie Provincie Noord- Brabant 2015	1.750.000
Subsidie Provincie Limburg 2015	1.750.000
Totale baten 2015	13.579.726

Aandeel van het subsidie in de totale omzet:

Ministerie van OCW	53%
Provincie Noord-Brabant	13%
Provincie Limburg	13%
Toevoeging algemene reserve	22%
	<u>100%</u>

De genoemde overheden hebben in voorwaarden gesteld dat positieve saldi volgens bovengenoemde verdeelsleutel aan geoordeelde bestemmingsfondsen toegevoegd dienen te worden.

Het exploitatieresultaat over 2015 bedraagt € 191.269

De resultaatbestemming 2015 is als volgt verwerkt:

Toevoeging aan:			
Bestemmingsfonds OCW:	53% *	191.269 =	101.373
Bestemmingsfonds Provincie Noord Brabant	13% *	191.269 =	24.865
Bestemmingsfonds Provincie Limburg	13% *	191.269 =	24.865
Toevoeging aan de Algemene Reserve:	21% *	191.269 =	40.166
	<u>100%</u>		<u>191.269</u>

Personeelsbeloningen:

De RvT-leden van philharmonie zuidnederland zijn niet in loondienst. Zij ontvingen in 2015 geen betaling voor hun werkzaamheden. Zij ontvingen in 2015 een vacatievergoeding van € 200,- (dit is inclusief reiskosten) per bijgewoonde bestuursvergadering. Verder kan voor andere activiteiten en bezoeken de te maken reisafstand worden gedeclareerd à € 0,19 per kilometer. Vanaf 1 januari 2016 ontvangen de RvT-leden een vrijwilligersvergoeding van € 1.500 per jaar.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Conform de verplichtingen van de WNT vermeldt philharmonie zuidnederland de verplichte gegevens betreffende bezoldigingen Topfunctionarissen en uitkeringen einde dienstverband voor Topfunctionarissen en overige functionarissen.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant:

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op pagina 61 en 62.

Controle

Aan de Raad van Toezicht en de intendant van
Stichting philharmonie zuidnederland
Jan van Lieshoutstraat 5
5611 EE EINDHOVEN

Renier Nafzgerstraat 104
Postbus 1722
NL-6201 BS Maastricht
T +31 (0)43 321 90 80
F +31 (0)43 325 36 46

www.koenenenco.nl
KvK 14091110

Datum: 30 maart 2016

Referentie: 10866013/SPR/CRO

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Afgegeven ten behoeve van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de Provincie Limburg, de Provincie Noord-Brabant, de gemeente Eindhoven en de gemeente Maastricht.

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport op pagina 25 tot en met pagina 60 opgenomen jaarrekening 2015 van stichting philharmonie zuidnederland te Eindhoven gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en de exploitatierekening over 2015 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de directie

De directie van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag en het naleven van de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT), beide in overeenstemming met het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2013-2016 d.d. 04-02-2015. De directie is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. De directie is tenslotte verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van de relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol Cultuursubsidies Instellingen 2013-2016 d.d. 15-09-2013, het Controleprotocol eindverantwoording verleende subsidies Provincie Limburg, de Regeling accountantsprotocol subsidies Noord-Brabant en het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede in het kader van de financiële rechtmatigheid voor de naleving van die relevante wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van stichting philharmonie zuidnederland per 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2013-2016 en de bepalingen van en krachtens de WNT.

Wij zijn van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2015 voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals die in de subsidiebeschikkingen, het Controleprotocol Cultuursubsidies Instellingen 2013-2016, het Controleprotocol Eindverantwoording Verleende Subsidies Provincie Limburg en de Regeling accountantsprotocol subsidies Noord-Brabant zijn vermeld.

In de jaarrekening worden de reguliere subsidiebudgetten van de provincie Noord-Brabant, provincie Limburg, gemeente Eindhoven en gemeente Maastricht toegelicht. Wij zijn van oordeel dat deze gelden zijn besteed conform het doel waarvoor de middelen beschikbaar zijn gesteld, zoals vermeld in de subsidietoekenningen 2015 en de bestedingen voldoen aan de wettelijke subsidiebepalingen.

Benadrukking van onzekerheid omtrent de continuïteit

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel "Continuïteitsveronderstelling" opgenomen in de grondslagen van de jaarrekening waarin uiteengezet is dat de stichting een aanvraag tot subsidieverlening heeft ingediend bij het ministerie van OCW aangaande de cultuurperiode 2017-2020. Het aandeel van de door het ministerie van OCW toegekende cultuursubsidie als onderdeel van de totale baten van de stichting is groot. Het ministerie van OCW heeft op de datum van de controleverklaring nog geen besluit genomen of zij de subsidieaanvraag van de stichting zal honoreren. Indien deze subsidierelatie in de periode 2017-2020 onverhoopt niet wordt gecontinueerd, kan dit tot een continuïteitsrisico voor de stichting leiden.

Deze situatie doet geen afbreuk aan ons oordeel.

Verklaring betreffende overige door de wet- of regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW en het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2013-2016 is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Maastricht, 30 maart 2016

KOENEN EN CO
Controle B.V.

w.g drs. C.M.J. Rosbeek RA

BIJLAGEN

(Deze bijlagen maken geen onderdeel uit van de jaarrekening)

philharmonie zuidnederland

www.philharmoniezuidnederland.nl
info@philharmoniezuidnederland.nl

Vestiging Maastricht
Statenvaart 5
6211 TB Maastricht

Vestiging Eindhoven
Jan van Lieshoutstraat 5
5611 EE Eindhoven

philharmonie zuidnederland
Postbus 230, 5600 AE Eindhoven
t 088 16 60 700
KvK 54 63 42 10

BIJLAGE 1

Specificatie fusie/frictiekosten en vergoedingen

	Jaarrekening 2015	Jaarrekening 2014
<u>Specificatie eenmalige baten en lasten/investeringen:</u>		
<u>Eenmalige baten:</u>		
<u>A. Fusie/opbouwkosten</u>		
Subsidie Ministerie van OCW eenmalig	0	0
Aanwending OCW fonds	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>
<u>B. Frictie</u>		
Tlv frictiefonds: adviezen e.d.	605	13.423
Tlv frictiefonds: afvloeiing personeel	0	360.419
Tlv frictiefonds: WW-verplichting en outplacement	93.190	149.649
in 2014 verantwoord onder Overige (niet-structurele) subsidies/bijdragen	<u> 93.795</u>	<u>523.491</u>
<u>Eenmalige lasten/investeringen:</u>		
<u>A. Opbouwkosten nieuwe organisatie:</u>		
	<u>0</u>	<u>0</u>
<u>Specificatie fusie/opbouwkosten gelden frictievergoeding, vervolg</u>		
<u>B. Frictiekosten:</u>		
betreffen toewijsbare kosten	0	0
Fiscale adviezen	293	0
Financiële adviezen	312	11.004
Juridische adviezen	0	0
Organisatieadviezen	0	0
HRM: adviezen	0	0
Ondernemingsraad: coaching/begeleiding/adviezen	0	0
Directie ingeleend personeel: kosten interim i.v.m. begeleiding	0	0
Begeleiding en advies medewerkers	0	2.419
subtotaal	605	13.423
Afvloeiing personeel		360.419
subtotaal	0	360.419
Outplacement en begeleiding	16.488	37.690
WW-verplichtingen 2013	76.702	111.959
Loonkosten voormalige directie	0	0
subtotaal	93.190	149.649
Totaal B. Frictiekosten	<u>93.795</u>	<u>523.491</u>
Totaal eenmalige kosten/investeringen (A+B)	<u>93.795</u>	<u>523.491</u>

Bijlage 2

Prestatieverantwoording en -gegevens

www.philharmoniezuidnederland.nl
info@philharmoniezuidnederland.nl

Vestiging Maastricht
Statenstraat 5
6211 TB Maastricht

Vestiging Eindhoven
Jan van Lieshoutstraat 5
5611 EE Eindhoven

philharmonie zuidnederland
Postbus 230, 5600 AE Eindhoven
t 088 16 60 700
KvK 54 63 42 10

Stichting philharmonie zuidnederland

BIJLAGE 2:

2.1 Prestatieverantwoording en -overzicht 2015

ingelogd als **Zuid-Nederlands Orkest**, uitloggen[Help](#) [Instellingen](#) [Subsidieportaal](#)Ministerie van Onderwijs, Cult
Wetenschap**FONDS
PODIUM
KUNSTEN**
PERFORMING
ARTS FUND NL

Speellijsten en tentoonstellingen

[Programma's](#) [Uitvoeringen](#) [Prestatieverantwoording](#)

Zuid-Nederlands Orkest

[Print](#)

Jaarselectie

2015

Geaggregeerd overzicht prestatieverantwoording

	HUDIG BOEKJAAR (2015)	BEGROTING BOEKJAAR	VORIG BOEKJAAR
Begeleide programma's			
Opera	2	37	2
Dans		1	
Koor			
Totaal aantal begeleide programma's	2	38	2
Begeleidingen			
Operabegeleidingen	28		30
Dansbegeleidingen			
Koorbegeleidingen			
Totaal aantal begeleide programma's	28		30
Programma's			
Aantal symfonische programma's met grote bezetting (> 80 musici)	7	17	7
	30	121	29

	HUIDIG BOEKJAAR (2015)	BEGROTING BOEKJAAR	VORIG BOEKJAAR
Totaal aantal programma's	131292		3688612
UITVOERINGEN			
Aantal openbare uitvoeringen			
Regulier	144		139
Jeugd	8		
Totaal aantal openbare uitvoeringen (excl. begeleidingen)	152	0	139
Schooluitvoeringen			
Waarvan PO schoolvoorstellingen	103		99
Waarvan VO schoolvoorstellingen	7		4
Totaal aantal schoolvoorstellingen	110	57	103
Totaal aantal uitvoeringen (begeleidingen, openbare voorstellingen, schoolvoorstellingen)	264	95	244
Regionale spreiding van openbare uitvoeringen			
Noord			1
Oost			
Midden			
West	1		
Zuid	145		130
Amsterdam	4		5
Rotterdam			2

	HUDIG BOEKJAAR (2015)	BEGROTING BOEKJAAR	VORIG BOEKJAAR
(begeleidingen, openbare voorstellingen, schoolvoorstellingen)			
Regionale spreiding van bezoeken aan openbare uitvoeringen			
Noord			725
Oost			
Midden			
West	3000		
Zuid	78069		81850
Amsterdam	5981		14816
Rotterdam			1670
Den Haag			
Utrecht	1007		612
Buitenland	385		
Totaal bezoeken aan openbare uitvoeringen	88442	68940	99673
Waarvan in standplaats	24106	38600	24402
Waarvan buiten standplaats (in Nederland)	63951		75271
OVERIGE ACTIVITEITEN			
Educatieve activiteiten	102	12	60
Inleidingen en lezingen	74	62	65
Workshops voor amateurs		15	
Registraties / adaptaties voor TV			5

	Planning 2015	Limburg		Nrd- Brabant	Rest Nederland		Buitenland	Realisatie 2015
	Planning	Planning	Realisatie	Planning	Realisatie	Planning	Realisatie	Realisatie
PUBLIEKSFUNCTIE - uitvoeringen								
a. uitvoeringen in:								
- Zuid-Limburg	61	61	77					77
- Midden-Limburg	5	5	8					8
- Noord-Limburg	8	8	12					12
- Noord-Brabant	99			99	173			173
b. uitvoeringen in de rest van Nederland	18					18		18
c. uitvoeringen in het buitenland	3						3	2
Totaal aantal uitvoeringen	194	74	97	99	173	18	3	290
wv Opera	28	6	8	10	11	10	2	28
wv symfonisch educatie/studenten	31	13	27	18	84			111
PUBLIEKSFUNCTIE - bezoekers								
a. aantal bezoekers in Limburg	40.875	40.875	36.832					36.832
b. aantal bezoekers in Noord-Brabant	71.200			71.200	75.449			75.449
c. aantal bezoekers in de rest van Nederland	10.300							
d. aantal bezoekers in het buitenland	1.550					10.300	1.550	15.434
Totaal aantal bezoekers	123.925	40.875	36.832	71.200	75.449	10.300	1.550	780
wv Opera	12.400	2.700	3.020	4.450	14.786	4.450	800	128.495
wv symfonisch educatie/studenten	8.650	3.550	3.833	5.100	13.611			22.609
EDUCATIE (niet symfonische schoolvoorstellingen)								17.444
a. aantal educatieve activiteiten	92	33	16	59	86			
b. aantal deelnemers educatieve activiteiten niet symphonisch	10.278	3.701	751	6.577	2.609			
Lezingen en inleidingen								
bezoekers								
OVERIGE ACTIVITEITEN								
bezoekers								
TALENTONTWIKKELING								
a. aantal activiteiten gericht op talentontwikkeling	17	8	9	9	8			
SAMENWERKING								
a. aantal activiteiten gericht op samenwerking	104	40	45	49	84	13	2	145
b. aantal samenwerkingspartners * ontdebelling *	56	27	36	24	55	4	1	97
resteert	-7	-6	-8	-8	-1	-1		-9
	49							

Stichting philharmonie zuidnederland

Bijlage 2.2. Werkplan

CONCERTUITVOERINGEN 2015 Limburg				Realisatie						
stad	extraantal		samenwerkingsverband	SA	SP	TO	SA	SP	TO	
	concerten									
Maastricht	4	5 abt groot	Studium Chorale (24/4/2015)	1	1		3	3	*	
	-2	8 abt favoriet/klassiek								
		2 Componistendag	ism Theater aan het Vrijthof	2	1		2	1		
		1 Parcours	ism KOM Cultureel Overleg Maastricht					1		
		1 Matthäus Passion	ism Stichting CEM + Philips' Philharmonisch Koor + Schola Cantorum	1	3	**	1	3	**	
		2 Vastelaovond	ism De Tempeleers	2	1		2	1		
		1 Festival Musica Sacra	ism Stichting Musica Sacra				1	1		
		1 Familie								
		1 Nieuwjaar				1			1	
		1 Limburgse Kerst	Het veldeke				1	1		
		3 Operabegeleiding	ism Opera Zuid	3	1	*	1	1		
		1 educatieconcert Alice	ism Jeug- en Jongerentheater Het Laagland	1	1	*	1	1	*	
		2 educatieconcerten Musica	ontwikkeld in co-productie met Kunstbalie en	2	1	*	2	1	*	
	1	1 studentenconcert	<i>ism Muziekgieterij, cineneasten, sounddesigner</i>				4			
		1 festivalnacht Klassieke Muziek	ism Theater aan het Vrijthof	1			1			
		1 Preuvenemint	ism Stichting Struyskommittee							
	3	Lazy sunday	ism Centrummanagement, museum aan het Vrijthof, Thiessen				3	3		
	1	Opening academisch Jaar	ism Univesiteit Maastricht				1	1		
	2	Tussen kunst en Klank	ism Bonnefantenmuseum				2	1		
	1	TEFAF	ism Mecc, The Fine Art Foundation				1	2		
	1	Jekerklassiek	ism ondernemersvereniging Jekerkwartier				1	1		
Heerlen	1	1 abt groot	ism Theater Heerlen/St. Jaar v.d. Mijnen							
	1	7 abt favoriet/klassiek								
		1 Vastelaovond	ism V.V. De Winkbülle	1	1		1	1		
	1 Nieuwjaar				1			1		
Sittard	4	abt favoriet/klassiek								
	1 Vastelaovond	ism Marotte Zitterd	1	1		1	1			
	1 Nieuwjaar				1			1		
	2 Operabegeleiding	ism Opera Zuid	1			1				
	2 educatieconcerten	ism Jeug- en Jongerentheater Het Laagland	1			2				
Venlo	1	3 abt favoriet/klassiek								
		1 Vastelaovond	ism VVG Jocus	1	1		1	1		
		1 Matthäus Passion	ism Philips'Philharmonisch Koor + Schola Cantorum	1			1			
Roermond	1 Nieuwjaar					1			1	
	1 Vastelaovond	ism SVV d'n Uul	1	1		1	1			
	1 Tussen kunst en Klank	ism Cuypershuis en ECI				1	2			
Weert	1 Vastelaovond	ism V.V. De Rogstaeker	1	1		1	1			
Venray	1 Familieconcert (Alice)	ism Jeug- en Jongerentheater Het Laagland	1			1				
Geleen	1 Vastelaovond	ism SVV De Flaarisse	1	1		1	1			
Valkenburg	1 Opera concertante	ism Opera Zuid	1			1				
Margraten	1 Openluchtconcert	ism St. Margraten Eerbetoon + Brabant Koor								
Wittem	1	ism Klooster Wittem				1	1			
Schimmert	1 Hafa	lokale harmonie	1	1	1	1	1	1		
Overloon	1 Hafa	lokale harmonie				1	1	1		
Beesel	1 Hafa	lokale harmonie	1	1	1	1	1	1		
Haalen	1 Hafa	lokale harmonie	1	1	1	1	1	1		
Bocholtz	1 Hafa	lokale harmonie	1	1	1	1	1	1		
Midden-Limbu	2	1 Educatie nieuw/ vervangend pr	Kunstbalie + andere cultuur-partner				-	-	-	
Noord-Limbur	1	1 Educatie nieuw/ vervangend pr	Kunstbalie + andere cultuur-partner				-	-	-	
Zuid-Limburg	1	4 Educatie nieuw/ vervangend pr	Kunstbalie + andere cultuur-partner				-	-	-	
23 74 97				28	19		8	46	36	9

Vette tekst=Limburgse identiteit en worteling / schuin=begeleiding Opera Zuid

CONCERTUITVOERINGEN 2015 Noord-Brabant

stad	aantal concerten	samenwerkingsverband	Realisatie					
			SA	SP	TO	SA	SP	TO
Eindhoven	5	abt groot	1	1		2	2	*
	-1	14 abt favoriet/klassiek						
		2 Matthäus Passion	2	2		2	2	
		1 Nieuwjaar	1	1	1	1	1	1
		1 Familie						
		1 Clubnight						
		1 Festivalnacht Klassiek Muziel	1			1	1	*
		1 optie Muziek op de Dommel	1	1		1	4	
	23	4 educatieconcerten/SCHOOLL	4	1		4	1	
	1	2 Operabegeleiding	1	1		1	1	*
		1 studentenconcert						
		1 Hallo cultuur	1	1		1	2	
		4 educatie nieuw	4	1		4	1	
Tilburg	7	abt favoriet/klassiek						
		1 Nieuwjaar	1	1	1	1	1	1
		1 Familie						
		2 Operabegeleiding	2			2	1	*
	5	1 educatieconcerten/SCHOOLL	1			1	1	*
		1 Clubnight						
Breda	1	1 abt groot						
	-2	9 abt favoriet/klassiek						
		1 Nieuwjaar	1		1	1		1
		1 Carnaval	1	1		1	1	
	7	2 educatieconcerten/SCHOOLL	2			2		
's-Hertogenb	1	1 Operabegeleiding	1			2		
	1	1 abt groot	1			1		
		8 abt favoriet/klassiek						
		1 Nieuwjaar	1		1	1		1
		1 Carnaval	1	1		1	1	
		1 November Music	1	1		1	1	
		1 Opera op de Parade	1	1		1	1	
		1 LIONS concert	1	1		1	1	
	3	educatieconcerten						
Helmond	1	2 Operabegeleiding	2			2		
Oirschot	1	1 Nieuwjaar	1	1	1	1	1	1
Waalwijk		3 Stabat Mater	3	2		3	2	
Nuenen		1 Nieuwjaar	1	1		1	1	
		3 educatie Musica	3	1		3	1	
Deurne	1	PVGE					1	1
Kaatsheuvel	-2	2 educatie Musica	2					
	-2	2 optie operabegeleiding	2					
Overloon								
	-1	1 Hafa	1	1	1			
Breda		1 Hafa	1	1	1	1	1	1
Haren		1 Hafa	1	1	1	1	1	1
Helmond		1 Hafa	1	1	1	1	1	1
Div. plaatsen	37	Schooluitvoeringen				37	23	

CONCERTUITVOERINGEN 2015 ELDERS

stad	aantal concerten	samenwerkingsverband	Realisatie					
			SA	SP	TO	SA	SP	TO
Amsterdam	1	Robeco Opera concertante	1	1	*	1	1	*
	2	Robeco	1	1		1	1	
	1	Kindertemmers						
	1	Concert klassiek	1			1		
Rotterdam	1	Operabegeleiding	1			1		
Utrecht	1	Concert klassiek	1	1		1	1	
	1	Operabegeleiding	1			1		
Middelburg	2	Concert Fav/klassiek						
	-1	1 Operabegeleiding	1			1		
Veere	1	Grote kerk Lamsma/ Mendoza				1	1	
Groningen	2	operabegeleiding	1			1		
Leeuwarden	-1	1 Operabegeleiding	1			1		
Den Haag	2	Operabegeleiding	1			1		
Enschede	-1	1 Operabegeleiding	1			1		
Gorinchem	1	openluchtconcert Festival	1	1		1	1	
Zwolle	1	Operabegeleiding	1			1		
<i>buitenland</i>								
Hasselt	-1	2 Operabegeleiding	1			1		
Essen	1	Concert	1	1		1	1	
		ontdubbeling						-1
	<u>-1</u>	<u>21</u>	<u>15</u>	<u>5</u>		<u>16</u>	<u>5</u>	

* betreft ontdubbeling

Stichting philharmonie zuidnederland

BIJLAGE 3:

Overzicht van de Bijzondere concerten in Eindhoven ter onderbouwing van het subsidie 2014 van de gemeente Eindhoven zoals opgenomen in de Categoriele exploitatierekening onder: 6. Subsidie Gemeente Eindhoven.

BILJAGE 3:

6. Subsidie Gemeente Eindhoven.

Directe concertkosten en concertbaten:

Personele activiteitenlasten = kosten dirigenten, solisten en remplaçanten.

Materialenactiviteitenlasten = overige directe concentrkosten, vervoerskosten, verblijfkosten, zaalhuur, auteursrechten, huur orkestmateriaal, koomedewerking en productontwikkeling

Inkomsten = opbrengsten uit receptes.

	Aantal musici vast		Aantal bezoekers		Personeel activiteitenlasten		Materiële activiteitenlasten		Totale lasten		Inkomsten		Resultaat	
	werkelijk	begroot	werkelijk	begroot	werkelijk	begroot	werkelijk	begroot	werkelijk	begroot	werkelijk	begroot	werkelijk	begroot
Eindhoven 03/01/2015 Nieuwjaarsconcert	44	50	1.266	1.250	3.784	9.097	57	95	3.841	9.191	0	0	-3.841	-9.191
Eindhoven 18/01/2015 Componistendag - Sjostakovitsj	77	87	613	575	7.487	11.422	8.389	3.244	15.876	14.076	14.076	6.250	-1.800	-8.416
Eindhoven 05/02/2015 Clubnightconcert	27	35	140	200	7.766	12.549	9.681	7.747	17.447	9.842	1.087	2.075	-16.350	-7.767
Eindhoven 12/03/2015 Symfonische Beleving/Bruckner - Symfonie nr. 9	76	76	800	925	14.820	12.549	7.803	7.314	22.623	19.883	18.436	19.550	-4.187	-313
Eindhoven 02/04/2015 Matthäus Passion	25	26	1.109	1.075	26.007	17.214	7.525	8.338	33.532	25.612	29.574	27.500	-3.801	1.888
Eindhoven 04/04/2015 Matthäus Passion	25	26	1.141	1.075	26.007	17.272	8.482	8.338	34.489	25.610	25.674	27.500	-4.915	1.890
Eindhoven 09/04/2015 Klassiek/Trompet	54	60	755	725	8.948	13.285	4.018	4.018	15.281	17.303	15.561	14.950	280	-2.353
Eindhoven 25/04/2015 Symfonische Beleving/Mahler - Symfonie nr. 1	72	82	650	875	20.757	12.719	9.266	6.445	30.023	19.164	15.125	18.400	-14.888	-764
Eindhoven 20/06/2015 Casual Classics XL	50	52	966	600	15.024	14.252	4.084	1.423	19.108	15.674	3.280	7.500	-15.828	-8.174
Eindhoven 25/09/2015 Composer in residence	69	73	833	875	15.815	19.809	17.147	10.946	32.992	30.755	17.683	18.400	-12.335	-12.335
Eindhoven 24/10/2015 Groots/Mahler - Symfonie nr. 5	76	79	909	875	14.228	12.444	9.181	14.068	23.409	26.512	15.198	20.566	-8.211	-5.946
Eindhoven 17/12/2015 Kerstconcert	56	70	679	875	14.170	12.045	4.974	5.208	19.144	17.254	14.772	18.400	-4.372	1.146
	651	716	9.871	9.925	174.813	159.742	92.922	71.704	267.735	231.446	174.533	181.091	-93.202	-50.365

Overhead- en organisatiekosten:

Personale lasten Orkest: € 330,- p.p. per concert

Personale lasten Staf: €. 9.789,- per concert

Huisvesting, Kantoor en Publiciteit: € 8.890,- per concert

Subsidie Gemeente Eindhoven:

[illegible]

Bijdrage philharmonie zuidnederland:

0

Verantwoordingsprotocol ten behoeve van subsidieverlener Provincie Limburg

Verplichtingen Brief 20 december 2012 met kenmerk 2012/58125

Kerntaken

- het verzorgen van symfonische concerten en activiteiten (klein, middelgroot en groot symfonisch werk) op kwalitatief hoog niveau in Limburg;
- het optreden als vaste begeleider van Opera Zuid;
- prominente plaats binnen de muzikale keten in Limburg (educatie, amateurkunst, talentontwikkeling en professionele organisatie)

In het artistieke verslag is een uitgebreide beschrijving opgenomen. In het kort: philharmonie zuidnederland heeft in 2015 een gevarieerd programma van groot tot klein ten gehore gebracht verspreid in zowel de provincie Limburg als Noord Brabant. Ook heeft zij 2 programma's, te weten 28 uitvoeringen, van Opera Zuid begeleid. Zij heeft stageplekken verleend aan het conservatorium. Verder hebben we meerdere scholen bezocht en is er een omvangrijk educatief programma uitgevoerd.

Verplichtingen Brief beschikking d.d. 26 maart 2015 met kenmerk 2015/17848

Realisatie werkplan en begroting 2015

Resultaatverplichtingen

Algemeen

- 1 Behoud en inzet van activiteiten die direct verbonden zijn met de Limburgse identiteit

Het orkest wordt ingezet met carnaval van Venray tot Maastricht, Liberation Day Margraten, Preuvenemint maar ook TEFAF in Maastricht, Matthäus Passion en Lazy Sunday in Maastricht. Ook vinden jaarlijks diverse HAFA-concerten door de hele provincie plaats.

- 2 Maastricht blijft één van de twee volwaardige en gelijkwaardige orkestvestigingen.

Maastricht is een volwaardige en gelijkwaardige vestiging. Het orkest repeteert en geeft daar uitvoeringen. De staf is zo goed mogelijk verdeeld. Een aantal stafmedewerkers zijn "vast" gestationeerd in Maastricht daarnaast reist de staf op regelmatige dagen tussen Eindhoven en Maastricht en andersom. Een aantal musici werken flexibel zowel in Maastricht als Eindhoven.

Artistiek/inhoudelijk

1. aansluiting bij de Limburgse identiteit en worteling, zichtbaar in de programmering en randactiviteiten op basis van de volgende elementen: - functie in het kader van grootschalige ontwikkelingen en evenementen (zoals MCH2018, TEFAF, Vasteloavend, Requiem Margraten);- interdisciplinaire samenwerking met Limburgse cultuur instellingen;- samenwerking met andere organisaties in het maatschappelijk veld;- leefbaarheid rond stad en dorp.	Zie artistiek verslag
2. actieve rol in alle niveaus van de keten muziek (cultuureducatie, talentontwikkeling (conservatorium, dirigentenopleiding) amateurkunsten);	Zie artistiek verslag
3. Kwantitatieve eisen - totaal aantal uitvoeringen: 194 - w.v. 74 in Limburg- w.v. 99 in Noord Brabant- w.v. 18 in de rest van Nederland- w.v. 3 in het buitenland- totaal 123.925 bezoekers: - w.v. opera: 12.400- w.v. symfonische educatie/studenten: 8.650- aantal educatieve activiteiten: 92- totaal bereik van educatieve activiteiten (niet symfonisch) 10.278 deelnemers- aantal activiteiten gericht op talentontwikkeling: 17- samenwerking - totaal aantal activiteiten: 104- totaal aantal samenwerkingspartners: 49 (resterend na ont dubbeling)- 6 uitvoeringen van het educatieproject Peer Gynt in Limburg	Uit prestatieoverzicht blijkt dat hieraan voldaan is. Uit prestatieoverzicht blijkt dat hieraan voldaan is. Uit prestatieoverzicht blijkt dat hieraan voldaan is. Uit prestatieoverzicht blijkt dat hieraan voldaan is. Het activiteitenoverzicht is uitgevoerd. Uit prestatieoverzicht blijkt dat hieraan voldaan is. 10 uitvoeringen van het educatieprojecten alla Peer Gynt in Limburg.
4 Begeleiding Opera Zuid Begeleiding van Opera Zuid minimaal twee producties met in totaal maximaal 32 operabegeleidingen per jaar om niet uitgevoerd. In 2015 is in goed overleg met Opera Zuid 28 begeleidingen overeengekomen.	Hierover is veelvuldig correspondentie uitgewisseld. De verrekening van de extra c.q. meerkosten zijn uiteindelijk met uw goedkeuring conform voorgaande jaren in rekening gebracht.
5 Talentontwikkeling Jaarlijks dienen in samenwerking met conservatoria ca. 10 werkervaringsplaatsen, stageplaatsen en afstudeerplaatsen te worden gecreëerd. Dit is omschreven in "Ambities waarmaken" bij het onderdeel "young professionals"; hierbij is plaats voor minimaal 5 talenten van het Conservatorium Maastricht.	In het kader van de orkestacademie en ontwikkeling jong talent worden er jaarlijks in april audities voor conservatoriumleerlingen gehouden. het streven van philharmonie zuidnederland is om tenminste 10 stageleerlingen te plaatsen in het orkest in het seizoen dat op de audities volgt. Dit aantal is natuurlijk wel erg afhankelijk van de kwaliteit die tijdens de audities naar voren komt. Hebben niet voldoende studenten de vereiste kwaliteit, dan kan het zijn dat het aantal van 10 stageleerlingen niet wordt gehaald. Voor de komende audities hebben zich 22 conservatoriumstudenten aangemeld.

Overige verplichtingen

- Het project c.q. het jaarplan 2015 heeft een looptijd van 1 januari 2015 tot en met 31 december 2015; Zie bestuursverslag.
- Het project moet uitgevoerd worden volgens het als bijlage bij uw subsidieaanvraag van 14 oktober ingediende Werkplan 2015, het activiteiten / Prestatieoverzicht 2015, het educatieprogramma 2015 en begroting 2015.
- Wijzigingen in de looptijd moet u tijdig (voor het einde van de looptijd en gemotiveerd ter goedkeuring aan Gedeputeerde Staten voorleggen) N.V.T.
- Onverwijld dient schriftelijk en gemotiveerd melding aan Gedeputeerde Staten te worden gedaan, zodra redelijkerwijs aannemelijk is dat gesubsidieerde activiteiten niet of niet geheel zullen worden verricht en of niet aan wettelijke en in deze beschikking opgelegde verplichtingen worden voldaan. Voorts dienen wijzigingen in kosten en inkomsten tijdig gemeld worden aan het College en in ieder geval voordat ze worden doorgevoerd. Geen materiële wijzigingen
- Administratie voeren waarin alle rechtstreeks aan de activiteiten toe te rekenen kosten kunnen worden afgelezen. Toerekening projecten is mogelijk.
- Onder toepassing van artikel 35, derde lid (Hardheidsclausule) van de Algemene Subsidieverordening 2012 Provincie Limburg dient u op twee momenten voortgangsrapportages voor te leggen (inhoudelijk en financieel inclusief liquiditeitspositie): Rapportages hebben tijdig plaatsgevonden.
 - 15 juni 2015: voortgangsrapportage januari t/m april 2015;
 - 30 september 2015: halfjaarrapportage 2015.
- PZN respecteert het norminkomen van € 193.000 zoals dat binnen de Provincie in het beleidskader Topbeloningen is vastgesteld voor bestuurders en medewerkers van instellingen die een provinciaal exploitatiesubsidie ontvangen. Hieraan wordt voldaan. Zie ook de WNT-verantwoording in bijlage 7.
- Op grond van artikel 2 en 3 van de "Regels aanbesteding Provincie Limburg bij subsidiëring aanbestedingsregels Provincie Limburg" toepassen. De aanbestedingen zijn conform de vigerende regelgeving voor de overheid / provincie c.q. gesubsidieerde instellingen toegepast.
- Bij publicatie over de te subsidiëren projecten Logo Provincie Limburg en van het Beleidskader Cultuur 2014-2016 "Limburg Cultuur Onderstreept" bij projecten/activiteiten vermelden. Vermelden "het project gerealiseerd wordt met financiële steun van de Provincie Limburg". Op publicaties, website, brochures, flyers, wordt gebruik gemaakt van het logo van de provincie en de zinsnede.

Aanbestedingenverslag

Ten behoeve van de beoordeling of voldaan wordt aan artikel 7.1. en 7.2. worden de tussentijdse rapportages gebruikt. Er is een aanbestedingskalender opgesteld waarop 1. het busvervoer 2. de cloudhosting 3. de publiciteit is opgenomen. Ten aanzien van het busvervoer met twee percelen kan worden gemeld dat deze na een langere voorbereidingsperiode op 4 maart 2016 op Tenderned is gepubliceerd om te komen tot een raamovereenkomst vanwege het lastig kunnen inschatten van busritten over 3 of 4 jaren. Met wijzigingen in programma's dient flexibel omgegaan te kunnen worden. De planning is dat deze voor 1 september is afgerond en dan ook in de gegunde partijen in principe voor 1 jaar mits (voldoende) subsidie wordt ontvangen met optie voor 3 maal verlenging. Het ontbreken van subsidietoekenningen voor de periode 2017-2020 is een ontbindende voorwaarde. Voor het precieze programma verwijzen wij naar Tenderned casus 91917.

Ten aanzien van de cloudhosting kan worden opgemerkt dat bij de start c.q. inrichting van de nieuwe organisatie twee partijen zijn uitgenodigd waarbij gekozen is voor de voordeligste en de meest praktische leverancier. Destijds bleven de per jaar geoffreerde kosten onder de norm. In de loop van de jaren namen deze kosten door meerdere gebruikers zoals vrijwilligers en meerdere stagiaires toe. Voor een kritische beoordeling is in december 2015 gestart met een onderhandse beoordeling van de huidige leverancier. In maart 2016 is mede om te kunnen voldoen aan artikel 7.1., een tweede partij uitgenodigd. In het najaar van 2016 zal de aanbesteding van publiciteit opgestart worden.

Verantwoordingsprotocol ten behoeve van subsidieverlener Provincie Noord Brabant

Voor de uitvoering van het project bent u gebonden aan:

1. de verplichtingen zoals opgenomen in de Algemene subsidieverordening Noord-Brabant;	Gevolgd.
2. u realiseert de activiteiten overeenkomstig uw activiteitenplan in de periode van 1 januari 2015 tot en met 31 december 2015;	zie bestuurs- en artistiekverslag.
3. voor wat betreft educatie-activiteiten in het basisonderwijs werkt u samen met de provinciale steunfunctie-organisatie Kunstbalie, onder andere voor wat betreft afzet en prijsstelling. In 2015 ontwikkelt u samen met Kunstbalie een nieuwe productie die u de komende jaren zult uitvoeren;	Zie artistiek verslag en educatieverslag.
4. u verleent medewerking aan muziektheaterproducties van Opera Zuid door het leveren van 28 begeleidingen om niet;	Gerealiseerd. Voor een toelichting zie artistiek verslag.
5. u dient educatieve projecten en marketing, gericht op actieve deelname aan/kennismaking met symfonische muziek, uit te voeren. Deze projecten richten zich primair op jeugd en jongeren;	Zie educatieverslag.
6. u dient in het kader van talentontwikkeling samen te werken met het Euregio Jeugdorkest en regionale symfonieorkesten in Noord-Brabant. Wij denken hierbij aan workshops, masterclasses of in de vorm van bijvoorbeeld (incidenteel) aanvoorderschap van instrumentengroepen in regionale symfonieorkesten;	Zie artistiek verslag en educatieverslag.
7. in de context van talentontwikkeling dient u ook samen te werken met het Brabantkoor. Daardoor kunnen de beste zangers van Noord-Brabant een bijzondere professionele ervaring opdoen;	Met Brabant Koor wordt samen gewerkt.
Zie artistiek verslag.
8. wij verwachten in het kader van talentontwikkeling voorts dat jaarlijks i.s.m. (inter)nationale conservatoria ca. 10 werkervaringsplekken, stageplaatsen en afstudeerplaatsen worden gecreëerd, b.v. zoals omschreven in het stuk 'Ambities waarmaken' onder 'young professionals'. Hierbij is ruim (voor min. 50%) plaats voor talent uit Noord-Brabant;	Met Brabantkoor wordt samen gewerkt.
Zie artistiek verslag en toelichting provincie Limburg.
9. u dient het orkest, in goed overleg met de betreffende organisaties, beschikbaar te stellen voor inzet bij evenementen in de regio, waaronder Kerst- en Nieuwjaarsconcerten, Carnavalsconcerten in Noord-Brabant, Stabat Mater Oirschot, Matthäus Passion, November Music en Opera op de Parade;	Gerealiseerd. Voor een toelichting zie artistiek verslag.
10. in uw werkplan neemt u op dat in 2015 uw orkest aantoonbaar in diverse ensemble-vormen optredens zal verzorgen, waar mogelijk in samenwerking met bestaande kleine muzikensembles in Noord-Brabant;	Zie artistiek verslag.
11. u werkt aantoonbaar aan het vinden van alternatieve orkestformules waarmee in Noord-Brabant nieuw publiek op nieuwe manieren wordt benaderd, bv. zoals omschreven in het stuk 'Ambities waarmaken' onder 'Werkgroep V';	Zie bestuurs- en artistiek verslag.
12. voor 1 juli 2016 dient u een aanvraag tot subsidievestiging in;	
13. u vormt een egaliseriereserve conform artikel 4:72 van de Algemene wet bestuursrecht;	Afzonderlijk bestemmingsfondsen zijn gevormd.

14. de egaliseriereserve bedraagt maximaal 10% van de verleende subsidie voor het desbetreffende boekjaar;
15. indien u bestemmingsreserves wil vormen dan dient u ons hier vooraf toestemming voor te vragen.

De toevoegingen blijven beneden de 10% per jaar.

OCW heeft in het najaar 2015 middels brief aangegeven dat voor de vrije frictiekostenmiddelen een bestemmingsreserve OCW dient te worden gevormd. Tot onlangs was het ons duidelijk dat dit reeds in de jaarrekening 2015 diende te geschieden.

Meldingsplicht

Indien u de activiteiten niet gaat uitvoeren, informeert u ons schriftelijk binnen twee weken na het bekend worden daarvan . Wilt u de activiteiten gewijzigd uitvoeren, dan verzoekt u ons voorafgaand schriftelijk om toestemming. Het niet of niet tijdig melden kan negatieve gevolgen hebben voor deze subsidieverstrekking. Denk daarbij aan omstandigheden zoals :

- het niet uitvoeren of vertraagd uitvoeren van activiteiten uit het activiteitenplan;
- het niet realiseren van in uw begroting voorziene bijdragen van derden, inclusief subsidies van andere overheden;
- wijzigingen in de rechtspersoon of bedrijfsvoeringstructuur; faillissement of surseance van betaling.

Stichting philharmonie zuidnederland

BIJLAGE 6:

Sponsors overzicht

Algemene sponsoring:

Drukkerij Pietermans	Brightlands Chemelot
APG	Stichting FSI
Holbox	Scando
Leon Martens	DSM Nederland B.V.

Concertsponsoring

ABN AMRO	Heijmans	Ricoh
Banning Advocaten	Intrasurance	Dimensys
Gemeente 's-Hertogenbosch	Libéma	IVC
Built to Build	Henk Boer Winery	

Leading the South

Simac	Woningbedrijf Servatius	Veninga
Lake Invest BV	Ivizi	Payroll
Maison van den Boer	Capra Advocaten	Wonen Limburg
Pondres	Flynth Adviseurs en Accountants BV	Vitalis Residenties
Comma-s	NLW Groep NV	
Zicht Risico en- Verzekeringsadviseurs	Geelen Counterflow	
Eindhovens Dagblad	TS Holding	
Vullers Accountancy	Fancom BV	
BeJe Bedrijfsadvies	Pietermans Drukkerij	

Barthers

Daf Trucks

Mediapartners

Wegener Nieuws Media
Reclamemaatschappij L1
Omroep Brabant
Classic FM
A en C media
Media Groep Limburg
Brabants Dagblad

Bijlage – 7 Educatieve projecten 2015 – 20.703 bezoekers

Het kleine Nachtorkest groep 1-2 (3)

3149 bezoekers
Extra les in de klas
336 bezoekers

Het is midden in de nacht. De muis vangt de jongen, de jongen vangt de kat, de kat vangt de muis, met elkaar vangen ze de muziek. Ra ra hoe zit dat? In de speciaal voor de onderbouw ontwikkelde intieme voorstelling *Het kleine Nachtorkest* spelen een violiste, celliste en een klarinettist op school. De kinderen ervaren de muziek en instrumenten van dichtbij, leren hoe de muziek verschilt per situatie, en mogen zelfs even meedoen. Composities van o.a. Tsjaikovsky, Prokofjev, Bach, en Mozart zijn verweven met de verhaallijn. Hun indrukken van de voorstelling verwerken deze jongste gasten in een creatieve eindopdracht.

geproduceerd door Oorkaan
regie Dagmar Slagmolen, decor en kostuum Steffie van Lamoen

Alles in de Wind groep 3-4

1127 bezoekers
extra les in de klas
374 bezoekers

Een koning is aangespoeld op een onbewoond eiland en mist zijn koningin vreselijk. De vier windrichtingen maken zich druk om hem. Alles in de Wind is het motto van deze educatieve voorstelling rondom blaasinstrumenten (Engels: wind instruments). Een blazerstrio uit het orkest vertolkt de windrichtingen met een fluit en piccolo, hobo en althobo, klarinet en basklarinet. Leerlingen ontdekken de windrichtingen - zingen liedjes mee, vertolken het onweer - en maken kennis met Odysseus.

Peter en de Wolf groep 4-7

2390 bezoekers

Een blaaskwintet uit philharmonie zuidnederland heeft de klassieker Peter en de Wolf op het programma staan. Alleen is het verhaal net even anders. Natuurlijk klinkt de aanstekelijke muziek van Prokofjev, maar acteur Michiel Bijmans heeft van Peter en de Wolf een eigentijdse versie gemaakt waarin deskundigen van een speciaal genootschap op eigen wijze voorlichting geven over de Wolf, die terugkeert naar Nederland. Werkelijkheid en fantasie, dier en maatschappij en de klankkleur van de instrumenten komen op speelse wijze in deze muzikale voorstelling aan bod.

Dit project is ontwikkeld in samenwerking met toneelensemble Nieuw Repertoire

Música! groep 5-6

3377 bezoekers

In de afgelopen vier seizoenen hebben 20.000 leerlingen genoten van deze succesvolle productie. Música! gaat over een uitvinder die wordt geteisterd door onrust in zijn hoofd. Met zijn nieuwe uitvinding wil hij in zijn hoofd kijken om te zien wat daar aan de hand is. In het hoofd van de uitvinder zit een symfonieorkest dat de temperamentvolle muziek van de Spaanse componist Manuel De Falla speelt. De muziek gaat over liefde, woede, onrust, angst, vreugde, allemaal gevoelens waar de uitvinder niets mee kan. Door de ogen van de uitvinder maken de leerlingen kennis met de rijke klankkleuren van de muziek van De Falla. Voorafgaand aan het project vinden workshops door musici van het orkest plaats

Dit project is ontwikkeld in samenwerking met Kunstbalie

Vol verwachting Groep 5-6

3686 bezoekers

Drik is een onopvallend jongetje dat zich afvraagt of hij wel bestaat. Hij gaat op zoek naar Het Boek van Sinterklaas om te zien of hij daar wel in staat, want dan ben je iemand.

In deze voorstelling helpen de musici en dirigent Drik een handje met meeslepende muziek. Moesorgsky's *Nacht op de Kale Berg* klinkt als het spannend wordt, fragmenten uit Tsjaikovski's *Notenkraker* als het stoer, lachwekkend of zielig wordt.

Vooraf onderzoeken de leerlingen via lesmateriaal hun voorkeur voor instrumenten en muziek, en dus wie zij zelf zijn en met welke personages en musici zij zich identificeren.

De voorstelling is ontwikkeld door Jeugdtheatergezelschap Hetpaarddatvliegt.

Alice in Wonderland Groep 7-8

3903 bezoekers
Extra les in de klas
750 bezoekers

De Getikte Hoedenmaker, de Blauwe Rups, de Hartenkoningin en het Gehaaste Konijn. Iedereen kent deze personages wel. Vele generaties zijn opgegroeid met het wonderlijke verhaal van Alice in Wonderland waarin de wereld van verbeelding en fantasie de werkelijkheid verdringen. De philharmonie zuidnederland brengt in samenwerking met Jeugd- en Jongerentheater Het Laagland en onder regie van Lise-Lott Kok een eigentijdse versie van dit verhaal. Geprojecteerde illustraties van kunstenaar Tom L'Istelle maken het podiumbeeld compleet.

De beeldende muziek van Edward Elgar versterkt het verhaal. Deze Engelse componist schreef betoverende muziek in zijn suites *The Wand of Youth* en zijn bekende *Enigma Varieties*. Indrukwekkend, romantisch, humoristisch, maar ook spannend. De philharmonie zuidnederland haalt alle klankkleuren uit de kast om deze muzikale voorstelling tot een ware belevenis te maken. Voor een beperkt aantal scholen is het mogelijk om als extra voorbereiding op dit concert een les in de klas te krijgen van een musicus van philharmonie zuidnederland.

Componeren in de klas groep 5-8 en VO

423 bezoekers

In de workshop Componeren in de klas maken leerlingen samen een klankstuk. Ze onderzoeken klankkleuren van instrumenten die musici of medeleerlingen meenemen. Goed samenwerken is essentieel, ze leren hoe dat in een orkest gaat. Leerlingen brengen de eigengemaakte compositie ten gehore op school, soms voor ouders. De workshop biedt ruimte voor maatwerk en is eventueel te combineren met een repetitiebezoek.

PBones groep 5-8

308 bezoekers

Kinderen ervaren tijdens Pbones hoe gaaf het is om trombone te spelen en zich artiest te voelen. Trombonist Mark Boonstra stoomt de klas klaar voor een swingend optreden. De voorbereidende les gaat over hoe spelers hun lippen moeten gebruiken. In drie workshops leren de jonge gasten blazen, schuiven, luisteren, en samenspelen. Het is mogelijk om meerdere klassen tegelijk te laten optreden.

Band Command - Join the Beat VO

90 bezoekers

Band Command nodigt alle leerlingen uit om mee te doen met de BEAT van philharmonie zuidnederland. Enkele musici van het orkest komen naar school voor een interactieve workshop waarin de leerlingen op zoek gaan naar de perfecte beat. Als een echte producer gaan ze de beat bewerken en als dirigent leiden ze het ensemble. Leerlingen kunnen meezingen, rappen, klappen, of op hun eigen instrument meespelen. Creativiteit en plezier staan in deze workshops centraal. Verschillende stijlen zoals rock, reggae, hiphop en funk passeren de revue. Zo ontmoeten klassieke musici de belevingswereld van de jongeren en ontstaat er een interactieve speelervaring die de leerlingen uitnodigt om verder kennis te maken met het symfonieorkest.

Repetitiebezoek

77 bezoekers

De philharmonie zuidnederland opent tijdens een aantal repetities in Maastricht en Eindhoven de deuren van de zaal. Zo krijgen leerlingen een speciale blik in de muzikale keuken van het orkest en de mooie zalen waar het orkest regelmatig optreedt. De leerlingen wonen de repetitie bij en ontmoeten één van de musici van het orkest. Aan de hand van nieuw, digitaal lesmateriaal bereiden de leerlingen zich vooraf in de klas voor op deze ontmoeting met het orkest in actie. Het repetitiebezoek kan een eerste kennismaking met het orkest zijn of een aanvulling op een van de creatieve workshops van het orkest.

Tussen Kunst en Klank VO-CKV

469 bezoekers

Beeldende kunst en muziek kunnen een krachtige combinatie vormen als je het verband waarneemt. Tussen Kunst & Klank wil jongeren hiervan bewust maken door ze in musea te laten luisteren naar live muziek gespeeld door ensembles van de philharmonie zuidnederland. Museumdocenten begeleiden de daarop volgende discussie, gericht op het onder woorden brengen van wat leerlingen ervaren.

Voorafgaand aan het museumbezoek krijgen de leerlingen handvatten aangereikt om de activiteit bewuster te ervaren en een bijdrage te leveren aan de discussie. Tevens worden ze uitgedaagd verbindingen tussen klinkende en beeldende kunst in hun eigen omgeving te zoeken.

Brabantse en Limburgse Strijkersdag

174 bezoekers

De Brabantse Strijkersdag is bedoeld voor jonge strijkers van diverse niveaus. Beginnelingen, leerlingen van niveau A/B en gevorderden die al het niveau van het muzikschooldiploma C of D hebben, zijn van harte welkom om aan deze dag deel te nemen. Tijdens de Strijkersdag gaan de deelnemers repeteren in verschillende orkesten, ze krijgen groepsles van docenten van CKE en Art4U en van musici van de philharmonie zuidnederland. Musici van philharmonie zuidnederland spelen mee in het orkest C/D. Een unieke kans om de kneepjes van het orkestspel van hen te leren!

Bezoekersaantallen 20.703 bezoekers

Het kleine Nachtorkest

24-2-2015	Pr. Beatrixschool & JPS de Regenboog	Bergeijk	58
24-2-2015	Pr. Beatrixschool	Bergeijk	77
25-2-2015	Bs de Zonnestein	Bergeijk	71
26-2-2015	BS St. Bernardus	Luykgestel	58
26-2-2015	BS De Klepper	Luykgestel	85
27-2-2015	Mytyschool De Schalm	Breda	55
27-2-2015	OBS Sterrendonk	Oosterhout	73
2-3-2015	BS Beisterveld	Bergeijk	78
2-3-2015	Willibrordus	Riethoven	57
3-3-2015	Bs de Horizon	Prinsenbeek	67
3-3-2015	Bs de Horizon	Prinsenbeek	37
4-3-2015	Nutsbasisschool Burgst	Breda	64
5-3-2015	Kindcentrum de Troubadour	Rosmalen	61
5-3-2015	Kindcentrum de Troubadour	Rosmalen	50
6-3-2015	Bs de Talisman	Eindhoven	100
6-3-2015	Bs de Talisman	Eindhoven	75
2-6-2015	Montessorischool	Venlo	86
3-6-2015	Bs Christoffel	Tilburg	86
4-6-2015	Bs Christoffel	Tilburg	99
4-6-2015	Bs Christoffel	Tilburg	99
5-6-2015	Floralaan	Eindhoven	74
5-6-2015	Floralaan	Eindhoven	83
7-6-2015	Centre Ceramique	Maastricht	100
15-6-2015	Bs. De Fontein	Breda	45
15-6-2015	De Morgenstern	Sleeuwijk	74
16-6-2015	Reigerlaan	Eindhoven	75
16-6-2015	Reigerlaan	Eindhoven	75
17-6-2015	Bs. 't Kompas	Werkendam	58
18-6-2015	Bs. Amby	Maastricht	71
18-6-2015	Bs. Amby	Maastricht	71
19-6-2015	Bs. De Zaaier	Andel	96
19-6-2015	Bs. De Zaaier	Andel	108
22-6-2015	Bs. Tangram	Eijsden	57
22-6-2015	Bs. Tangram	Eijsden	58
2-11-2015	Bs. St. Antonius Abt	Eindhoven	60
2-11-2015	Bs. De Klapwiek	Eindhoven	104
3-11-2015	PCB De Regenboog	Nieuwendijk	84
4-11-2015	Bs. De Handreiking	Eindhoven	67
5-11-2015	Bs. De Voeëgelsjtang	Hoensbroek	50
5-11-2015	Bs. De Heyster	Hoensbroek	114
6-11-2015	Bs. De Regenboog	Hoensbroek	109
6-11-2015	Bs. De Vlieger	Hoensbroek	80
			3149

Het kleine nachtorkest educatielessen

18-5-2015	Montessorischool	Venlo	0
18-5-2015	Montessorischool	Venlo	0
18-5-2015	Montessorischool	Venlo	0
22-5-2015	Bs. Het Baken	Werkendam	22
22-5-2015	Bs. Het Baken	Werkendam	20
27-5-2015	t Kompas	Werkendam	18
27-5-2015	t Kompas	Werkendam	18
2-6-2015	De Morgenstern	Sleeuwijk	30
2-6-2015	D'Uylenborch	Almkerk	19
2-6-2015	De Morgenstern	Sleeuwijk	30
2-6-2015	D'Uylenborch	Almkerk	20
3-6-2015	Oudendijk	Woudrichem	26
4-6-2015	De Zaaier	Andel	27
4-6-2015	Waardhuizen	Waardhuizen	11
9-6-2015	De Hoeksteen	Wijk & Aalburg	26
9-6-2015	De Hoeksteen	Wijk & Aalburg	28
9-6-2015	De Hoeksteen	Wijk & Aalburg	14
11-6-2015	De Peppel	Dussen	16
11-6-2015	De Ark	Meeuwen	11
			336

Alles in de wind

7-1-2015	Muziekschool Kumulus	Maastricht	try out
7-1-2015	Muziekschool Kumulus	Maastricht	try out
9-3-2015	Bs Atalanta	Eindhoven	84
9-3-2015	BS Trudo	Eindhoven	76
10-3-2015	Bs Korenaar - Vitruviusweg	Eindhoven	68
10-3-2015	Bs Korenaar - Elegaststraat	Eindhoven	32
11-3-2015	Saltomontessorischool De Trinoom	Eindhoven	56
11-3-2015	Saltomontessorischool De Trinoom	Eindhoven	71
12-3-2015	Bs De Triangel	Ulestraten	56
12-3-2015	Bs Windekind	Heerlen	76
13-3-2015	Kindcentrum de Troubadour	Rosmalen	74
7-4-2015	Talisman	Eindhoven	159
8-4-2015	Bs. Karel de Grote	Eindhoven	63
9-4-2015	Achthoeven	Udenhout	43
10-4-2015	Bs De Mijlpaal	Nuenen	42
11-6-2015	De Bergen	Eindhoven	70
11-6-2015	De Bergen	Eindhoven	48
3-7-2015	Bs. Reigerlaan	Eindhoven	109
			1127

Alles in de wind workshop

7-4-2015	Talisman	Eindhoven	51
7-4-2015	Talisman	Eindhoven	52
7-4-2015	Talisman	Eindhoven	56
8-4-2015	Bs. Karel de Grote	Eindhoven	30
8-4-2015	Bs. Karel de Grote	Eindhoven	33
9-4-2015	Achthoeven	Udenhout	22
9-4-2015	Achthoeven	Udenhout	21
3-7-2015	Bs. Reigerlaan	Eindhoven	26
3-7-2015	Bs. Reigerlaan	Eindhoven	27
3-7-2015	Bs. Reigerlaan	Eindhoven	28
3-7-2015	Bs. Reigerlaan	Eindhoven	28
			374

Peter en de Wolf

23-3-2-15	Bs de Regenboog	Bergeijk	96
23-3-2-15	BS Beisterveld	Bergeijk	87
24-3-2015	BS De Klepper	Luykgestel	109
24-3-2015	Bs de Klepper	Luykgestel	92
25-3-2015	De Horizon	Prinsenbeek	73
25-3-2015	De Horizon	Prinsenbeek	43
26-3-2015	De Schalm	Breda	40
26-3-2015	De Wisselaar	Breda	89
27-3-2015	De Zonnestein	Bergeijk	90
27-5-2015	Montessorischool	Venlo	90
28-5-2015	OBS Binnenstad	Maastricht	53
28-5-2015	Kennedyschool	Maastricht	81
1-6-2015	Bs. Christoffel	Tilburg	116
1-6-2015	Bs. De Duinsprong	Drunen	88
8-6-2015	De Regenboog	Eindhoven	40
8-6-2015	De Regenboog	Eindhoven	57
9-11-2015	Theater aan de Parade	Den Bosch	122
9-11-2015	Theater aan de Parade	Den Bosch	122
23-11-2015	Bs. Het Startblok	Cuyk	93
23-11-2015	Bs. Het Startblok	Cuyk	74
24-11-2015	Bs. Het Startblok	Cuyk	119
24-11-2015	Bs. Het Startblok	Cuyk	97
25-11-2015	Bs. Het Baken	Werkendam	78
26-11-2015	Theater aan de Parade	Den Bosch	128
26-11-2015	Theater aan de Parade	Den Bosch	128
27-11-2015	Bs. De Waai	Cuyk	93
27-11-2015	Bs. De Waai	Cuyk	92
			2390

Músical

13-4-2015	Theater De Leest	Waalwijk	297
14-4-2015	Theater De Leest	Waalwijk	289
14-4-2015	Theater De Leest	Waalwijk	289
16-4-2015	Theater aan het Vrijthof	Maastricht	154
16-4-2015	Theater aan het Vrijthof	Maastricht	198
11-9-2015	Lingehaven	Gorinchem	2150
			3377

Vol Verwachting

12-11-2015	Schouwburg De Kring	Roosendaal	332
12-11-2015	Schouwburg De Kring	Roosendaal	298
13-11-2015	Chassé Theater	Breda	489
13-11-2015	Chassé Theater	Breda	354
17-11-2015	Stadsschouwburg Sittard-Geleen	Sittard	332
17-11-2015	Stadsschouwburg Sittard-Geleen	Sittard	350
18-11-2015	Theater Lievekamp	Oss	357
19-11-2015	Parkstad Limburg Theaters, Theater Heerlen	Heerlen	246
19-11-2015	Parkstad Limburg Theaters, Theater Heerlen	Heerlen	237
20-11-2015	Muziekgebouw Frits Philips	Eindhoven	296
20-11-2015	Muziekgebouw Frits Philips	Eindhoven	395
			3686

Alice in Wonderland

18-3-2015	Theaters Tilburg		394
19-3-2015	Muziekgebouw Frits Philips		565
19-3-2015	Muziekgebouw Frits Philips		466
20-3-2015	Muziekgebouw Frits Philips		595
23-3-2-15	Chassé Theater		479
23-3-2-15	Chassé Theater		445
25-3-2015	Theater aan het Vrijthof		486
26-3-2015	Stadsschouwburg Sittard-Geleen		238
26-3-2015	Stadsschouwburg Sittard-Geleen		235
			3903

Alice in Wonderland extra les

23-2-2015	Bs. Beisterveld	Bergeijk	21
23-2-2015	Bs. Beisterveld	Bergeijk	21
23-2-2015	Bs. Beisterveld	Bergeijk	22
23-2-2015	Bs. St. Bernardus	Bergeijk	18
23-2-2015	Bs. St. Bernardus	Bergeijk	24
24-2-2015	De Klepper	Luykgestel	22
24-2-2015	Karel de Grote	Eindhoven	18
24-2-2015	De Klepper	Luykgestel	24
24-2-2015	Karel de Grote	Eindhoven	23
24-2-2015	De Klepper	Luykgestel	24
24-2-2015	Karel de Grote	Eindhoven	20
24-2-2015	Bs. De Zonnestein	Bergeijk	29
24-2-2015	Bs. De Vlier	Helmond	19
24-2-2015	Bs. De Zonnestein	Bergeijk	23
24-2-2015	Bs. De Vlier	Helmond	20
27-2-2015	Willibrordus	Riethoven	29
27-2-2015	Willibrordus	Riethoven	35
27-2-2015	Bs. De Regenboog	Bergeijk	26
2-3-2015	Talisman	Eindhoven	25
2-3-2015	Talisman	Eindhoven	25
2-3-2015	Talisman	Eindhoven	25
2-3-2015	Talisman	Eindhoven	25
2-3-2015	Talisman	Eindhoven	25
2-3-2015	Talisman	Eindhoven	25
4-3-2015	Pr. Beatrixschool	Bergeijk	21
4-3-2015	Pr. Beatrixschool	Bergeijk	21
13-3-2015	Obs Sterrendonk	Oosterhout	31
16-3-2015	Stelaertshoeve	Tilburg	56
16-3-2015	Stelaertshoeve	Tilburg	53
			750

Componeren in de klas

19-1-2015	OBS 't Hout	Helmond	21
23-1-2015	Rank	Helmond	24
29-1-2015	OBS 't Hout	Helmond	21
2-2-2015	Vrije school Peelland	Helmond	31
6-2-2015	Rakt	Helmond	19
27-2-2015	Bs. De Vlier	Helmond	55
3-3-2015	Rank gr. 7a	Helmond	24
3-3-2015	Rank gr. 7b	Helmond	24
19-3-2015	Rakt	Helmond	19
27-5-2015	Bs. De Branding	Geldrop	16
27-5-2015	Kindcentrum De Vlinderboom	Geldrop	16
27-5-2015	Bs. 't Vijfblad	Geldrop	16
14-9-2015	Novaliscollege	Eindhoven	8
25-9-2015	Bs. De Rank	Helmond	66
15-10-2015	Pabo Eindhoven	Eindhoven	18
15-10-2015	Pabo Veghel	Veghel	15
23-11-2015	Bs. St. Theresia	Swalmen	30
			423

Repetitiebezoek

25-2-2015	Theater aan het Vrijthof	Maastricht	47
25-2-2015	Theater aan het Vrijthof	Maastricht	30
			77

Band Command Join the Beat

19-6-2015	Muziekgebouw Frits Philips	Eindhoven	90
			90

Tussen Kunst en Klank

2-3-2015	ECI Cultuurfabriek	Roermond	61
5-3-2015	Van Abbemuseum	Eindhoven	86
5-3-2015	Van Abbemuseum	Eindhoven	80
6-3-2015	Bonnefantenmuseum	Maastricht	80
6-3-2015	Bonnefantenmuseum	Maastricht	82
9-11-2015	ECI Cultuurfabriek	Roermond	40
9-11-2015	ECI Cultuurfabriek	Roermond	40
			469

Brabantse strijkersdag

14-3-2015	Muziekschool CKE	Eindhoven	134
			134

Limburgse strijkersdag

24-10-2015	Kumulus	Maastricht	40
			40

Presentatie algemeen

14-10-2015	Theater aan het Vrijthof		25
15-10-2015	Pabo Eindhoven	Eindhoven	30
15-10-2015	Pabo Veghel	Veghel	15
			70

Overige activiteiten in relatie tot educatie:

Nb. Met de familieconcerten van **Peter en de Wolf** bereikte philharmonie zuidnederland het volgende aantal bezoekers

26-10-2015	Studiozaal Theaters Tilburg	Tilburg	124
26-10-2015	Studiozaal Theaters Tilburg	Tilburg	124
28-10-2015	Muziekgebouw Frits Philips	Eindhoven	354
30-10-2015	Ainsi Theater aan het Vrijthof	Maastricht	152
30-10-2015	Ainsi Theater aan het Vrijthof	Maastricht	158
8-11-2015	Theater aan de Parade	s-Hertogenbosch	131
8-11-2015	Theater aan de Parade	s-Hertogenbosch	116
			1159

Het familieconcert **Alice in Wonderland** in Venray werd voorzien van een instrumentengalerij en bezocht door 227 belangstellenden.

Totaal bezochten 53 leerlingen een **regulier concert** van philharmonie zuidnederland

Tilburg	17	Koning Willem II college
Eindhoven	8	Novaliscollege
Eindhoven	28	Christiaan Huygens College